

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ ŠKOLY MIKOLÁŠE ALŠE
zpracovaný podle RVP ZV

S úsměvem ke vzdělání

**Základní škola Mikoláše
Alše, Praha-Suchdol,
Suchdolská 360**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program dle RVP ZV č.j. 192/2013, od 2. 9. 2013
Motivační název ŠVP: S úsměvem ke vzdělání

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Mikoláše Alše, Praha-Suchdol, Suchdolská 360
Adresa školy: Základní škola Mikoláše Alše, Suchdolská 360, 165 00
Praha 6 – Suchdol
Jméno ředitelky školy: Mgr. Alexandra Kejharová
Jméno koordinátora ŠVP: Mgr. Petr Mácha
Kontakty: tel. 220 920 072, fax 220 920 070
e-mail: zs-m.alse@seznam.cz, www.zssuchdol.cz
IČO 60434651
IZO 060434651
RED-IZO 600039030

Zřizovatel:

Název zřizovatele: Městská část Praha-Suchdol
Adresa zřizovatele: Městská část Praha-Suchdol, Suchdolské náměstí 734/3, 165 00
Praha 6 – Suchdol
Kontakty: tel. 220 921 218, fax 220 920 144
e-mail: posta@praha-suchdol.cz, www.praha-suchdol.cz

Platnost dokumentu: Od 1. 9. 2020
Datum: 31. 8. 2020

Podpis ředitelky školy

Razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Své jméno - Mikoláše Alše - nese naše škola na počest českého malíře a kreslíře, který v Suchdole v letech 1877 – 79 žil a za jehož zdejšího pobytu vznikla jeho nejznámější díla. Škola se nachází v klidném prostředí městské části Praha-Suchdol a je jedinou spádovou základní školou v obci. Může se pochlubit více než osmdesátiletou historií, výuka zde byla zahájena již v roce 1931.

Výuka probíhá v 1. až 9. postupném ročníku. Školu v současné době navštěvuje přibližně 630 žáků, naplněnost tříd je v průměru 21 - 22 žáků. Součástí školy je také školní jídelna, školní klub a školní družina. Kapacita školní družiny je 240 žáků, v současné době rozdělených do 8 oddělení.

2.2 Vybavení školy

Výuka na naší škole probíhá ve dvou vzájemně propojených budovách. Ve starší z nich jsou umístěny některé třídy pro žáky I. stupně a prostory školní družiny, sloužící žákům 1.– 3. ročníků, školního klubu, gymnastický sál, učebna pro výuku praktických činností a keramická dílna. Budova působí velice prostorným, čistým a osobitým dojmem. Druhá budova byla slavnostně otevřena v roce 1993 za účasti paní Olgy Havlové. Svým moderním, vzdušným a bezbariérovým řešením interiéru odpovídá všem požadavkům moderní školy. V této budově mimo kmenových tříd najdeme i odborné pracovny fyziky a chemie, přírodopisu, výtvarné výchovy, učebnu výpočetní techniky, cvičnou kuchyň a tělocvičnu. Škola má instalováno celkem 5 interaktivních tabulí, ve všech učebnách je k dispozici audiovizuální technika.

Rovněž přilehlé okolí školy skýtá široké možnosti jak pro využití během výuky tak i v rámci volnočasových aktivit. Ve školní zahradě je dětské hřiště a víceúčelové sportoviště s umělým osvětlením, které v dopoledních hodinách slouží potřebám školy a v odpoledním čase jej mohou využít žáci školy, mládež a široká veřejnost. Součástí celého školního komplexu je i Místní knihovna vybavená internetem a Mateřská škola. Zároveň mají žáci možnost využít pestré nabídky školní jídelny, která dbá na racionální stravování.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 58 členů, v němž se spojují mladí i zkušení pedagogové. Ve škole pracuje poradce pro profesionální orientaci na 2. stupni, speciální pedagog, školní psycholog, dva výchovní poradci, metodik prevence rizikového chování, koordinátor EVVO, koordinátor ŠVP. Pedagogové se pravidelně účastní kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ve kterých získávají nové dovednosti a zkušenosti nejen z oborů, kterým vyučují, ale i prohlubují své pedagogické dovednosti.

2.4 Charakteristika žáků

Prevažná většina žáků pochází ze Suchdola. Kromě žáků suchdolských školu navštěvuje část žáků z okolních obcí (Únětice, Velké Přílepy, Statenice, Horoměřice, Lysolaje), pro něž není škola spádovou. Věnujeme se žákům s diagnostikovanou specifickou poruchou učení, škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje s Pražskými službami a.s. v rámci soutěže *Papír pražským službám, peníze vaší škole*, kde se pravidelně umísťuje na předních místech (ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013 na 1. místě).

Dalším projektem, jehož se škola účastní již několik let, je projekt s názvem *Připravení pro život*. Jedná se o preventivně výchovný program, který podporuje harmonický rozvoj mladých lidí, posiluje jejich psychosociální kompetence a usiluje o jejich ochranu před sociálně patologickými vlivy. Koresponduje s Národním programem rozvoje vzdělávání v ČR, který vymezuje vzdělávací a kurikulární politiku, a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Program probíhá na II. stupni školy.

Dlouhodobě spolupracujeme s občanskými sdruženími Koniklec a ORNITA, které působí především v oblasti ekologické výchovy dětí a mládeže se zaměřením na ornitologii.

Využíváme také preventivních programů nabízených z.s. Život bez závislostí, Městskou policií a Policií ČR na témata osobní bezpečnost, bezpečnost na internetu, kyberšikana, dopravní výchova, interaktivní prevence a základy trestní odpovědnosti.

Škola pořádá lyžařské kurzy pro žáky 7. ročníku, školy v přírodě pro žáky 1. stupně, žáci se účastní různých kulturních a sportovních akcí, exkurzí, výchovných koncertů. Škola každým rokem pořádá zahraniční výjezdy ke zdokonalení jazykových dovedností žáků do anglicky i německy mluvících zemí a výměnný pobyt se školou v Dánsku.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Ve škole působí Spolek rodičů a přátel ZŠ Mikoláše Alše (občanské sdružení registrované u MV ČR dne 20. 1. 1992). SRPŠ se podstatnou měrou zasazuje o zlepšování materiálních podmínek školy a potažmo žáků. Setkání s rodiči se uskutečňuje jednak formou třídních schůzek, které se konají na začátku školního roku, jednak prostřednictvím konzultací učitel - rodič (- žák) v průběhu školního roku, ať už individuálně podle potřeby nebo pravidelně během předem ohlášených konzultačních odpolední.

Ke zveřejňování podstatných informací slouží nástěnné tabule u vchodu do budovy, zpravodaj ÚMČ, škola ve školním roce vydává vlastní občasník *Alšík*. Důležitým informačním zdrojem jsou rovněž webové stránky školy. Svou roli hraje i možnost setkávání se s rodiči při příležitostných akcích – *Vánoční zpívání, Suchdolský Betlém, Suchdolské (p)osvícení, Piknik za školou*. Někteří rodiče se účastní jako vychovatelé a zdravotníci škol v přírodě.

Škola sice není tzv. školou fakultní, přesto úzce spolupracuje s Pedagogickou fakultou UK, jejíž studenti zde absolvují pedagogické praxe.

Škola se aktivně podílí na společenském a kulturním dění v obci ať už pořádáním vlastních kulturních a sportovních aktivit, jak byly zmíněny výše, tak i účastí svých žáků na akcích pořádaných MČ Praha-Suchdol a dalšími místními kulturními a sportovními organizacemi a sdruženími.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Naše škola je svým jménem spojována s českým malířem Mikolášem Alšem, který svým dílem symbolizuje tradice českého národa, lásku k zemi, kde se narodil i vztah ke svému nejbližšímu okolí. Úzký vztah měl M. Aleš i k Suchdolu. V době, kdy zde žil, vytvořil svá nejlepší díla a byl zde opravdu šťastný. Přáli bychom si, aby duch místa působil stejně na všechny, kteří prožijí část života v suchdolské škole.

Co je pro nás nejdůležitější ?

- 1) Kvalitní základní vzdělání dětí s důrazem na aktivní učení a získání takových znalostí a dovedností, které lze dobře uplatnit v životě. Přípravit absolventa k dalšímu vzdělávání a vést jej k tomu, aby chápal vzdělávání jako celoživotní proces. Zavádíme efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Vychováváme je k humanismu a lidskosti.
- 2) Všestranný rozvoj dětí s cílem vychovat kreativního a samostatného jedince. Důležitou úlohu v této oblasti plní nejen škola, ale i činnost školní družiny.
- 3) Komunikační dovednosti v mateřském i cizích jazycích (Aj, Nj), v informačních technologiích, rozvoj pohybových dovedností.
- 4) Důraz na environmentální výchovu.
- 5) Individuální přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami i k dětem nadaným.
- 6) Široká nabídka mimoškolních činností zaměřená na zdravý životní styl jako prevence sociálně patologických jevů.
- 7) Podnětné a příjemné prostředí pro žáky i pedagogy.
- 8) Komunikace s rodiči i s ostatními partnery školy.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	STRATEGIE
<p>SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru - diskutujeme a komentujeme, řídíme diskuzi mezi žáky - vedeme děti k respektování druhých - zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků - zadáváme úkoly, které vyžadují spolupráci - vedeme je k odpovědnosti za své chování - řídíme a regulujeme práci ve skupině - zdůrazňujeme úlohu jednotlivce pro celkový výsledek týmu - jasně formulujeme cíl činnosti - necháváme děti vymýšlet a společně s nimi stanovujeme pravidla chování ve třídě - seznamujeme děti s pravidly soužití ve škole i mimo ni a vedeme je k jejich dodržování - stanovíme jasná a přehledná pravidla hodnocení - s pravidly žáky seznámíme a průběžně se přesvědčujeme, zda jim všichni rozumí - jsme schopni a připraveni vždy hodnocení vysvětlit a srozumitelně zdůvodnit - vedeme děti k sebehodnocení a přijetí stanovených pravidel hodnocení - necháme zažít dětem pocit úspěchu - při hodnocení zdůrazňujeme pozitivní věci - snažíme se žákům pomoci nabýt sebedůvěru a pocit sebeúcty
<p>K ŘEŠENÍ PROBLÉMU podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jasně formulujeme otázky, k čemuž podněcujeme i žáky - zadáváme problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost - podporujeme různé způsoby řešení problémů. - zadáváme úlohy vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost - podporujeme individuální práci žáků s encyklopediemi a internetem - motivujeme žáky k samostatnému objevování. - užíváme srovnávacích metod - při řešení problému vedeme žáky k rozpoznávání logických postupů - pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení - vyžadujeme na žácích argumenty k obhájení užitých postupů či řešení - vedeme žáky k samostatnému ověřování správného řešení ve vhodných případech i vlastní zkušeností

<p style="text-align: center;">KOMUNIKATIVNÍ vést žáky k smysluplné a kultivované komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky vyjadřovat se kultivovaným způsobem ústně i písemně - pracujeme s různými typy textů a záznamů, učíme žáky tyto typy textů rozpoznávat - vytváříme příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků - vedeme žáky k diskuzi s ostatními - dbáme o dodržování zásad diskuze a dialogu: učíme žáky obhajovat vlastní názor a naslouchat názoru druhých - vytváříme příležitost komunikovat v cizím jazyce - podporujeme přátelské vztahy nejen ve třídách, ale i mezi třídami - podporujeme komunikaci s jinými školami - vytváříme příležitosti ke komunikaci se zajímavými lidmi, osobnostmi mimo školu - seznamujeme žáky s možnostmi praktického využití ICT
<p style="text-align: center;">K UČENÍ umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků - vnímáme a aktivně zjišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků - umožňujeme dostupnost studijních materiálů a zdrojů (i případných kompenzačních pomůcek v dostatečném počtu) - povzbuzujeme a projevujeme vůči každému žákovi očekávání úspěchu - zadáváme úkoly, kde žáci kombinují informace z různých zdrojů - umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení - reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění - zadáváme úkoly, které umožňují volbu různých postupů, zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků - učíme rozeznat a odlišit podstatné informace od méně podstatných kladením otevřených otázek, podporujeme samostatnost - vybízíme žáky, aby kladli otázky „k věci“ - formulujeme společně s žáky cíl činnosti, úkolu - umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle - důsledně vyžadujeme dokončení práce a její kvalitu v dohodnutém termínu - umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce - pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

<p style="text-align: center;">PRACOVNÍ pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem, vedeme žáky ke správnému užití nástrojů, materiálů a techniky práce - informujeme, ukážeme - dbáme na dodržování pravidel práce a první pomoci - poučíme o třídění odpadu, organizujeme sběr surovin - pomáháme žákům využít „výrobků“ a zkušeností v praktickém životě - umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce - spolupracujeme s výchovným poradcem, vedeme osobní pohovory s žáky a rodiči - poskytujeme studijní materiály a zdroje informací - nabízíme volitelné předměty, využíváme exkurzí - vedeme k podnikatelskému myšlení - zadáváme úkoly tak, abychom umožňovali volit různé způsoby řešení - vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu - sledujeme úspěšnost žáků, oceňujeme pokrok, vedeme žáky k reflexi úspěšnosti dosaženého cíle, spoluvytváření kritérií hodnocení - umožňujeme diferencované výkony dle individuálních schopností žáků
<p style="text-align: center;">OBČANSKÉ připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme děti k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly - besedujeme s dětmi o násilí, diskutujeme s nimi důsledky lhostejnosti k druhým, podporujeme a oceňujeme pomoc ostatním, vysvětlíme rozdíl mezi žalováním a upozorněním na násilí, šikanu - necháme děti vymýšlet a společně s nimi stanovíme pravidla chování ve třídě, probereme s dětmi pravidla školního řádu a vedeme je k jejich dodržování - probíráme s dětmi společenské normy chování, dopravní předpisy, zákon o rodině - diskutujeme s dětmi o právech a povinnostech dětí v rodině, škole, společnosti - vyzdvihneme souvislosti práv s odpovědností za své chování - vedeme děti k respektování autorit - učíme děti zásadám první pomoci, nacvičujeme s nimi modelové situace, důležitá tel. čísla, rychlé opuštění školy - řešíme aktuální krizové situace ve třídě - vysvětlíme a podporujeme nácvik zátěže (psychické i fyzické) - vítáme diskuzi s odborníky - účastníme se s dětmi kulturních akcí (představení, koncerty, výstavy, vycházky, skanzeny..)

	- vyprávíme si s dětmi o tradicích, zachováváme je (výroba tradičních ozdob, předmětů, Mikuláš, tradiční akce školy)- pořádáme soutěže, besídky, podporujeme vlastní iniciativu dětí- objevujeme s dětmi kulturu jiných národů- učíme děti hrdosti na předky a odpovědnosti k potomkům- seznámíme děti s ekolog. a environmentálními problémy- diskutujeme s nimi o ekolog. tématech (odpady, čištění vody, ekolog. doprava, ...)- vedeme děti k správnému chování v přírodě a lásce k ní (výlety, procházky, ...)- diskutujeme s dětmi o zdraví, návykových látkách, závislostech- vedeme děti k třídění odpadu- podporujeme lásku k vlasti, k místu, kde žijeme- reflektujeme s dětmi dění ve společnosti

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP). Plán pedagogické podpory zpracovává škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP).

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

PLPP má písemnou podobu a sestavuje její třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, oba dokumenty mají písemnou podobu. Před jejich zpracováním probíhají rozhovory výchovného poradce s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem a způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s učitelem vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje znevýhodnění žáka, s výchovným poradcem, školským poradenským zařízením a také s rodiči žáka. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení IVP se realizuje v pololetí a na konci školního roku.

Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření spočívá v úpravě očekávaných výstupů z ŠVP pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) na základě doporučení ŠPZ. Minimální doporučená úroveň je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, na základě doporučení školského poradenského zařízení bude rozpracována pro konkrétního žáka v jeho IVP. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP je využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodické podpory na Metodickém portálu RVP.CZ.

Žákovi s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné v IVP nahradit část nebo celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jeho vzdělávacím možnostem, případně změnit minimální časovou dotaci dané vzdělávací oblasti.

- zodpovědné osoby - školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno dvěma

výchovnými poradci, metodikem prevence rizikového chování, školním speciálním pedagogem a školním psychologem; péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována výchovným poradcem

- specifikace provádění podpůrných opatření - jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:
- v oblasti metod výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků; metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi; respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- v oblasti organizace výuky: střídání forem a činností během výuky; využívání skupinové a individuální výuky; postupný přechod k systému kooperativní výuky; v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka; asistent pedagoga

3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

- zodpovědné osoby - školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno dvěma výchovnými poradci, metodikem prevence rizikového chování, školním speciálním pedagogem a školním psychologem; péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou zařazena do učebních osnov předmětů na 1. i 2. stupni školy.

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)	Čj, M, Hv, Vv	Čj, Aj, M, ČaS, Hv, Vv	Čj, Aj, M, Hv, Vv	Čj, M, Hv Vv, Přv	Čj, M, Hv Vv	M, Př, Z, Vv, Hv	Nj, M, Vv, Hv, AjK, UVČ	Vv, Hv, AjK, UVČ	Vv, Hv, AjK, UVČ
Sebezpoznání a sebezpojetí (OSV 2)	Čj	Čj	ČaS		Aj	Ov, UVČ	Čj, Ov, UVČ	Př, Ov, Rv, UVČ	Rv, UVČ
Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)	Čj, M, Tv, Pč	Čj, M, Tv, Pč	Čj, Tv, Pč	Čj, Pč, Tv	Čj, Přv, Pč, Tv	Tv, Pč	Pč, Tv, Hv, Sh	Ov, Pč, Rv, Tv, Hv, Sh	Pč, Tv, Hv, Sh
Psychohygienu (OSV 4)				Vla	Přv	Ov	DV	Rv	Rv
Kreativita (OSV 5)	Tv, Vv, Hv, Pč	Čj, Tv, Vv, Hv, Pč	Tv, Vv, Hv, Pč	Čj, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Hv, Vv, Pč, Tv	Čj, M, Vv, Pč, Tv	Čj, M, Vv, Pč, Rv, Tv, UVČ, Sh, VS	M, Vv, Pč, Tv, UVČ, Sh	Čj, Tv, Vv, UVČ, Sh, SČj

Sociální rozvoj

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Poznávání lidí (OSV 6)	ČaS	ČaS			Aj		Aj, Rv, AjK	DV, AjK	AjK
Mezilidské vztahy (OSV 7)	ČaS	Čj, ČaS		M, Vla	M	Aj	Ov, Rv	Rv	Ov, Rv
Komunikace (OSV 8)	Čj, Tv, Vv, Hv, ČaS	Čj, Hv, Vv, Tv, Aj	Čj, Tv, Aj, Vv, Hv	Čj, Aj, Tv, Hv, Vv	Čj, Aj, Tv, Hv, Vv, Inf	Čj, Aj, Ov, Vv, Tv, Hv, Inf	Čj, Aj, Nj, Rv, Vv, Hv, UVČ, AjK, Sh	Čj, Aj, Nj, Ov, Vv, Rv, Tv, Hv, UVČ, AjK, Sh	Čj, Aj, Nj, Vv, Pč, Rv, Tv, Ov, Hv, Inf, UVČ, AjK, Sh, SČj
Kooperace a kompetice (OSV 9)	ČaS, Pč, Tv	Pč, Tv	Čj, Pč, Tv	Pč, Tv	Pč, Tv	Vv, Pč, Tv	Vv, Pč, Rv, UVČ, Sh, VS, PřS	Vv, Pč, Rv, Tv, UVČ, Sh, PřS	Tv, Vv, UVČ, Sh, PřS

Morální rozvoj

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r	6.r	7.r	8.r.	9.r.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)							Rv, DV	M, Rv	M, Pč, Ov
Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)		ČaS		Čj	Prv	Čj	Čj, D, Rv, PrS	D, Ov, Rv, PrS	Čj, Ov, SČj, PrS

Průřezové téma: Výchova demokratického občana

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r	6.r	7.r	8.r.	9.r.
Občanská společnost a škola (VDO 1)	ČaS		ČaS	Vla		Ov			Ov
Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)					Vla	Ov	Ov	D	D, Z, Ov
Formy participace občanů v politickém životě (VDO 3)			ČaS	Vla	Vla			M	Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (VDO 4)					Vla	D		D, Ov	D, Z, Ov

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r	6.r	7.r	8.r.	9.r.
Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)	Hv	Čj, Aj Hv	Aj, ČaS, Hv	Aj, Pč, Vla, Hv	Aj, Vla, Pč, Hv	Čj, Aj, D, Vv, Hv	Čj, Aj, Nj, D, Vv, Hv, DV, UVČ, AjK	Čj, Nj, D, Z, Vv, Hv, DV, UVČ, AjK	Čj, Nj, D, Vv, Hv, DV, UVČ, AjK, SČj
Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)		Aj	Aj	Aj, Vla	Čj, Aj, Inf	Aj, D, Z, Ov	Aj, Nj, D, Ov, AjK, VS, PrS	Aj, Nj, Z, D, AjK, PrS	Nj, D, Ov, AjK, PrS
Jsme Evropané (VMEGS 3)			Čj	Vla	Čj, Vla	Čj, D, Vv, Hv	Čj, Nj, D, Ov, Vv, Hv, UVČ, AjK	Čj, Nj, D, Vv, Hv, UVČ, AjK	Čj, Nj, D, Z, Vv, Ov, Hv, UVČ, AjK, SČj

Průřezové téma: Multikulturní výchova

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Kulturní diference (MultV 1)		Čj	ČaS	Čj	Vla	Hv, Ov, Vv	Vv, Hv, UVČ	Z, Vv, Hv, UVČ	Z, Ov, Vv, Hv, UVČ
Lidské vztahy (MultV 2)	ČaS, Tv	Tv, ČaS	Čj, Tv, ČaS	Tv, Vla	Tv	D, Ov, Tv	D, Tv, Nj, Sh, AjK	D, Tv, Nj, Sh, AjK	Tv, Nj, Sh, AjK
Etnický původ (MultV 3)			ČaS			Ov	Nj, Z, AjK	Nj, D, Z, jK	Nj, Ov, AjK
Multikulturalita (MultV 4)		Aj	Aj	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj	Aj, Nj, Hv, AjK	Čj, Aj, Nj, AjK	Čj, Aj, Nj, AjK, SČj
Princip sociálního smíru a solidarity (MultV 5)						Ov			Ov

Průřezové téma: Environmentální výchova

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Ekosystémy (EV 1)	ČaS	ČaS	ČaS	Přv	Přv	D, Z, Př, Pč	Z, Př, Pč, PřS	Z, Př, Pč, PřS	Př, Z, PřS
Základní podmínky života (EV 2)	Pč	ČaS, Pč	ČaS, Pč	Přv	Vla, Přv	F, Př, Z, Pč	Př, Z, Pč, PřS	F, Ch, Př, Pč, PřS	F, Ch, Př, PřS
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV 3)	Tv	Tv	ČaS, Tv	Vla, Přv, Tv	Vla, Přv, Tv	Př, Vv, Tv	Př, Ov, Vv, Tv, UVČ, Sh, PřS	Ch, Př, Z, Vv, Tv, UVČ, Sh, PřS	Ch, Př, Z, Vv, Tv, UVČ, Sh, PřS
Vztah člověka k prostředí (EV 4)	ČaS, Pč, Tv	Čj, ČaS, Pč, Tv	ČaS, Pč, Tv	Tv, Vv, Pč	Vla, Přv, Vv, Pč, Tv	D, Pč, Tv	Z, Pč, Rv, Tv, Sh, AjK, PřS	Aj, Ch, Př, Z, Pč, Rv, Tv, Sh, AjK, PřS	M, D, Ch, Z, Rv, Tv, Ov, Sh, AjK, PřS

Průřezové téma: Mediální výchova

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (MV 1)					Inf	Čj, Vv, Inf	Čj, Nj, Vv, AjK, PřS	Čj, Nj, M, Vv, Inf,	Aj, Nj, D, Rv, Vv,

								AjK, PŘS	Inf, AjK, PŘS
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (MV 2)	Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vv, Inf	Čj, Inf	Čj	Inf	Inf
Stavba mediálních sdělení (MV 3)	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv, Inf	Čj, Inf	Čj	Inf	Aj, Inf
Vnímání autora mediálních sdělení (MV 4)	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Čj, Hv	Čj, Vv, Hv	Čj, Vv, Hv, Inf	Čj, Hv, Vv, Inf	Čj, Vv	Čj, Hv, Vv, Inf	Čj, Rv, Hv, Vv, Inf, SČj
Fungování a vliv médií ve společnosti (MV 5)					Inf	Inf		Inf	D, Hv, Inf
Tvorba mediálního sdělení (MV 6)					Čj	Vv	Nj, Vv	Čj, Nj, Vv, Inf	Čj, Aj, Nj, Vv, Inf, SČj
Práce v realizačním týmu (MV 7)				Vv	Vv	Vv	Vv	Vv, Inf	Vv, Inf

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

1. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	1.R.	2.R	3.R	4.R	5.R	CELKEM	disp.dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (Čj)	9	9	9	7	7	41	8
	Anglický jazyk (Aj)	0	2	3	3	3	11	2
Matematika a její svět	Matematika (M)	4	4	5	5	5	23	3
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (ČaS)	2	2	2	-	-	6	2
	Přírodověda (Pří)	-	-	-	2	2	4	
	Vlastivěda (Vla)	-	-	-	2	2	4	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	1	1	1	1	5	
Umění a kultura	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	2	2	7	
	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	3	2	2	11	1
Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	-	-	-	-	1	1	
Průřezová témata		P	P	P	P	P	-	
CELKEM		20	22	25	25	26	118	16

2. stupeň

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	6.R.	7.R.	8.R.	9.R.	CELKEM	disp. dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (Čj)	5	4	4	4	17	2
	Anglický jazyk (Aj)	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk (Nj)	-	2	2	2	6	
Matematika a její svět	Matematika (M)	4	4	4	5	17	2
Člověk a příroda	Fyzika (F)	2	2	2	1	7	5
	Chemie (Ch)	-	-	2	2	4	
	Přírodopis (Př)	2	2	2	1	7	
	Zeměpis (Z)	2	2	2	2	8	
Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	2	2	8	1
	Občanská výchova (Ov)	1	1	1	1	4	
Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	1	-	1	1	3	2
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova (Vv)	2	2	1	1	6	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Pč)	1	1	1	1	4	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	8	1
	Rodinná výchova (Rv)	-	1	1	1	3	
DISPONIBILNÍ DOTACE							
z toho volitelné předměty	DALŠÍ VOL. PŘEDM.	-	1	1	2	4	4
z toho průřezová témata		-	-	-	-	-	
CELKEM		28	30	32	32	122	18

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je využita k navýšení časové dotace vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její svět, Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví na 1. stupni, a všech vzdělávacích oblastí s výjimkou oblasti Umění a kultura na 2. stupni. Ve výuce cizích jazyků stanovuje učební plán výuku Cizího jazyka – prvního, kterým je anglický jazyk, povinně od 2. třídy.

Nabídku volitelných předmětů tvoří pro žáky 7. - 9. ročníku Anglická konverzace (AjK), Užité výtvarné činnosti (UVČ), Vaření a stolování (VS), Sportovní hry (Sh), Seminář z českého jazyka (SČj), Přírodovědný seminář (PřS) a Konverzace v německém jazyce (NjK). Časová dotace volitelných předmětů je stanovena v 7. a 8. ročníku na 1 hodinu týdně a v 9. ročníku na 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce. Výchovně vzdělávací činnost se v některých případech vykonává i o sobotách, nedělích a státních svátcích.

5. UČEBNÍ OSNOVY

vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova, literární výchova
- obsah jednotlivých složek se při výuce vzájemně prolíná
- komunikační a slohová výchova má za cíl rozvíjet komunikační schopnosti žáků, jejich tvořivost a fantazii, stejně tak i čtení s porozuměním
- v jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, poznávají další formy jazyka, cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem
- v literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle
- literární výchova humanizuje žákovu osobnost, rozvíjí jeho city, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvíjí estetické cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků, utváří trvalý zájem žáků o četbu (tak, aby jí dali přednost před méně hodnotnými formami trávení volného času)
- zvláštní pozornost věnována žákům s SPU a žákům mimořádně nadaným – individuální přístup, vypracování individuálního vzdělávacího plánu

Časová dotace

- 9 hodin týdně v 1.- 3. ročníku
- 7 hodin týdně ve 4. a 5. ročníku
- 5 hodin týdně v 6. ročníku
- 4 hodiny týdně v 7.- 9. ročníku

Místo realizace

- ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná všemi předměty

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV – Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita

MV – všechny tematické okruhy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- ✓ používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- ✓ předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů

- ✓ zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- ✓ věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení
- ✓ zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- ✓ předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ✓ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- ✓ zařazuje diskusní kroužky a besedy
- ✓ nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- ✓ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- ✓ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ✓ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

učitel

- ✓ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ✓ podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- ✓ aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- ✓ kontroluje samostatné práce žáka

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 1. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
ČJL-3-2-01	- rozliší zvukovou a grafickou podobu hlásek a slov - určí počet slabik, hlásek ve slově - rozliší délku samohlásek - napíše správně jméno a příjmení své a svých blízkých	- přípravná cvičení hlasová a sluchová - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek - hláska, slabika, slovo	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia) M
ČJL-3-2-01	- vyhledá písmeno, složí slabiky, slova správně je zaznamená	- skládání slabik a slov	
ČJL-3-2-01	- přečte větu přiměřené náročnosti - opíše, přepíše text, opraví chyby	- skládání vět	
ČJL-3-2-08	- píše velké písmeno na začátku věty, interpunkční znaménko na konci věty	- psaní velkých písmen a interpunkčních znamének	
	Komunikační a slohová výchova		
ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-09	- píše správné tvary všech písmen (mimo Q, X, W) a číslic podle normy, správně spojuje písmena i slabiky - napíše a kontroluje text, píše čitelně - zvládá hygienické návyky spojené se psaním	- nácvik správných tvarů písmen - psaní a osvojování písmen do slov - převádění slov a vět z podoby mluvené do podoby psané - správné držení pera, hygiena zraku - dodržování úhlednosti psaného projevu	OSV 3 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-02	- přečte text plynule nebo s plynulým slabikováním - rozumí písemným a mluveným pokynům	- čtení písmen, slabik, slov a vět přiměřeného textu - rozlišování slovní zásoby	Vv, Tv
ČJL-3-1-11	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- převyprávění pohádky, příběhu	
ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-06	- pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se - mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost - s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních situacích	- souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost, tempo řeči a nonverbální prostředky	OSV 2 (moje vztahy k druhým lidem) OSV 8 (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích) ČaS
	Literární výchova		

ČJL-3-3-01	- přečte literární text, pozorně naslouchá čtení	- zážitkové čtení	OSV 1 (cvičení dovedností zapamatování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
ČJL-3-3-02	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - recituje z paměti říkanku, pečlivě vyslovuje	- naslouchání - recitace kratšího básnického textu	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 2. ROČNÍK	
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)	
	Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01	- rozliší zvukovou a grafickou podobu slov, dělí slova podle slabik	- slovo, slabika, dělení slov na konci řádku	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia) Tv, Vv ČaS, Hv, Vv ČaS	
ČJL-3-2-06 ČJL-3-2-07	- určí druh věty a zapíše znaménko na konci věty - sestaví smysluplnou větu - odděluje slova ve větě	- druhy vět podle postoje mluvčího - pořádek slov ve větě - psaní předložek		
ČJL-3-2-02	- porovná významy slov, vymýšlí slova	- slovní významy – synonyma, antonyma, nadřazená, podřazená, jednoznačná, mnohoznačná - slova citově zbarvená a zdobněliny		
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-08	- rozliší jednotlivé druhy hlásek - aplikuje pravopisná pravidla ústně i písemně - zdůvodní a zapíše správnou souhlásku - píše samostatně velké písmeno v regionálním pojmenování	- dělení hlásek - i/y po tvrdých a měkkých hláskách - ú/ů - dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - spodoba na konci a uvnitř slov - velká písmena		
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-04	- graficky vyznačí hláskovou a slabikovou stavbu slova - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky - porovnává a třídí slova podle významu – děj, věc, vlastnost, okolnost	- hlásková a slabiková stavba slova - slabikotvorné r, l, m - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky - abeceda		
	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	- čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty - jednoduše reprodukuje přečtené texty	- čtení s porozuměním		MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) MultV 1 (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
ČJL-3-1-05	- volí vhodné tempo řeči, správně dýchá	- mluvený projev – nonverbální prostředky a vyjadřování závislé na komunikační		
ČJL-3-1-06	- volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči			

	- ústně formuluje	situaci - formy společenského styku – oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, prosba	EV 4 (naš životní styl) VMEGS 1 (život dětí v jiných zemích)
ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-11	- převypráví obsah, tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti	- vyprávění podle obrázkové osnovy	ČaS, Vv
ČJl-3-1-09	- podle normy zaznamenává méně frekventovaná písmena - píše úhledně, čitelně a přiměřeně rychle - kontroluje vlastní písemný projev	- docvičení správných tvarů písmen - nácvik psaní méně frekventovaných písmen Q, X, W - čitelnost, úhlednost, rychlost, přehlednost	
ČJL-3-1-10	- správně zapíše adresu obsahově i formálně - popíše věcně i formálně jednoduchou věc, osobu	- psaní adresy - jednoduchý popis předmětu, osob	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01	- plynule přečte text s porozuměním - orientuje se v textu, odpoví na návodné otázky - čte přiměřenou rychlostí se správnou intonací	- hlasité a tiché čtení přiměřeného textu s porozuměním	OSV 1 (cvičení dovedností zapamatování) OSV 7 (empatie a pohled na svět očima druhého) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
ČJL-3-3-04	- text převypráví, domýšlí		
ČJL-3-3-01	- recituje přiměřeně dlouhé básně s výrazem, udrží je v paměti	- recitace básní	
ČJL-3-3-02	- vyjádří mimikou, intonací a pohybem pocity, činnosti, děj přečteného textu	- dramaturgie	
ČJL-3-3-03	- rozliší pojmy, vysvětlí rozdíly jednotlivých žánrů - vysvětlí význam slov	- pojmy: říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka	
			Vv, Hv

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-02	- vyhledá homonyma, slova citově zbarvená a zdvojnásoběná - vyhledá a tvoří slova příbuzná	- homonyma, slova citově zbarvená a zdvojnásoběná - slova příbuzná - stavba slova (kořen, část předponová)	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
ČJL-3-2-08	- píše správně a odůvodňuje i/y po obojetných souhláskách - zdůvodní a zapíše správnou hlásku	- vyjmenovaná slova - spodoba uvnitř slov	

	- seznámí se se stavbou slova – předpona, kořen		ČaS, Pč, Vv, Hv
ČJL-3-2-04	- vyhledá v textu spojky a základní tvar příd. jména - poznává slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy – spojky, přídavná jména - přehled všech slovních druhů	M ČaS
ČJL-3-2-06	- určí větu jednoduchou, souvětí - tvoří souvětí, používá vhodné spojky a spojovací výrazy	- věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-05 ČJL-3-2-08	- píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- velká písmena – jména osob, zvířat, místní pojmenování - tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	
ČJL-3-2-04	- seznámí se s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen a sloves	- podstatná jména (rod, číslo, pád) - slovesa (osoba, číslo, čas)	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-09	- dodrží úpravu a úhlednost záznamů - píše přiměřeně rychle	- úprava a úhlednost vedení záznamů - přiměřená hbitost psaní	OSV 8 (komunikace v různých situacích; dialog) OSV 9 (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)
ČJL-3-1-04	- kontroluje vlastní projev	- kontrola vlastního projevu	
ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-10	- píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení - sestaví samostatně krátký text - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vlastní vypravování - jednoduchý popis předmětů a činností - sestavení krátkého textu (pohlednice, dopis) - krátký mluvený projev	
ČJL-3-1-03	- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- rozhovor	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-04	- čte přiměřenou rychlostí náročnější text, rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění, vyjádří hlavní myšlenku - samostatně vyhledá v textu odpovědi na otázky - vysvětlí pojmy, vyhledá v textu, popíše charakteristické znaky, rozdíly jednotlivých žánrů - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - zaznamená a doloží vlastní samostatnou četbu - tvoří otázky vztahující se k textu	- čtení přiměřeného textu s porozuměním - výrazné čtení - tiché studijní čtení - pojmy: báseň (rým, verš), bajka, pohádka, hlavní postava, loutka, herec - vlastní samostatná četba (pohádky) - čtenářský deník - tvorba otázek	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace) MultV 2 (předsudky a vžitá stereotypy) Vv, ČaS

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 4. ROČNÍK	
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)	
	Jazyková výchova			
ČJL-5-2-04	- rozliší spisovná a nespisovná slova	- slova spisovná a nespisovná	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia)	
ČJL-5-2-02	- rozliší ve slově kořen, část předponovou, část příponovou a koncovku	- stavba slova		
ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-03	- určí slovní druhy plnovýznamových slov a použije je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy – mimo zájmen, číslovek a příslovcí - koncovky podstatných jmen - skloňování podstatných jmen, vzory podstatných jmen - časování, slovesné kategorie		
ČJL-5-2-05	- vyhledá podmět, přísudek, základní skladební dvojici	- základní skladební dvojice		
ČJL-5-2-08	- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pravopis		
ČJL-5-2-09	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem		
	Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čtení – praktické čtení; věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání; věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - vypravování - popis - klíčová slova	OSV 8 (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích) OSV 11 (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) Vla, Přv	
ČJL-5-1-02	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává			
ČJL-5-1-03	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
ČJL-5-1-04	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
ČJL-5-1-10	- sestaví osnovu a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev - člení text do odstavců			- sestavování osnovy - členění textu na odstavce
ČJL-5-1-05 ČJL-5-1-09	- vede správně dialog, telefonický rozhovor - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché			- formy společenského styku –dopis, rozhovor

	komunikační žánry	- jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník	
	Literární výchova		
ČJL-5-3-01	- vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je	- charakteristika čteného textu, vyjádření pocitů - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) MultV 1 (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) MV 4 (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení)
ČJL-5-3-02	- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-04	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká - pojmy: encyklopedie, přirovnání, bajka, próza, poezie, pověst, divadlo, spisovatel, ilustrátor	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
ČJL-5-2-01	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- synonyma, slova vícevýznamová	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
ČJL-5-2-02	- píše správně předpony a předložky	- psaní předpon s-, z-, vz-,ob-, v- - psaní předložek s, z	
ČJL-5-2-02	- odůvodní a píše správně slova se slabikou mně a mě	- slova se slabikou mně, mě	
ČJL-5-2-08	- píše správně i/y	- koncovky příd. jmen měkkých a tvrdých	
ČJL-5-2-03	- určí slovní druhy, druhy číslovek a zájmen, příslovce	- slovní druhy – druhy číslovek, zájmena, příslovce	
ČJL-5-2-06	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- skladba – věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-5-2-07	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		
ČJL-5-2-09	- určí druh podmětu, píše správně i/y ve shodě podmětu s přísudkem v obtížnějších typech vět	- základní větné členy – druhy podmětu, shoda přísudku s podmětem v obtížnějších typech vět	

	- určí vzor a odůvodní pravopis koncovky	- přídavná jména přivlastňovací – vzory, i/y v koncovce	
	Komunikační a slohová výchova		
ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-08	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- mluvená komunikace; nonverbální prostředky, spisovná výslovnost - elektronická komunikace	OSV 8 (komunikace v různých situacích) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) MV 4 (identifikování postojů a názorů autora) MV 6 (uplatnění a výběr prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) Vla, Prv, Pč
ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-10	- sestaví text složitějšího charakteru - popíše složitější předmět podle vzhledu a funkce	- vyprávění, dopis - složitější popis předmětu - příspěvek do časopisu - pozvánka, oznámení	
ČJL-5-1-06	- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	- čtení s porozuměním - věcné naslouchání a čtení	
	Literární výchova		
ČJL-5-3-03	- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- pojmy – dobrodružná četba, comics, drama, film	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
ČJL-5-3-01	- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- hodnocení díla	VMEGS 2 (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)
ČJL-5-3-02	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- charakteristika postav – hlavní, vedlejší - hlavní myšlenka	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace)
ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03	- vede samostatně a formálně správně své záznamy - sestaví text	- samostatné vedení záznamů - formy společenského styku – objednávka, inzerát, nabídka, dotazník, přihláška	
ČJL-5-3-04	- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- zosobnění, dramatizace, přísloví, rčení	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-02	- rozlišuje jazyk národní, spisovný a nespisovný - orientuje se v jazykových příručkách, vyhledává informace o mluvnických jevech	- jazyk a jeho útvary - seznámení s jazykovými příručkami	

ČJL-9-2-01	- spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova	- zvuková stránka jazyka - spisovná výslovnost - slovní přízvuk - větná melodie, tempo, důraz, pauza	Z, M
ČJL-9-2-02	- rozlišuje části slova - vytváří slova příbuzná, rozeznává slova příbuzná od tvarů téhož slova	- stavba slova	
ČJL-9-2-04	- třídí ohebné slovní druhy	Tvarosloví - druhy slov ohebných	
ČJL-9-2-04	- rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, obecná a vlastní (jednoslovná) - orientuje se v problematice pomnožných a hromadných jmen	- podstatná jména	
ČJL-9-2-04	- používá v praxi správných tvarů jmen osobních a místních	- skloňování jmen osobních a místních	
ČJL-9-2-04	- určuje druhy přídavných jmen - správně skloňuje přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací - určuje kategorie přídavných jmen - zvládá koncovky přídavných jmen - orientuje se v problematice stupňování přídavných jmen	- přídavná jména	
ČJL-9-2-04	- skloňuje zájmeno "já" a užívá správné tvary i v písemném projevu - rozlišuje délku samohlásky ve tvarech "naši/í", "ji/í" - skloňuje zájmena "můj, tvůj, svůj"	- zájmena	
ČJL-9-2-04	- užívá správných tvarů číslovek, skloňuje je	- číslovky	
ČJL-9-2-04	- rozlišuje slovesný způsob, tvoří podmiňovací způsob přítomný a minulý	- slovesa	
ČJL-9-2-06	- umí vyhledat podmět, rozlišuje podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný	Skladba - základní větné členy	
ČJL-9-2-06	- umí vyhledat přísudek slovesný a jmenný se sponou - zdůvodňuje koncovku přičestí minulého ve shodě přísudku s podmětem několikanásobným	- shoda přísudku s podmětem	
ČJL-9-2-06	- umí určit rozvíjející větné členy	- rozvíjející větné členy	
ČJL-9-2-06	- vytváří souvětí z vět jednoduchých, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí	- věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-9-2-07	- převádí řeč nepřímou na přímou a obráceně, správně používá znaménka	- přímá řeč	
	Komunikační a slohová výchova		

ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-10	- využívá poznatků o jazyce ke správnému písemnému projevu - tvořivě pracuje s textem - je schopen vlastního tvořivého psaní na základě svých dispozic	- vypravování	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (komunikace v různých situacích) MV 1 (hodnotící prvky ve sdělení) MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 4 (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci) Aj
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	- rozlišuje podstatné prvky od detailů - vytváří si zvolený pořádek popisu - vytváří jednoduchý návod k použití	- popis	
ČJL-9-1-08	- rozpozná zprávu a oznámení - na základě zadaných parametrů vytvoří jednoduchou zprávu a oznámení, pozvánku	- zpráva a oznámení - pozvánka	
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-10	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - srozumitelně a přehledně umí zpracovat hlavní myšlenky textu - pracuje s odbornou literaturou - odlišuje rozdílné zpracování výpisků a výtahu	- výpisky a výtah	
ČJL-9-1-10	- zná náležitosti dopisu - umí napsat dopis	- dopis	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	- rozlišuje všechny neohebné slovní druhy - rozlišuje příslovecné sprežky od slovních spojení, umí jich užít v písemné formě - stupňuje příslovce - užívá správně v pravopise s a z	Tvarosloví - slova ohebná - slova neohebná - příslovce - příslovecná sprežka	Hv, D, Aj
ČJL-9-2-04	- rozlišuje spojky souřadící a podřadící - vyhledává v textu spojky, částice a citoslovce	- spojky - částice - citoslovce	
ČJL-9-2-07	- správně píše jednoslovné a víceslovné názvy jmen vlastních	- pravopis - velká písmena	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-02	- pracuje se slovníky a příručkami - vyhledává rčení, vysvětluje je	Význam slov - slovo, sousloví, rčení	
ČJL-9-2-02	- vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozumí jim	- slova jednoznačná a mnohoznačná	

ČJL-9-2-02	- umí ve větách vhodně použít synonyma, homonyma, antonyma	- synonyma, homonyma, antonyma	
ČJL-9-2-02	- vyhledává slova citově zabarvená v literárních dílech, užívá jich ve slohových útvarech	- slova citově zabarvená	
ČJL-9-2-02	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba, tvoření slov - obohacování slovní zásoby	
ČJL-9-2-06	- umí rozlišit větu dvojčlennou a jednočlennou a větný ekvivalent, vhodně jich používá	Skladba - věta jednočlenná a dvojčlenná, vět.ekvivalent	
ČJL-9-2-06	- rozpozná a v písemné formě používá správná znaménka v druzích vět dle postoje mluvčího	- druhy vět dle postoje mluvčího	
ČJL-9-2-06	- pozná druhy přísudku, určí přísudek ve větě	- přísudek	
ČJL-9-2-06	- rozlišuje podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný - vyhledá podmět a správně odůvodní koncovku slov	- podmět - shoda přísudku s podmětem několikanásobným	
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	- přes řídicí větný člen správně určí předmět, příslovečné určení a přívlastek - pozná přívlastek shodný a neshodný, několikanásobný, postupně rozvíjející - doplňuje interpunkci	- předmět, příslovečné určení a přívlastek	
	Komunikační a slohová výchova		
ČJL-9-1-08	- dokáže se soustředit na pozorování popisovaného obrazu, určí hlavní motiv, logicky umí seřadit další popisované části	- popis - popis uměleckého díla	OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; co o sobě vím a co ne) OSV 8 (komunikace v různých situacích) MV 1 (rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) Vv, Pč, Ov
ČJL-9-1-10	- seřadí popisované složky činností, umí vytvořit návod nebo recept	- popis pracovního postupu	
ČJL-9-1-10	- dokáže vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti a zájmy	- charakteristika	
ČJL-9-1-10	- umí napsat žádost se všemi jejími náležitostmi	- žádost, životopis	
ČJL-9-1-10	- zopakuje si náležitosti pro tvorbu vypravování	- vypravování	
ČJL-9-1-01	- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení s pomocí učitele - klade si otázky týkající se jeho vnímání textu - vyhledává odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře	- kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu, promluvy)	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 6. a 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Literární výchova		
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-06	- rozlišuje báseň lyrickou, epickou a lyrickoepickou - vyhledá přenesený význam, přirovnání zosobnění, básnický přívlastek - rozlišuje píseň a báseň - rozumí významu a smyslu literárních ukázek významných českých a světových básníků	- poezie	VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 3 (co Evropu spojuje a co ji rozděluje)
ČJL-9-3-06	- rozpozná pohádky moderní a klasické české i jiných národů - rozpozná bajky, mýty a pověsti	- próza	D – báje a pověsti
ČJL-9-3-06	- rozpozná formální znaky dramatu	- drama	D – řecké divadlo
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-09	- přednáší vhodný literární text, volně reprodukuje literární text - vyhledává informace v knihovně i dalších informačních zdrojích - vytváří jednoduchý záznam o přečteném textu	- tvořivé činnosti s literárním textem - dramaturgie - výtvarný doprovod k literárním textům	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 11 (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování)

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-02	- má adekvátní úroveň vyjadřování ve spisovném jazyce - rozlišuje spisovnou češtinu od obecné a nářečí - má vypěstovaný náležitý vztah k mateřskému jazyku - zná jazyková pravidla a využívá jich při jazykových projevech - používá jazykové příručky - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - skloňuje slova přejatá podle vzorů	- útvary ČJ, jazyková kultura - skloňování a jeho nepravidelnosti - slova přejatá - cizí vlastní jména	MultV 4 (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost) Aj – tvorba slov
ČJL-9-2-04	- umí vytvořit a rozpoznat tvary aktiva, pasiva a vidu dokonavého a nedokonavého - má obecné povědomí o existenci slovesných tříd a vzorů	Tvarosloví - slovesa - slovesný vid - slovesné třídy	

ČJL-9-2-06	- rozlišuje několikanásobný větný člen a používá správné spojovací výrazy - rozlišuje významové vztahy v souvětí, užívá správné spojovací výrazy, doplňuje interpunkci - pozná ve větě doplněk	Skladba - významový poměr v několikanásobném větném členu - souvětí podřadné - souvětí souřadné - vedlejší věty - grafické znázornění syntaktických jevů - doplněk	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-10	- dokáže výstižně vyjádřit svou myšlenku - umí vytvořit jednoduché líčení	- líčení	OSV 8
ČJL-9-1-10	- dokáže rozlišit charakteristiku vnější a vnitřní	- charakteristika	
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-04	- umí uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel - dokáže použít vhodné jazykové prostředky	- výklad - výtah	D, Z, F, Ch, Př, Ov, Rv
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03	- ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odlišuje fakta od názorů a hodnocení - pro ověření využívá odbornou literaturu - ve čteném a slyšeném jazykovém projevu rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - čte kriticky mediální sdělení, v diskuzi s ostatními hledá případnou manipulaci autora a prezentuje své záměry	- kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu, promluvy)	MV 1 (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV4 (prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení) MV 6 (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
ČJL-9-1-05	- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky ke svému vyjádření	- výklad	
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar - úvaha	- úvaha	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Jazyková výchova		
	- orientuje se ve skupinách jazyků - s pomocí slovníků a mluvnických příruček nalezne v textu	- skupiny jazyků - archaismy, historismy a neologismy	MultV 4 (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)

	jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila		
ČJL-9-2-04	- správně třídí všechny slovní druhy	- opakování významu slov - synonyma, antonyma, homonyma - opakování slovních druhů	
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07 Čjl-9-2-03	- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický - samostatně pracuje s PČP a ostatními jazykovými příručkami	- opakování pravopisu - pravopis koncovek jmen a sloves	
ČJL-9-2-06	- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	- opakování skladby - větné členy - přístavek - věta a souvětí - interpunkce	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-08	- zpracuje tezi - zpracuje úvahu a výkladna základě uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	- teze - úvaha - výklad	OSV 8 (dialog; asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace; specifické komunikační dovednosti), Hodnoty, postoje a praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) MV 4 (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu) MV 6 (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení) M – netradiční aplikační úlohy a problémy
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-08	- rozlišuje části proslovu - vytvoří proslov k určité události - prezentuje svůj projev	- proslov	
ČJL-9-1-07	- umí připravit úvod k diskuzi - při využití vlastních znalostí vede diskuzi - dodržuje pravidla veřejného společenského vystupování	- diskuze	
ČJL-9-1-10	- napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary	- popis - charakteristika - výtah	
ČJL-9-1-03	- čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat - s pomocí učitele identifikuje účel užitých grafických znázornění v textu, popíše možný záměr autora	- kritické čtení - prožitkové čtení	

	Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	období: 8. a 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
	Literární výchova		
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje verš, sloku, rým - orientuje se ve struktuře povídky, románu - uceleně reprodukuje přečtený text - vlastními slovy interpretuje význam díla - charakterizuje jednotlivé epické žánry - přiřadí literární text k literárnímu žánru - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie - epika 	VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 3 (co Evropu spojuje a co ji rozděluje)
ČJL-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v současné dramatické tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> - drama 	Návštěva divadla
ČJL-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje tvůrčí aktivity, tvoří vlastní literární text podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - tvořivá činnost s literárním textem 	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> - zná nejznámější autory sci-fi literatury - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - formuluje své názory a dokládá je argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> - sci-fi 	
ČJL-9-3-09	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - knihovna, katalogy, informační zdroje 	
ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává literární zpracování s filmovým scénářem po obsahové i formální stránce - zná základní profese filmového štábu - formuluje své dojmy z návštěvy filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> - filmová tvorba 	Návštěva kina
ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí zákl. literární směry a jejich představitele 	<ul style="list-style-type: none"> - základní literární směry 	Aj

vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět:	ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět vyučován ve 2.- 9. ročníku
- proces výuky směřuje k aktivnímu i pasivnímu zvládnutí jazyka
- nácvik zvukové podoby a porozumění mluvenému slovu
- uvědomění si odlišnosti angličtiny a češtiny
- žák se dorozumí s cizincem v jednoduchých situacích, porozumí čtenému textu odpovídající náročnosti, využívá získané dovednosti i pro práci s počítačem, internetem apod.
- žák se seznámí s reáliemi anglicky hovořících zemí a prohlubuje zájem o tyto země

Časová dotace

- 2 hodiny týdně ve 2. ročníku
- 3 hodiny týdně ve 3.- 8. ročníku
- 3 hodiny týdně v 9. ročníku

Místo realizace

- ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí
- anglicky mluvící země – pobyt v rodinách, výuka na tamních školách

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná všemi předměty

Průřezová témata

OSV - tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

MultV - Kulturní diference, Multikulturalita

VMEGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

EV – Vztah člověka k prostředí

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ ukotvuje znalosti žáků pomocí obrázkových karet nebo pomocí plakátu
- ✓ umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- ✓ zadává úkoly v podobě skládaček a vybarvování obrázků
- ✓ pomáhá žákovi vytvářet si svůj vlastní obrázkový slovník pomocí samolepek/obrázků v učebnici/sešitu
- ✓ vede k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- ✓ umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ nechává žáky samostatně nebo ve skupinách řešit různé hádanky, hlavolamy, skládačky
- ✓ zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost
- ✓ podporuje individuální práci žáků se slovníky, cizojazyčnými texty, počítačem i internetem

-
- ✓ nabízí jednoduché problémové situace k řešení v cizojazyčném prostředí
 - ✓ učí žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
 - ✓ vede ke snaze opsat obsah myšlenky, chybí-li žákům slovní zásoba

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ zařazuje do hodin komunikativní říkanky a písničky
- ✓ vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků
- ✓ vede žáky k formulaci jednoduchých myšlenek anglicky
- ✓ učí je rozumět jednoduchému sdělení i přiměřenému textu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ v jednoduchých situacích učí vyžádat a poskytnout pomoc či radu
- ✓ dbá na dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí
- ✓ učí žáky spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

učitel

- ✓ zařazuje do hodin společné hry, při kterých žáci musí respektovat jejich pravidla
- ✓ vede děti k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly
- ✓ učí získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ pravidelně střídá různé formy činností a způsoby práce
- ✓ vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu
- ✓ žáky vede k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- ✓ vytváří příležitosti k uplatnění a využití znalostí anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 2. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-3-1-02	- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- základní pravidla výslovnosti	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (život dětí v jiných zemích) VMEGS 2 (život Evropanů; Evropa a svět) MultV 4 (multikulturalita, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) Čj, M, Hv, Vv
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- počítání (do 10) - dotazy na počet - slovní zásoba z tematických celků: hračky, zvířata, barvy, ovoce, zelenina, potraviny, rodina, části těla	
CJ-3-1-02	- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- pozdravy a rozloučení	
CJ-3-1-03	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- oslovení, představování se - vyjádření souhlasu a nesouhlasu	
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	- poděkování - jednoduché pokyny, reakce na pokyny	
CJ-3-1-05	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	- mluvená podoba slova - věta jednoduchá	

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-3-1-02	- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- základní pravidla výslovnosti	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (život dětí v jiných zemích) VMEGS 2 (život Evropanů; Evropa a svět) MultV 4 (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) Čj, M, Hv, Vv, ČaS
CJ-3-1-01	- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	- pozdravy, pokyny - počítání (do 20) - určení času	
CJ-3-1-05	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	- vlastnictví (přivlastňovací zájmena, příd. jména)	
CJ-3-1-04	- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	- slovní zásoba z tematických celků: vlastnosti věcí, popis osob, rodina, zvířata, barvy, oblečení, části těla, hračky, předměty v bytě	
CJ-3-1-06	- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- grafická a mluvená podoba slova	
	- používá abecední slovník učebnice	- věta jednoduchá - pořádek slov ve větě - <i>slovesa to be, to have, can</i>	

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 4. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-5-1-01	- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	- počítání (0 - 100), řadové číslovky	OSV 8 (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání; komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (život dětí v jiných zemích) VMEGS 2 (život Evropanů; Evropa a svět) MultV 4 (multikulturalita, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) Čj, M, ČaS, Př, Hv
CJ-5-1-02	- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a využívá je při své práci	- slovní zásoba z tematických celků: jídlo, určování množství, hudební nástroje, určování místa, počasí, země světa, zvířata, barvy, denní činnosti, dny v týdnu, školní rozvrh a předměty,	
CJ-5-3-02	- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	měsíce, dům, místnosti - co se nám líbí a nelíbí	
CJ-5-2-01	- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se, poskytne požadovanou informaci	- pohlednice, adresa - příkazy, zákazy - časování slovesa to be, to have got	
CJ-5-4-01	- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- zájmena v předmětovém pádu - předložky in, on, under, near, into, out of - <i>minulé děje (to be, to have got)</i>	

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-5-3-01	- vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	- pozdravy a představování se	OSV 8 (cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích) OSV 2 (co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem) OSV 6 (vzájemné poznávání ve třídě) VMEGS 1 (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy)
CJ-5-4-02	- vyplní své základní údaje do formulářů - snaží se používat dvojjazyčný slovník	- počítání (0 - 100) - barvy, adjektiva - pokyny ve třídě	
CJ-5-2-01	- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace	- slovní zásoba z tematických celků: části těla; rodina, informace o své osobě (věk, oblíbené věci, ...); domácí zvířata; dny v týdnu, určení času; režim dne, volný čas a záliby, škola, školní rozvrh	
CJ-5-2-02	- pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem - poskytne požadovanou jednoduchou informaci	- popis domu - určování místa – budovy ve městě	
CJ-5-1-03	- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- popis osoby, oblečení - domácí práce	
CJ-5-4-01	- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- pohlednice, adresa	
CJ-5-2-02	- sdělí jednoduchým způsobem základní informace		

	týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- telefonování, nakupování, ceny - abeceda, hláskování	VMEGS 2 (mezinárodní setkávání; život Evropanů a styl života v evropských rodinách) MultV 4 (multikulturalita, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění) Čj, M, ČaS
CJ-5-2-03	- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- používání členů a/an, the - přivlastňování 's - předložky in, on, under, to, at - pořádek slov ve větě - plurál substantiv – pravidelný a nepravidelný - přítomný čas prostý (otázka, zápor) - časování slovesa to be, to have got (otázka, zápor) - vazba there is, there are - this/these - can/cannot, must - přítomný čas průběhový (otázka, zápor) - <i>Culture Page</i>	

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-9-3-02	- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- vyplňování jednoduchého dotazníku - přítomný čas průběhový x přítomný čas prostý - číslovky řadové - tematické okruhy: rok v proměnách času	OSV 8 (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu; komunikace v různých situacích) OSV 7 (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) VMEGS 1 (naši sousedé v Evropě) VMEGS 2 (evropské krajiny, Evropa a svět) MultV 4 (multikulturalita, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)
CJ-9-4-01	- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- adjektiva - nepravidelný plurál substantiv	
CJ-9-1-02	- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- some/any - this/these, that/those - minulý čas prostý	
CJ-9-4-02	- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- vazba going to - podstatná jména počitatelná a nepočitatelná some/any - stupňování adjektiv	
CJ-9-2-01	- jednoduchým způsobem se domluví s běžných každodenních situacích	- frekvenční příslovce (always, usually, often...) - modální sloveso have to - tematické okruhy: Great Britain, <i>Culture Page</i> , domov	
			Z, Ov, Rv, Čj

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-9-4-02 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místo a věci ze svého každodenního života	- minulý čas prostý, ago - srovnání užití přítomného času prostého a průběhového - každodenní konverzační obraty - like+ -ing - budoucí čas s will, will ve spojení s vyjádřením nabídky a rozhodnutí - minulý čas průběhový - používání členů a/an, the - vyjádření budoucnosti přítomným časem průběhovým - Londýn – prohlídka města, historie Londýna (Velký požár) - určování směrů, dotaz na cestu - předpřítomný čas - filmy - <i>New York</i>	OSV 6 (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) OSV 8 (komunikace v různých situacích) MultV 4 (multikulturalita současného světa) VMEGS 1 (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 2 (život Evropanů; Evropa a svět) Čj, Z, Rv, Ov
CJ-9-2-01	- vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- tematické okruhy: rodokmen, rodinné vztahy, moje budoucnost, místa na světě, srovnání času, detektivní příběh, moderní technologie a média	
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci		

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-9-3-02	- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory	- modální slovesa must, have to, can - Školní řád - should/shouldn't - present perfect: ever/never - použití velkých číslovek	OSV 8 (komunikace v různých situacích) MultV 4 (multikulturalita současného světa)
CJ-9-3-01	- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	- stavová slovesa want, like, think, prefer - žádost o pracovní místo - for/since; too/enough - minulé časy a jejich užití	VMEGS 2 (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů) MultV 4 (multikulturalita, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění)
CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- had to/could/couldn't - modální slovesa v budoucím čase - but/however - tematické okruhy: pracovní zkušenost, brigády, plánování budoucnosti	EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany)

CJ-9-2-01	- vyžádá jednoduchou informaci	a zaměstnání, módní přehlídka, nakupování oděvů, život v minulosti, zdraví a životní styl, u lékaře, nemoci, úrazy	zdraví D, Ov, Rv, M, Čj, Př
-----------	--------------------------------	--	--------------------------------

	Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CJ-9-2-01	- čte srozumitelně a správně texty přiměřeného rozsahu - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- vazba there is someone ...ing, see/hear someone ...ing - přídavná jména opačného významu - předpřítomný čas, minulý čas prostý - slovesa „been, gone“	OSV 8 (komunikace v různých situacích) MultV 4 (multikulturalita současného světa) MV 1 (hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 6 (tvorba mediálního sdělení) D, Ov, Rv M, Čj, Př
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- <i>Austrálie</i> - podmínkové věty skutečné	
CJ-9-3-02	- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory	- přitakání So do I/ Nor do I	
CJ-9-3-01	- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- trpný rod	
CJ-9-3-02	- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- použití „might“	
CJ-9-3-01	- používá dvojjazyčný slovník - vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- tematické okruhy: představy, sny, štěstí a smůla, náš svět, ochrana přírody, počasí	

vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
vyučovací předmět:	NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- učivo je rozděleno na pět okruhů – řečové dovednosti, poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní
- žák se dorozumí s cizincem v běžných každodenních situacích, porozumí čtenému textu odpovídající náročnosti
- žák se orientuje v cizojazyčných periodikách, informačních brožurách
- žák se seznámí se základními reáliemi německy mluvících zemí

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 7. – 9. ročníku,

Místo realizace

- ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí

Formy a metody realizace

- samostatná práce žáků, práce ve skupinách
- kooperativní učení

Mezipředmětové vztahy

- Aj, Čj, M, Ov, Z, Př

Průřezová témata

OSV – Rozvoj schopností poznávání, Komunikace

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV – Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ rozvíjí u žáků vůli a potřebu učit se cizímu jazyku vzhledem k jeho použitelnosti u našich nejbližších a německy hovořících sousedů, a to zejména v běžné mluvě
- ✓ dbá na individuální přístup k jednotlivým žákům, v souvislosti s tím zadává různě obtížné úkoly s přihlédnutím k samostatnému myšlení žáků a využitím rozličných studijních materiálů (vhodně zvolená učebnice, jazykové příručky, německé časopisy, informační brožury, encyklopedie, obrazový materiál, internet apod.)
- ✓ umožňuje žákům prezentovat a hodnotit výsledky své práce, otevřeně diskutovat o průběhu výuky a případných obtížích
- ✓ pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost
- ✓ rozvíjí tvořivost žáků, ukazuje jim možnosti samostatného objevování
- ✓ nabízí možnost využívat různorodé studijní materiály, žáci si osvojují způsob jejich zpracování

- ✓ navozuje problémové situace a schopnost řešit je v cizojazyčném prostředí, např. formou dialogu
- ✓ vede žáky k postupnému překonávání jazykových bariér
- ✓ motivuje žáky k samostatnému studiu slovní zásoby

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci žáků s důrazem na postupné překonávání jazykových bariér
- ✓ postupuje od nejjednodušší slovní zásoby ke složitější zadáváním samostatných prací na dané téma
- ✓ vede žáky k formulaci jednoduchých myšlenek až po složitější větné celky
- ✓ klade důraz na porozumění psanému a poslechovému textu v cizím jazyce
- ✓ učí žáky obhajovat vlastní názor

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ vede žáky k vyjádření vlastního názoru, k diskusi a konstruktivní kritice s návrhem na řešení dané situace
- ✓ využívá osobní zkušenosti žáků
- ✓ podněcuje u žáků týmovou spolupráci, vede je však také k odpovědnosti za své vlastní chování
- ✓ klade důraz na cíl společné činnosti
- ✓ seznamuje žáky s pravidly chování ve školní skupině i mimo ni
- ✓ předem stanoví pravidla hodnocení a dbá na jejich srozumitelnost pro žáky, při hodnocení
- ✓ nezapomíná na pozitivní věci, na případných chybách v práci žáků ukazuje cestu k jejich nápravě a řešení

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly
- ✓ seznamuje žáky se zvyky v německy mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyklostmi

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ poskytuje studijní materiály a zdroje informací, učíme je žáky zpracovávat
- ✓ vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu
- ✓ seznamuje žáky s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem, jeho právy i povinnostmi z něho vyplývajícími
- ✓ vytváří příležitosti k uplatnění a využití znalostí německého jazyka v rámci běžné komunikace či získávání informací z různých oblastí společenského života

	Jazyk a jazyková komunikace	NĚMECKÝ JAZYK	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
DCJ-9-1-01	- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	Zvuková stránka jazyka - slovní přízvuk, větná intonace, tempo, důraz - spisovná výslovnost s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (zavřené dlouhé e, o, zaokrouhlené ö, ü, eu, diftong ei/ai, redukované „e“, zadopatrové ng, Ich-Laut, vokalizované „r/er“, aspirované souhlásky p, t, k, asimilace a ráz) Grafická stránka jazyka a pravopis - německá abeceda - psaní velkých písmen, přehlásek, ß	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění) OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě) VMEGS 2 (život Evropanů) VMEGS 3 (co Evropu spojuje) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost) MultV 4 (multikulturalita)
DCJ-9-1-03	- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Slovní zásoba - základní výrazy z vymezených tematických okruhů v rozsahu cca 500 lexikálních jednotek - slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem, popř. k memorování básní a písní - tvoření slov – přípona -in, skládání slov	
DCJ-9-1-01	- rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně krátkých projevů reprodukováných; tyto projevy neobsahují neznámá slova, s výjimkou slov, jejichž zvuková podoba je blízká mateřštině	Mluvnice - Skladba - jednoduchá věta oznamovací, tázací slovosled v těchto větách - jednoduché pokyny - rozkazovací vyjadřování záporu včetně kein Mluvnice - Tvarosloví - člen určitý, neurčitý, přivlastňovací (mein, dein, ...) v 1. a 4. pádě - podstatná jména - rod podstatných jmen – z počátku převážně lexikálně množné číslo podstatných jmen - přídavná jména v přísudku, v doplňku - zájmena - osobní, tázací, ukazovací, přivlastňovací (mein – dein), záporná (kein – keine) - číslovky - základní do 1000; základní početní úkony	
DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01	- reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy	- slovesa - časování pravidelných sloves, nejužívanějších nepravidelných sloves; oznamovací způsob, přítomný čas - příslovce - příslovce gern, základní příslovce místa; tázací w-příslovce wo, wann, wie - předložky - z počátku převážně lexikálně	MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 6 (tvorba mediálního sdělení)
DCJ-9-3-03	- zná říkadla, pořekadla, básně a reprodukuje je se správnou výslovností		
DCJ-9-3-01	- rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího		Čj – pravopis, výslovnost

	souvisejícím s organizací vyučovacího procesu včetně návodu na typické činnosti a aktivity - používá abecední slovník učebnice	- spojky - spojky souřadící - citoslovce - témata: osobní údaje, členové rodiny, věk, pozdravy, zvířata, barvy, dny v týdnu, měsíce, roční období, příroda, koníčky, školní předměty, učebny, školní potřeby, výukové aktivity, vyučovací předměty, rozvrh hodin, popis třídy, jídlo, nápoje, potraviny, móda, oblečení, mezilidské vztahy, styky s přáteli, vzájemná pomoc, filmy, hudba, realie německy mluvících zemí	Ov – rodina, domov, školní prostředí, mezilidské vztahy, kulturní život Z – Evropa, kultury jiných zemí
--	---	--	--

	Jazyk a jazyková komunikace	NĚMECKÝ JAZYK	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
DCJ-9-1-02	- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Zvuková stránka jazyka - větná intonace - spisovná výslovnost	OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě) VMEGS 2 (život Evropanů) VMEGS 3 (co Evropu spojuje) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost) MultV 4 (multikulturalita) MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 6 (tvorba
DCJ-9-3-03	- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Grafická stránka jazyka a pravopis - pravopis výrazů osvojované slovní zásoby	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-2-01	- rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných, pronášených v přirozeném tempu různými jednajícími osobami (žena, muž, dítě) i obsahujícím několik neznámých výrazů snadno pochopitelných z kontextu, situace nebo na základě podobnosti s mezinárodně užívanými výrazy	Slovní zásoba - slovní zásoba zahrnujících výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka - slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem)	
DCJ-9-3-03	- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Mluvnice - Skladba - jednoduchá věta oznamovací, tázací, rozkazovací; slovosled v těchto větách - větný rámec modálních sloves - zápor nicht, kein, odpověď s doch - vazba es gibt	
DCJ-9-1-02	- reprodukuje ústně i písemně obsah	Mluvnice - Tvarosloví - podstatná jména - člen určitý, neurčitý, nulový, rod podstatných	

DCJ-9-2-01	přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	jmen, 1., 3. a 4. pád č. jedn. a množ. - zpočátku lexikálně - zájmena- osobní ve 3. a 4. pádě, přivlastňovací v jednotném čísle, tázací W - zájmena wo, wann, wie, warum, wieviel, um wie viel, welch- - číslovky - základní nad 1000, řadové, datum, letopočet, určení váhy, ceny - slovesa- časování pravidelných sloves, pomocných, a užívaných nepravidelných sloves a sloves s předponami odlučitelnými; vazba ich möchte, modální slovesa können, möchten, mögen, müssen; rozkazovací způsob - příslovce- druhý stupeň lieber; tázací w-příslovce –wer, warum, wie viel - předložky - předložky am, um, von ... bis, zu, in, vor, nach, für - témata: kulturní život školy, volnočasové aktivity ve škole, zajímavé činnosti a akce, navazování přátelských vztahů mezi školami, třídami a žáky (v zahraničí), školní život v různých zemích, časové údaje - volný čas, aktivity ve volném čase, účelné využití volného času, víkendy, prázdniny, oslavy, dárky, přání, svátky, domácí práce, spolupráce, jídlo a pití, jídelní zařízení, nákupy, obchody, kapesné; zdraví, části těla, nemoci, filmy, hudba, realie německy mluvících zemí	mediálního sdělení) Čj - komunikace, jazykový projev Př – člověk, živočichové, rostliny Ov – lidé kolem nás, přátelství
DCJ-9-2-02	- reprodukuje a obměňuje dialogy		
DCJ-9-1-03	- ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu		
DCJ-9-4-02	- písemně obměňuje krátké probrané texty		
DCJ-9-4-03	- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů		
DCJ-9-4-01	- rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce - používá dvojjazyčný slovník		
DCJ-9-2-03	- formuluje ústně otázky, odpovídá na otázky - formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně		

	Jazyk a jazyková komunikace	NĚMECKÝ JAZYK	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
DCJ-9-1-03	- rozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života (např. v dopravních prostředcích, na nádraží)	Zvuková stránka jazyka - korekce výslovnostních nepřesností Grafická stránka jazyka a pravopis - pravopis výrazů osvojované slovní zásoby - základní poučení o interpunkci	OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 1 (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě) VMEGS 2 (život Evropanů)
DCJ-9-3-01	- čte potichu jednoduché texty	Slovní zásoba - seznámení se způsoby odhadu významu, tvoření slov – podstatné	
DCJ-9-3-02	obsahující převážně známé jazykové prostředky; při čtení používá abecední slovník učebnice		
DCJ-9-3-03	- čte nahlas, plynule a foneticky správně		

	audioorálně připravené texty - čte potichu texty obsahující převážně známé jazykové prostředky včetně jednoduchých textů autentických (návody, nápisy apod.)	jméno + podstatné jméno, sloveso + podstatné jméno - tvoření slov – názvy jazyků pomocí přípony -isch Mluvnice - Skladba - věta oznamovací, tázací, rozkazovací, rámcová konstrukce s modálními slovesy; slovosled v těchto větách - zdůraznění větného členu	VMEGS 3 (co Evropu spojuje) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost) MultV 4 (multikulturalita) MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 6 (tvorba mediálního sdělení)
DCJ-9-1-03 DCJ-9-3-03	- sdělí základní informace či hlavní myšlenky z krátkého přečteného nebo vyslechnutého textu	Mluvnice - Tvarosloví - podstatná jména - člen určitý, neurčitý, nulový, 1., 3. a 4. pád jedn. a množ. čísla, 2. pád vlastních jmen - přídavná jména - skloňování a stupňování pouze lexikálně podle komunikativních potřeb, časové údaje nächst-, dies-, letzt- - zájmena - tázací, ukazovací, přivlastňovací, záporná; osobní, přivlastňovací, ukazovací - skloňování kromě 2. pádu; neurčité zájmeno man, zvrtné zájmeno (sich) - číslovky - základní nad 1000 - slovesa - časování pravidelných sloves, pomocných, způsobových a užívaných nepravidelných sloves a sloves s předponami odlučitelnými; modální slovesa können, dürfen, präteritum sein, haben; perfektum pravidelných a nepravidelných sloves s haben a sein; zvrtná slovesa pouze lexikálně, vyjádření budoucnosti tvarem přítomného času - předložky - nejfrekventovanější se 3., 4., 3. a 4. pádem, splývání se členem - spojky - frekventované souřadící spojky - příslovce - příslovce místa hier, da, dort; příslovce míry sehr, ziemlich, zu	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-03	- přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života žáků dané věkové skupiny, používá základní kompenzační strategie pro překonávání jazykových obtíží při komunikaci (opíše výraz, použije výrazu obsahově blízkého apod.)		
DCJ-9-4-02	- samostatně po audioorální přípravě zformuluje text pozdravu, blahopřání, jednoduchého dopisu, vzkazu, sestaví krátké vyprávění, jednoduchý popis (např. obrázku, osoby, místa)		
DCJ-9-2-01	- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci		
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03	- umí se souvisle vyjadřovat v rámci vymezených tematických okruhů	- témata: domov, dům, pokoje, nábytek, zařizovací předměty, průběh dne, denní a týdenní program, rok v žákově životě; orientace ve městě, pamětihodnosti a budovy, dopravní prostředky, pobyt v zahraničí, jazyková znalost; pohled do vlastní budoucnosti, povolání, zaměstnání, vzhled, oblečení, prázdniny, cestování, pohledy, prázdninové činnosti, počasí, filmy, hudba, realie německy mluvících zemí	Čj – komunikace Ov – život kolem nás, rodinné soužití, zaměstnání Z – cestování

vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace
vyučovací předmět:	MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- učivo je rozděleno na čtyři tematické okruhy :
- čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem
- proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Časová dotace

- 4 hodiny týdně v 1., 2., 6.- 8. ročníku,
- 5 hodin týdně ve 3.-5. ročníku
- 5 hodin týdně v 9. ročníku

Místo realizace

- ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná všemi předměty

Průřezová témata

- OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Morální rozvoj
- VDO – Formy participace občanů v politickém životě
- EV – Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- ✓ srozumitelně jim vysvětluje, co se mají žáci naučit
- ✓ stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- ✓ vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- ✓ vede žáky k plánování úkolů a postupů
- ✓ zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- ✓ umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou

- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ✓ pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- ✓ vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- ✓ vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ podněcuje žáky k argumentaci
- ✓ hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

učitel

- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ✓ umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- ✓ vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- ✓ vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 1. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- zapíše a přečte čísla 0 až 20 - počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků do 20 - objasní význam méně, více, první, poslední, větší, menší, apod.	- čtení a psaní čísel - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření předmětů s daným počtem prvků - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno	OSV 1 (cvičení smyslové vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování) OSV3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
M-3-1-03	- seřadí čísla podle velikosti - zakreslí čísla do 20 na číselnou osu	- číselná řada - číselná osa – znázornění sčítání, odčítání, doplňování chybějících čísel, užívání výrazů vpřed, za, hned před, hned za - orientace na číselné ose	Čj – psaní číslic a znaků
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- používá matematické symboly +, -, =, <, > - porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20 (z paměti i písemně)	- znaménka +, -, <, >, = - porovnávání čísel	
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- přečte, zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku a	- součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes desítku v oboru 0-10 a 10-20	
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- přečte, zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti s přechodem přes desítku a	- součet a rozdíl čísel s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání čísel s přechodem přes desítku	
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- provádí rozklad na desítky a jednotky	- rozklad čísel na desítky a jednotky - komutativnost sčítání	Čj, ČaS
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04 M-3-1-05	- řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na porovnávání čísel, sčítání a odčítání, s využitím vztahů o n-více, o n-méně	- řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání, sčítání, odčítání, s využitím vztahů o n-více, n-méně	Vv, Pč
M-3-2-02	- určí značku pro litr, kilogram, metr, korunu	- značky pro litr, kilogram, metr, korunu	
	Geometrie		
M-3-3-01	- rozliší geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za	- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za	Čj, ČaS, Tv
M-3-3-01 M-3-3-02	- rozlišuje, pojmenuje a modeluje rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	- rovinné obrazce: trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh - tělesa- krychle, koule, válec, kvádr	Vv, Pč

- pozná geometrická tělesa- krychle, koule, válec, kvádr - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev	- třídění geometrických útvarů podle velikosti, tvaru, barev	
--	--	--

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 2. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- zapíše a přečte čísla do 100 - spočítá a vytvoří prvky daného souboru do 100 (včetně) - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla	- čtení a zápis čísel do 100 - počítání a tvoření prvků daného souboru do 100 (včetně) - sudá a lichá čísla	OSV 1 (cvičení smyslové vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování) OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
M-3-1-03	- zakreslí čísla do 100 na číselnou osu - porovná čísla do 100, seřadí je vzestupně i sestupně	- orientace na číselné ose - porovnávání a řazení čísel do 100	
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- sčítá a odčítá desítky v oboru do 100 - sčítá a odčítá čísla do 100 bez přechodu přes desítku - sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku - dokáže pojmenovat čísla při sčítání a odčítání	- sčítání a odčítání desítek v oboru do 100 - sčítání a odčítání čísel do 100 bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání čísel do 100 s přechodem přes desítku - sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl záměna sčítanců	Čj - čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- zaokrouhlí dané číslo na desítky - vysvětlí význam závorek - počítá se závorkami	- zaokrouhlování - pojem závorka a její použití	
M-3-1-01 M-3-1-04 M-3-1-05	- provede zápis slovní úlohy - řeší a vytváří praktické slovní úlohy s výpočty do sta, vedoucí i k porovnávání čísel v daném oboru - řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více,méně - řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům	- zápis slovní úlohy - řešení a tvoření slovních úloh s výpočty do 100, vedoucí i k porovnávání čísel v daném oboru - slovní úlohy s užitím vztahů o n-více,méně - složené slovní úlohy	
M-3-1-04	- seznámí se s principem násobilky do 100 - násobí a dělí v oboru malé násobilky - seznámí se s pojmenováním čísla při násobení a dělení	- násobení jako opakované sčítání - násobek, násobilky 0-10, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru probíraných násobílek - činitel, záměna činitelů, dělenec, dělitel	ČaS, Čj
M-3-2-02	- řeší a vytváří slovní úlohy na násobení a dělení, s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně - vysvětlí rozdíl mezi bankovkami a mincemi - rozpozná mince a bankovky v hodnotě do sta korun, počítá	- řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení, s využitím vztahů n-krát méně, n-krát více - mince a bankovky	ČaS

	s nimi		
M-3-2-01	- orientuje se v čase a provádí jednoduché převody jednotek času	- orientace v čase, den, hodina, minuta, sekunda	
	Geometrie		
M-3-3-01	- připraví si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) - vymezí pojem bod, přímka, čára, úsečka - kreslí křivé a rovné čáry - rozpozná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou	- pojem bod, přímka, čára, úsečka, křivá a rovná čára - rozlišení přímky a křivé čáry	Vv, Pč
M-3-3-02	- porovná úsečky podle velikosti	- porovnávání úseček	
M-3-3-01	- rýsuje úsečky dané délky	- rýsování úseček dané délky	
M-3-3-02	- určí jednotky délky centimetr, metr a seznámí se s jednotkou milimetr - odhadne a změří délku úsečky	- jednotky délky centimetr, metr, milimetr - délka úsečky	
M-3-3-01	- pozná geometrická tělesa krychle, kvádr, koule, válec	- tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	
M-3-3-03	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- souměrné útvary v rovině	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-3-1-01 M-3-1-02 M-3-1-04	- sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti (typ 36-27, 36+27) - sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně - přečte a zapíše čísla do tisíce	- sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti - sčítání a odčítání dvojciferných čísel písemně, kontrola výsledků - čtení a zápis čísel do 1 000	OSV 1 (cvičení smyslové vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování)
M-3-1-03	- porovná, setřídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce - zakreslí čísla do tisíce na číselné ose	- porovnávání a řazení čísel do 1 000 - znázornění čísel do tisíce na číselné ose	
M-3-1-01 M-3-1-04	- sčítá a odčítá z paměti i písemně - provádí kontrolu svého výpočtu	- sčítání a odčítání do tisíce z paměti i písemně, provádění kontroly výpočtu	
M-3-1-05	- řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel v oboru do tisíce	- řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání, sčítání a odčítání trojciferných čísel - užití jednoduchých rovnic	
M-3-1-01	- odhaduje množství, zaokrouhlí dané číslo na stovky - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech	- odhad množství, zaokrouhlování čísel - dělení se zbytkem v jednoduchých případech	

M-3-2-02	- posuzuje možnost, nemožnost, počet možností - pracuje s údaji (jízdní řád, ceník, odjezdy vlaků a autobusů)	- závislosti, vztahy a práce s daty	
M-3-2-03	- doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel		
M-3-1-05	- řeší jednoduché rovnice, zná význam symbolu	- rovnice	
M-3-1-01	- násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným	- násobení dvojciferných čísel jednociferným činitelem	
M-3-1-02	v jednoduchých případech	- dělení mimo obor násobitek	
M-3-1-04	- dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek - násobí a dělí trojciferná čísla jednociferným	- násobení a dělení trojciferného čísla jednociferným	
M-3-1-05	- řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným	- slovní úlohy na násobení a dělení jednociferného čísla dvojciferným	
	Geometrie		
M-3-3-02	- rozliší jednotky délky mm, cm, dm, m, používá je k měření - převádí jednotky délky s využitím měnitele 1000, 100, 10 - změří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří ve vhodných jednotkách	- jednotky délky - převody jednotek délky s využit. měnitele 1 000, 100, 10 - měření délek stran rovinných útvarů	
M-3-3-01	- narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, - nakreslí ve čtvercové síti obdélník, čtverec	- bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník - čtvercová síť a kreslení obrazců ve čtvercové síti	
M-3-3-03	- objasní pojem opačná polopřímka - vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem - objasní a určí průsečík - pozná geometrická tělesa jehlan a kužel určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran	- opačná polopřímka - rozdíl kruh, kružnice - průsečík dvou přímek, vzájemná poloha dvou přímek - jehlan, kužel - obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 4. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-5-1-01	- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	- zápis čísla v desítkové soustavě - znázornění čísla na modelu (číselná osa, teploměr...) - numerace v oboru do 1 000 000 (sčítání, odčítání, násobení,	OSV 1 (řešení problémů) OSV 7 (péče o dobré vztahy, chování)

		<ul style="list-style-type: none"> - dělení) - pořadí početních operací - práce se závorkami 	podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)
M-5-1-02	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - písemné sčítání a odčítání - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - dělení se zbytkem - písemné dělení jednociferným dělitelem 	
M-5-1-03	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - odhad a zkouška - práce s kalkulačkou - zaokrouhlování čísel - porovnávání čísel - měření a zaokrouhlování údajů - průměr 	
M-5-1-04	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy se vztahem o n více/méně - slovní úlohy se vztahem n krát více/méně - slovní úlohy se dvěma různými početními výkony 	
M-5-1-05	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznání zlomku v reálných situacích - práce s modelem zlomku - přečtení a zápis zlomku - výpočet zlomku z určitého čísla 	
M-5-1-06	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání zlomků 	
M-5-2-01	- vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky, hmotnosti, objemu a času - převádění jednotek - práce s časovými údaji 	
M-5-2-02	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> - přímá úměrnost - neznámá x - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	
M-5-4-01	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 	
Geometrie			
M-5-3-01	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,	- lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka	

	obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - střed, poloměr a průměr kružnice - osa a střed úsečky - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků 	
M-5-3-02	- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> - grafický součet a rozdíl úseček - délka úsečky - jednotky délky a jejich převody - obvod trojúhelníku - obvod čtverce a obdélníku - vzorec pro výpočet obvodu čtverce a obdélníku - obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	
M-5-3-03	- sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímk v rovině - rýsování rovnoběžek a kolmic 	
M-5-3-04	- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> - práce ve čtvercové síti - obsah čtverce a obdélníku - vzorec pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku - jednotky obsahu - krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec 	
M-5-3-05	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> - útvary souměrné podle osy 	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-5-1-01	- využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> - numerace v oboru do 1 000 000 (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - vlastnosti sčítání, odčítání, násobení a dělení - pojmy: sčítanec, součet, činitel, součin, menšenec, menšitel, rozdíl, dělenec, dělitel, podíl - pořadí početních operací - práce se závorkami 	OSV 1 (řešení problémů) OSV 7 (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)

		- počítání s velkými čísly (milióny, desetimilióny, stamilióny, miliarda)	
M-5-1-02	- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem - písemné dělení dvojciferným dělitelem	
M-5-1-03	- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- odhad výsledku zaokrouhlováním - kontrola výsledků pomocí kalkulačky - práce s kalkulačkou - aritmetický průměr	
M-5-1-04	- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- slovní úlohy se vztahem o n více/méně - slovní úlohy se vztahem n krát více/méně - slovní úlohy se dvěma různými početními výkony	
M-5-1-05	- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- pojem čísel, jmenovatel, zlomková čára - výpočet zlomku z určitého čísla	
M-5-1-06	- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání zlomků	
M-5-1-07	- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- pojmy: desetinný zlomek, celá část, desetinná čárka, desetiny, setiny - čtení a zápis desetinných čísel - znázornění desetinného čísla v řádu desetin a setin na číselné ose - porovnávání desetinných čísel - pamětné a písemné sčítání desetinných čísel - pamětné a písemné odčítání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinných čísel na jednotky a desetiny	
M-5-1-08	- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- záporná čísla v běžném životě - znázornění na číselné ose, přečtení, zápis a porovnání celých čísel v rozmezí - 20 až + 20	
M-5-2-01	- vyhledává, sbírá a třídí data	- jednotky délky, hmotnosti, objemu a času - převádění jednotek - římské číslice - počítání s neznámou x	
M-5-2-02	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
M-5-4-01	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	
Geometrie			
M-5-3-.01	- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec,	- jednoduché konstrukce rovinných útvarů, zápis postupu rýsování	

	obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	- úhel - vrchol a ramena, úhel přímý, pravý, ostrý, tupý, pojmenování úhlu podle bodů, které ho určují - čtverec, obdélník a jeho úhlopříčky, vlastnosti úhlopříček - trojúhelník- pojmy: odvěsny a přepona, základna a ramena trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný - kružnice - střed, poloměr a průměr, vzájemná poloha dvou kružnic, soustředné kružnice - střed úsečky a osa úsečky	
M-5-3-02	- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- vzorec pro výpočet obvodu trojúhelníku, čtverce a obdélníku - obvod nepravidelných mnohoúhelníků	
M-5-3-03	- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rýsování kolmic a rovnoběžek - vzdálenost dvou rovnoběžek	
M-5-3-04	- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- vzorec pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku - obsahy složitějších obrazců - jednotky obsahu (mm^2 , cm^2 , dm^2 , m^2 , a, ha, km^2) - převádění jednotek obsahu - geometrická tělesa - krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec (pojmy: vrchol, stěna, hrana, podstava, plášť) - povrch krychle - povrch kvádrů	
M-5-3-05	- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- útvary souměrné podle osy - pravidelné obrazce	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-9-1-01	- provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel, převádí jednotky délky a hmotnosti	- desetinná čísla	OSV 1 (řešení problémů)
M-9-1-02	- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- výpočty příkladů	F – převody
M-9-1-03	- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru	- znaky dělitelnosti, prvočíslo, nejmenší společný	

	přirozených čísel	násobek, největší společný dělitel	
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel	- slovní úlohy	
	Geometrie		
M-9-3-01	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- geometrické symboly, konstrukční úlohy	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
M-9-3-02	- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- příklady rovinných obrazců	
M-9-3-03	- narýsuje úhel dané velikosti, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- rýsování úhlů, ostrý, tupý, pravý, přímý úhel, přenášení a sčítání úhlů	
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- konstrukce trojúhelníků se znalostí velikostí stran a vnitřních úhlů	
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- čtverec a obdélník	
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	- osová souměrnost, osa rovinných útvarů	
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozlišení prostorových útvarů, vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka	Vv – črtání
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- objem kvádra a krychle povrch kvádra a krychle	
M-9-3-11	- načrtne a sestrojí síť základních těles	- síť těles	
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- úlohy konstrukční a početní geometrie	Vv – prostor
M-9-4-02	- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- náčrtky, slovní úlohy	F – výpočty
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- řešení početních hlavolamů a hříček, slovní úlohy	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-9-1-01	- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	- celá čísla, zlomky, racionální čísla - číselná osa, opačná čísla, převrácená čísla, složený zlomek, smíšené číslo	
M-9-1-04	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek -část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem, promile)	- vztah desetinného čísla, zlomku a procenta - promile	
M-9-1-05	- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- poměr měřítko plánů a map	Z – měřítko
M-9-2-03	- určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	
M-9-1-06	- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy s použitím procent	OSV 1 (řešení problémů) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy	
	Geometrie		
M-9-3-01	- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- zavedení matematické symboliky, popis konstrukce	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
M-9-3-02	- charakterizuje, třídí, načrtne a sestrojí rovinné útvary	- konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- trojúhelníky, čtyřúhelníky (rovnoběžník, lichoběžník)	
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	- věty o shodnosti trojúhelníků	
M-9-3-08	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	- středová souměrnost	
M-9-3-09	- určuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí jejich sítě	- hranoly a jejich vlastnosti sítí kolmých hranolů	
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- hranol s podstavou trojúhelníkovou, rovnoběžníkovou a lichoběžníkovou	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- slovní úlohy	

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-9-1-01 M-9-3-01	- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- mocniny a odmocniny - Pythagorova věta	OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) VDO 3 (volební systémy) MV 1 (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě) D – řecká kultura a vzdělanost F, Ch – výpočty
M-9-1-07	- určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- jednočlen, mnohočlen součet, rozdíl a součin mnohočlenů, hodnota výrazu, rozklad na součin užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$, úpravy vzorců	
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- lineární rovnice a jejich úpravy zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic	
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe	
M-9-2-01 M-9-2-02	- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- základy statistiky, aritmetický průměr	
Geometrie			
M-9-3-06	- načrtne a sestrojí rovinné útvary	- kruh, kružnice vzájemná poloha přímek, přímky a kružnice, kružnic v rovině	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) D – řecká kultura a vzdělanost
M-9-3-04	- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- kružnice, kruh	
M-9-3-05	- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- Thaletova věta	
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti	- rotační válec	Vv - prostor
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- výpočty objemu a povrchu válce	
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí síť základních těles a jejich obraz v rovině	- síť válce, obraz válce	
M-9-3-13	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- úlohy konstrukční a početní geometrie	OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) F, Ch – výpočty
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- slovní úlohy logické a netradiční geometrické úlohy	

	- určí třetí mocninu a odmocninu, sčítá, odčítá, násobí, dělí a umocňuje mocniny	- mocniny s přirozeným exponentem	
--	--	-----------------------------------	--

	Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
M-9-1-08	- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - provádí početní operace s lomenými výrazy	- soustavy rovnic o dvou neznámých - úpravy lomených výrazů, rovnice s neznámou ve jmenovateli	OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování) F, Ch – výpočty
M-9-1-09	- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe (pohyb, společná práce, směsi)	
M-9-1-07 M-9-2-04 M-9-2-05	- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- shrnutí poznatků o funkcích příklady funkcí a jejich grafy, pravouhlá soustava souřadnic - nepřímá úměra, kvadratická funkce	
M-9-3-07	- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	- podobnost trojúhelníků - goniometrické funkce jako poměry stran v R trojúhelníku, jejich grafy	
M-9-1-06	- orientuje se v základech finanční matematiky	- úrokování - slovní úlohy z praxe	
M-9-3-09	- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí jejich sítě	- jehlan, rotační kužel, koule, síť jehlanu a kuželu - volné rovnoběžné promítání	EV 4 (naš životní styl) Vv –prostor
M-9-3-12	- načrtne a sestrojí obraz některých těles v rovině	- objem a povrch jehlanu, kužele a koule	
M-9-3-10	- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- úlohy konstrukční a početní geometrie	
M-9-3-13 M-9-4-02	- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- slovní úlohy	
M-9-4-01	- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení nebo zkoumaných situací	- logické a netradiční geometrické úlohy, číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	

vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět
vyučovací předmět:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT VLASTIVĚDA PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat
 - uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život
 - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:
1. okruh MÍSTO, KDE ŽIJEME: učí žáky chápat organizaci života v rodině, v obci a ve společnosti; důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáka
 2. okruh LIDÉ KOLEM NÁS : žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi; seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět
 3. okruh LIDÉ A ČAS: učí žáky orientovat se v dějích a čase; poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů; vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země
 4. okruh ROZMANITOST PŘÍRODY: žáci zde poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl život; rovněž poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody nejen naší vlasti
 5. okruh ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ: zaměřuje se na člověka jako na živou bytost, která má biologické a fyziologické funkce a potřeby; žáci zde získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel
- všech 5 okruhů je realizováno v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět, ve 4. – 5. ročníku jsou okruhy 1. – 3. realizovány ve vyučovacím předmětu Vlastivěda a okruhy 4. – 5. ve vyučovacím předmětu Přírodověda
 - vzdělávací oblast připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 1. – 3. ročníku
- 4 hodiny týdně ve 4. – 5. ročníku (2 hodiny Vlastivěda + 2 hodiny Přírodověda)

Místo realizace

- ve třídě, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná všemi předměty

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj

VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ
EV - Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí,
Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- ✓ vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- ✓ vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- ✓ umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a umění posuzovat vlastní pokrok
- ✓ na základě prožitku úspěchu vede žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávali a chápali problémy a nesrovnalosti
- ✓ ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- ✓ vede žáky k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- ✓ seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- ✓ vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ vede žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru
- ✓ předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vede je k jejich dodržování
- ✓ individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ na základě příkladů z historie vede žáky k respektování a přesvědčování druhých lidí
- ✓ vede žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- ✓ ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ seznamuje žáky s vlastnostmi některých materiálů

- ✓ poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich eliminaci
- ✓ učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat vlastní postupy

	Člověk a jeho svět	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	období: 1. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-3-1-01	- seznamuje se s cestou do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - orientuje se v budově školy, rozpozná své spolužáky	Místo, kde žijeme - domov, škola - bezpečná cesta do školy, riziková místa - škola - prostředí školy, jména spolužáků	OSV 6 (vzájemné poznávání ve třídě) VDO 1 (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve kole) VV, Pč, Čj, M
ČJS-3-2-01	- rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci, vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni	Lidé kolem nás - rodina (základní členové), život a funkce rodiny - soužití dětí ve třídě - chování a vlastnosti lidí - ohleduplnost - modelové situace - pravidla slušného chování	OSV 7 (péče o dobré vztahy; vztahy a naše třída) MultV 2 (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci) Čj, M, Hv, Vv
ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-03	- vyjmenuje dny v týdnu - uvede svůj režim dne - určí čas podle hodin - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny	Lidé a čas - názvy dnů, měsíců, ročních období - režim dne - orientace v čase - celé hodiny, půlhodiny - zvyky a práce lidí	M, Čj, Vv
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02	- pozoruje a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků - určí základní části rostlin a základní podmínky pro život rostlin - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata - rozliší živočichy domácí a živočichy ve volné přírodě	Rozmanitost přírody - změny v přírodě v ročních obdobích - den a noc - podzimní plody, ovoce a zelenina - části rostlin - podmínky pro život rostlin - domácí zvířata a jejich mláďata - živočichové ve volné přírodě	EV 1 (les – les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa; pole – způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí; lidské sídlo – město - vesnice), Základní podmínky života Vv, Pč, Čj, Hv
ČJS-3-5-01	- popíše základní stavbu lidského těla, přiblíží význam smyslů - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, lidské smysly - péče o zdraví, pitný a pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena, zdravé zuby	EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví) Vv, M, Tv
ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04	- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- osobní bezpečí	OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
ČJS-3-5-02	- uvede základní pravidla účastníků silničního provozu	- bezpečné chování v silničním provozu v roli	

		chodce, přechod pro chodce, semafor - dopravní značky	OSV 8 (komunikace v různých situacích) Vv, Tv, Čj, Pč
ČJS-3-5-01	- vyjmenuje bezpečná místa pro hry	- osobní bezpečí při hrách a sportu (míčové hry, sáňkování, lyžování)	
ČJS-3-5-02	- rozliší různé dopravní prostředky	- dopravní prostředky - modelové situace	
ČJS-3-5-03	- předvede obezřetné chování při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- modelové situace - osobní bezpečí - tel. č. 150, 155, 158, 112, nácvik jejich používání	

	Člověk a jeho svět	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	období: 2. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-3-1-01	- orientuje se v okolí svého bydliště a školy - uvede adresu svého bydliště	Místo, kde žijeme - orientace v místě bydliště a okolí školy - adresa - obec, město	OSV 1 (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) Čj, M, Tv
ČJS-3-1-02	- uvede veřejné budovy v místě bydliště		
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02	- vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve třídě - rozliší širší příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků - uvede a popíše povolání rodičů - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Lidé kolem nás - stanovení pravidel třídy - rodina - role členů, mezigenerační vztahy - zaměstnání rodičů - povolání a činnosti lidí - práce fyzická a duševní - etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV 6 (vzájemné poznávání ve třídě) OSV 7 (péče o dobré vztahy; vztahy a naše třída) OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) MultV 2 (důležitost integrace jedince v rodinných vztazích) Čj, Vv
ČJS-3-3-01	- orientuje se v čase - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas - pojmy: rok, měsíc, týden, den, hodina - posloupnost včera, dnes, zítra - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení - dny všední a sváteční	EV 1 (kulturní krajina – pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) Čj, Vv, M
ČJS-3-3-03	- porovnává poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí v minulosti a současnosti		

ČJS-3-3-02	- uvede některé kulturní či historické památky místa, kde žije	- regionální památky	
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-03	- porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - vyjmenuje základní části těla savců a ptáků - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek - popíše ohleduplné chování k přírodě	Rozmanitost přírody - proměny života ve vodě a okolo vody v průběhu roku, koloběh vody - stromy jehličnaté a listnaté - živočichové - základní části těla - pokusy s vodou - pitná voda a hospodaření s ní	EV 1 (les, vodní zdroje – důležitost pro krajinnou ekologii) EV 2 (voda – význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás) Čj, Vv, Pč
ČJS-3-5-01	- dbá na dodržování základních hygienických návyků - orientuje se v režimu dne, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - pojmenuje základní části lidského těla, popíše význam smyslů a základní funkce některých soustav - rozlišuje nemoc a úraz - popíše prevenci nemocí a úrazů, předvede ošetření drobného poranění	Člověk a jeho zdraví - osobní hygiena, péče o zdravé zuby - péče o zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa - lidské tělo, lidské smysly - soustavy lidského těla - pojmy: nemoc, úraz - péče o zdraví, první pomoc	EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví) Vv, Tv
ČJS-3-5-02	- pojmenuje některé dopravní značky - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - v modelových situacích předvede uplatňování pravidel účastníků silničního provozu v roli chodce a cyklisty	- dopravní značky - bezpečnost v dopravním provozu (chodec) - modelové situace - chůze po krajnici, chůze přes železniční přejezd, reflexní materiály, kolo – přilba - bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty	Čj, Pč, Tv
ČJS-3-5-04	- uvede, jak se chovat při mimořádných událostech	- situace obecného ohrožení, chování v rizikovém prostředí	Čj

	Člověk a jeho svět	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	období: 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-3-1-01	- určí světové strany v přírodě i na mapě - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	Místo, kde žijeme - světové strany - obec, místní krajina, plánec, dopravní síť	VDO 3 (obec jako základní jednotka samosprávy státu) EV 4 (naše obec – přírodní zdroje, příroda a kultura obce a její ochrana)
ČJS-3-1-02	- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR	- Praha, Suchdol	M, Čj, Hv

	- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- dění v obci	
ČJS-3-1-03	- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti přírody	- životní prostředí, působení lidí na krajinu - okolní krajina (místní oblast, region)	
ČJS-3-2-01	- vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole i v rodině - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem jiných lidí	Lidé kolem nás - třídní pravidla, jejich uplatnění v běžném životě - pravidla a zákony státu, 17.listopad – svátek svobody a demokracie, principy demokracie, politické strany, církve, společnost „evropský dům“, práva dítěte, rizikové chování – protiprávní jednání, zvládnání vlastní emocionality - jak lidé pracují, nakupují a prodávají (finanční gramotnost)	VDO 1 (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy)
ČJS-3-2-02	- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností		
ČJS-3-3-03	- objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní	Lidé a čas - život v pravěku, vývoj zemědělství - významné osobnosti regionu - Velikonoce židovské, křesťanské a lidové - regionální pověsti	EV 1 (kulturní krajina – pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace) VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 3 (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) Vv, Čj, M
ČJS-3-3-02	- seznamuje se s významnými událostmi regionu, pojmenuje některé významné osobnosti - interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije		
ČJS-3-4-01	- rozlišuje prvky živé a neživé přírody	Rozmanitost přírody - rozmanitost živé a neživé přírody - ochrana životního prostředí likvidace odpadů	Čj, Vv
ČJS-3-4-02	- uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů		
ČJS-3-4-03	- provádí jednoduché pokusy se skupinami známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti	- skupenství látek, vlastnosti látek	
	- změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	

	- zkoumá a hodnotí význam půdy pro člověka	- vznik půdy, vrstvy půdy	EV 2 (ovzduší; půda; ekosystémy - biodiverzita), Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
	- na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka	- voda a vzduch v přírodě	
	- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - vysvětlí podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - vyhledá organismy a využije k tomu různé atlasy, encyklopedie	- rozmanitost přírody (rostliny, živočichové) - rostliny podle výskytu, živočichové podle způsobu života, houby - třídění rostlin, hub a živočichů	
	- rozliší a zhodnotí některé činnosti člověka v přírodě	- ochrana přírody, ohleduplné chování k přírodě	
ČJS-3-5-01	- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí některých soustav	Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá strava, zdravý životní styl - lidské tělo (soustava trávicí a trávení)	OSV 2 (moje tělo, moje psychika) EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví) Tv, Čj
ČJS-3-5-03	- dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění - seznamuje se s krizovými situacemi, zná čísla linky důvěry	- drobná poranění těla (odřenin, drobné řezné rány), stresové situace - odmítání návykových látek - šikana, spory v rodině	
ČJS-3-5-04	- nacvičuje chování při mimořádných situacích, reakce na pokyny dospělých	- situace obecného ohrožení	

	Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	období: 4. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-5-1-01	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme - mapy	EV 1 (les; pole; vodní zdroje; lidské sídlo – město – vesnice; kulturní krajina) EV 2 (voda; půda; energie; přírodní zdroje) EV 3 (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a
ČJS-5-1-02	- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu v přírodě	- světové strany - orientace v krajině - orientace podle mapy	
ČJS-5-1-03	- rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map	- mapy a jejich rozdělení	

	- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	- obsah mapy - zemský povrch - typy zemského povrchu - povrch ČR - vodstvo ČR - vodstvo na pevnině, řeky a povodí ČR - počasí a podnebí - zemědělství a lesnictví v ČR - nerostné suroviny v ČR - výroba elektrické energie - průmysl v ČR - služby a doprava	životní prostředí) EV 4 (naše obec) Čj, M, Přv
ČJS-5-1-06	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- naše vlast - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a státní symboly - armáda ČR	VDO 2 (občan jako odpovědný člen společnosti) VDO 3 (obec jako základní jednotka samosprávy státu) VMEGS 2 (státní symboly)
ČJS-5-2-01	- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a děvčaty, v rodině, v obci	Lidé kolem nás - mezilidské vztahy - pravidla slušného chování - zvládnání vlastní emocionality - rizikové chování, předcházení konfliktům - práva a povinnosti žáků školy	OSV 4 (sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích) OSV 8 (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; vztahy a naše třída)
ČJS-5-2-02	- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- mezilidské vztahy - komunikace - principy demokracie	MultV 2 (uplatňování principu slušného chování)
ČJS-5-3-01	- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas - orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet	Čj, M, Přv
ČJS-5-3-02	- využívá archívů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- návštěva knihovny či muzea - práce s informačními zdroji - chráněná území v ČR - státem chráněné kulturní památky - lidé a obory zkoumající minulost	EV 3 (ochrana přírody a kulturních památek; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce)
ČJS-5-3-03	- rozeznává současné a minulé a orientuje se	- pravěk - doba kamenná, bronzová, železná,	VMEGS 1 (zvyky a tradice národů)

	v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Keltové, Germáni - středověk – Slované, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Husitství - novověk - Habsburkové (po Rudolfa II.)	Evropy), Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie)
ČJS-5-3-04	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- proměny způsobu života - románský sloh, gotika, renesance	Čj, Vv, Hv
ČJS-5-3-05	- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- státní svátky a významné dny - Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, Den upálení Mistra Jana Husa	

	Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-5-1-04	- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Místo, kde žijeme - kraje ČR (Praha a ostatní) - surovinové zdroje, výroba, služby a obchod, vliv krajiny na život lidí, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - působení lidí na krajinu a životní prostředí	EV 2 (voda; půda; energie; přírodní zdroje) EV 3 (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí)
ČJS-5-1-05	- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- cestování - světadíly a oceány - Evropa - povrch, podnebí, vodstvo - EU, NATO - sousední státy ČR - další vybrané evropské státy	VMEGS 1 (naši sousedé v Evropě) VMEGS 3 (Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; mezinárodní organizace)
ČJS-5-2-02	- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Lidé kolem nás - konflikt a dohoda - podoby a projevy kultury	Čj, M, Přv
ČJS-5-2-03	- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- základní lidská práva - práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku, nárok na reklamaci	MultV 1 (poznávání vlastního kulturního zakotvení) VDO 2 (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana) VDO 4 (základní kategorie fungování demokracie)
ČJS-5-2-04	- orientuje se v základních formách vlastnictví	- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné	

	- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat, a jak vracet dluhy	- hmotný a nehmotný majetek - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, úspory, půjčky	
ČJS-5-2-05	- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti - církve, politické strany - globální problémy přírodního prostředí	EV 4 VDO 3
ČJS-5-3-03	- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- novověk – Habsburkové, bitva na Bílé hoře, Marie Terezie a Josef II. - Moderní dějiny - První světová válka, Vznik Československa, Druhá světová válka, Znárodnění, totalita, Sametová revoluce ČR po roce 1989	VMEGS 1 (zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie)
ČJS-5-3-04	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- baroko - život na začátku novověku - vynálezy a rozvoj technologií - začátky průmyslové výroby - česká řeč	Čj, Vv, Hv
ČJS-5-3-05	- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- Den vzniku samostatného československého státu (28. října 1918) - Den boje za svobodu a demokracii (17. listopad 1939, 1989) - Den vítězství (8. května 1945) - Den obnovy samostatného českého státu (1. ledna 1993)	

	Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	období: 4. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-5-4-01	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozmanitost přírody - živá příroda – houby, rostliny, živočichové - neživá příroda - nerosty a horniny, zvětrávání, vznik	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání) EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře;

		půdy a její význam - voda, vzduch, minerály, horniny, půda, světlo, teplo - ekosystém - vzájemné vztahy mezi organismy - příroda v různých ročních obdobích	tropický deštný les; lidské sílo – město – vesnice) EV 2 (voda; půda; ekosystémy – biodiverzita)
ČJS-5-4-03	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- společenstva (ekosystémy) - les - lidská obydli (venkov) - louka - park (město) - pole - tekoucí a stojaté vody	Čj, M, Vla
ČJS-5-4-04	- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- houby - rostliny: znaky života, fotosyntéza, dělení rostlin, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka - živočichové: znaky života, dělení živočichů, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, životní potřeby a projevy, význam v přírodě a pro člověka	
ČJS-5-4-05	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- pomoc živočichům v zimním období	EV 3 (ochrana přírody)
ČJS-5-4-07	- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- pokusy a měření - veličiny délka, hmotnost, objem, teplota, čas	M
ČJS-5-5-04	- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- bezpečné chování v silničním provozu - jako chodec, jako cyklista	

	Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČJS-5-4-01	- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- člověk a jeho vliv na přírodu - podmínky života - neživá příroda: minerály a horniny	
ČJS-5-4-02	- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi	Rozmanitost přírody	EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře;

	jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - planeta Země, Měsíc - střídání dne a noci, střídání ročních období - atmosféra, gravitační síla - počasí a podnebí 	tropický deštný les; lidské sílo – město – vesnice) EV 2 (voda; půda; ekosystémy – biodiverzita) EV 3 (odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti) EV 4 (aktuální ekologický problém)
ČJS-5-4-03	- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - podnebné pásy (podnebí, flóra, fauna) - přírodní krajiny - moře a oceány 	
ČJS-5-4-05	- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> - energetické suroviny - výroba elektrické energie - likvidace odpadů - odpovědnost lidí - ochrana životního prostředí 	
ČJS-5-4-06	- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit	<ul style="list-style-type: none"> - mimořádné přírodní události: živelné pohromy, postup v případě ohrožení - modelové situace 	
ČJS-5-5-01	- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Člověk a jeho zdraví <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - kůže, kostra - soustava svalová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, nervová, rozmnožovací, smysly 	OSV 3 (organizace vlastního času) OSV 4 (dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací; hledání pomoci při potížích)
ČJS-5-5-02	- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	<ul style="list-style-type: none"> - etapy lidského života - vývoj dítěte – početí, těhotenství, porod 	
ČJS-5-5-03	- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	<ul style="list-style-type: none"> - volnočasové aktivity, zábava, odpočinek - intimní a duševní hygiena 	
ČJS-5-5-04	- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	<ul style="list-style-type: none"> - postup v případě ohrožení - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání 	OSV 4 (hledání pomoci při potížích)
ČJS-5-5-05	- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> - návykové látky, počítače a hrací automaty, závislost - odmítání návykových látek - pravidla pro bezpečnou internetovou komunikaci 	OSV 3 (cvičení sebekontroly, sebeovládání; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
ČJS-5-5-06	- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, péče o chrup, předcházení nemocem a úrazům, ochrana před infekcemi přenosnými krví (HIV, AIDS) 	OSV 11 (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost,

ČJS-5-5-07	- rozpozná život ohrožující zranění a ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - modelové situace - drobné úrazy a poranění - modelové situace	respektování atd.; pomáhající a prosociální chování) Tv
ČJS-5-5-08	- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- biologické a psychické změny v dospívání - partnerské vztahy - etická stránka vztahů a sexuality	

vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
vyučovací předmět:	DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět je vyučován v 6. – 9. ročníku
- přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti.
- hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti
- podstatné je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti, přičemž v tomto ohledu je důraz kladen především na dějiny 19. a 20. století
- ve výuce se významně uplatňuje také zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.
- vede k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.
- obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu a místních dějin.

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 6.- 9. ročníku

Místo realizace

- kmenové třídy, učebna výpočetní techniky a multimediální učebny (s interaktivní tabulí, s dataprojektorem)

Mezipředmětové vztahy

- učivo se prolíná se všemi vyučovacími předměty

Průřezová témata

OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV – Lidské vztahy, Etnický původ

EV – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí

MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ učí žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných tématech, získané poznatky propojovat se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí
- ✓ vede žáky k využití co nejefektivnějších učebních strategií
- ✓ zadává i nabízí dějepisná témata ke zpracování formou referátů a jiných samostatných výstupů
- ✓ umožňuje využívat různé zdroje informací a klade důraz na přesnost při jejich zpracování
- ✓ učí žáky nalézt vlastní postup při sebevzdělávání, který mohou uplatnit i v jiných předmětech

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ prostřednictvím učení dat a pojmů zdokonaluje žákovu paměť
- ✓ učí žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- ✓ učí žáky identifikovat problém, vyhledat k němu informace z různých zdrojů a navrhnout různá řešení

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede žáky k pochopení potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- ✓ vede žáky k osvojení si postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků
- ✓ učí žáky uskutečňovat řízený dialog, vyjadřovat své myšlenky a názory v logických a postupných krocích
- ✓ při skupinové práci učí žáky naslouchat názorům druhých a zároveň prosadit své ve skupině
- ✓ učí žáky nalézat kompromisní řešení
- ✓ učí žáky klást srozumitelné otázky a zdokonaluje jejich slovní projev
- ✓ vede žáky ke správnému a srozumitelnému vyjádření své myšlenky, vede žáky k souvislé a výstižné formulaci a obhajobě svého vlastního názoru

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ učí žáky přijímat svoji roli ve skupině a ztotožňují se s ní
- ✓ učí žáky hodnotit výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozovat sebekritiku, chápat potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

učitel

- ✓ poukazováním na slavné epochy v dějinách našeho národa vede žáky ke zdravému vlastenectví
- ✓ pomáhá žákům uvědomovat si slavnou historii našeho státu

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ učí žáky nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- ✓ vede žáky k osvojení si dovednosti samostatné práce s různými druhy pramenů

	Člověk a jeho svět	DĚJEPIS	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
D-9-1-01	- vnímá a zároveň dokáže zdůvodnit důležitost dějepisných poznatků	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin a získávání informací o nich - historické prameny - historický čas a prostor	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) - M, Z
D-9-1-02	- dokáže uvést zdroje informací o minulosti a zná instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
D-9-1-03	- orientuje se na časové ose a v historické mapě - dokáže seřadit hlavní historické epochy v chronologickém sledu		
D-9-2-01	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Počátky lidské společnosti - člověk a lidská společnost v pravěku	MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) EV 1 (kulturní krajina) EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi) Vv
D-9-2-02	- objasní význam neolitické revoluce a zpracovávání kovů pro lidskou společnost		
D-9-2-03	- zná pravěké kultury na našem území		
D-9-3-01	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury - nejstarší starověké civilizace a jejich duchovní odkaz - Mezopotámie, starověký Egypt, Indie, Čína - antické Řecko a Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím - křesťanství a středověká Evropa	VMEGS 1 (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; tradice národů Evropy) VMEGS 2 (naše vlast a Evropa) VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) VDO 4 M, F, P, Ch – počátky přírodních věd Čj – nejstarší literární památky Tv – olympijské hry
D-9-3-02	- zná nejvýznamnější starověké památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví		
D-9-3-03	- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem		
D-9-3-04	- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

	Člověk a jeho svět	DĚJEPIS	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
D-9-4-01	- popíše změnu v Evropě v důsledku stěhování národů, christianizace a vzniku států	Křesťanství a středověká Evropa - vznik nových evropských států a jejich vývoj	OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí) VMEGS 1 (místa, události a artefakty
D-9-4-02	- vnímá rozdíly mezi západoevropskou, byzantsko-		

	slovanskou a islámskou kulturní oblastí		v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; tradice národů Evropy)
D-9-4-03	- objasní situaci prvních státních útvarů na našem území a jejich postavení v Evropě	- první státní útvary na našem území a jejich postavení v Evropě	VMEGS 2 (naše vlast a Evropa)
D-9-4-04	- vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- křesťanství a křížové výpravy - vznik Svaté říše římské a její význam pro Evropu	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
D-9-4-05	- zná rozvrstvení středověké společnosti - uvede příklady románské a gotické kultury	- struktura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	Ov - světová náboženství Čj, Hv, Vv – středověké umění
D-9-5-02	- vymezi význam husitství pro český politický a kulturní život	Objevy a dobývání, počátky nové doby - husitství	VMEGS 1 (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; tradice národů Evropy)
D-9-5-01	- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, myšlenky reformace a reakce katolické církve na ně	- renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou	VMEGS 2 (naše vlast a Evropa)
D-9-5-03	- popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů	- zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) MultV 2 (vztahy mezi kulturami)
D-9-5-04	- objasní postavení českého státu v Evropě a v habsburské monarchii	- český stát a velmoci v 15. – 17. století	MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur)
D-9-5-05	- objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války		Čj, Hv, Vv – renes. umění a literatura Z - první mapy světa, zeměpisné objevy

	Člověk a jeho svět	DĚJEPIS	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
D-9-5-06	- vysvětlí pojmy absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus	Objevy a dobývání, počátky nové doby - český stát a velmoci v 18. století	VDO 2 (občan jako odpovědný člen společnosti; úloha občana v demokratické společnosti)
D-9-5-07	- rozpozná základní znaky jednotlivých uměleckých a kulturních směrů	- barokní kultura a osvícenství	VDO 4 (principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie)
D-9-6-01	- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Modernizace společnosti - osvícenský absolutismus - vznik USA	VMEGS 1 (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; tradice národů Evropy)
D-9-6-02	- objasní souvislosti mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami a rozbitím starých	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období - průmyslová revoluce, industrializace a její důsledky	VMEGS 2 (naše vlast a Evropa)

	společenských struktur v Evropě - objasní důsledky průmyslové revoluce pro společnost	pro společnost	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) Čj, Hv, Vv – barokní umění a literatura Ov – občanské svobody, ústava, demokracie Čj - národní obrození Ov
D-9-6-03	- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	
D-9-6-04	- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované v evropských revolucích 19. století	- revoluce v 19. století	
D-9-6-05	- zná základní politické proudy	- politické proudy v Evropě 19. století (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, obč.práva	
D-9-6-06	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace jednotlivých částí Evropy - vymezí význam kolonií	- kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi - kolonialismus, imperialismus	
D-9-7-01	- zná příčiny, průběh a důsledky 1. světové války - uvědomuje si význam domácího i zahraničního odboje Čechů během 1. světové války	Moderní doba - světová válka, její příčiny, průběh a důsledky - domácí a zahraniční odboj	VMEGS 3 (klíčové mezníky evropské historie) OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí)

	Člověk a jeho svět	DĚJEPIS	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
D-9-7-02	- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Moderní doba - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	VDO 2 (občan jako odpovědný člen společnosti; úloha občana v demokratické společnosti) VDO 4 (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie)
D-9-7-03	- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, okolnosti jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu komunismu, nacismu a fašismu, zná rozdíly mezi nimi	- vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy a jejich důsledky pro Československo a svět	VMEGS 1 (místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; tradice národů Evropy) VMEGS 2 (naše vlast a Evropa) VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské
D-9-7-04	- na příkladech vyloží antisemitismus a rasismus, uvědomuje si jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- druhá světová válka, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj,	

D-9-7-05	- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- politické mocenské a ekonomické důsledky války	historie; Evropská integrace) MultV 2 (vztahy mezi kulturami) MultV 5 (otázka lidských práv, základní dokumenty) EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi) MV 1 (chápaní podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel) MV 5 (vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; vliv médií na kulturu; role médií v politických změnách) Čj, Hv, Vv – meziválečné umění a literatura Ov Z
D-9-8-01	- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Rozdělený a integrující se svět - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	
D-9-8-02	- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- vnitřní situace v zemích východního bloku - Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR	
D-9-8-03	- posoudí postavení rozvojových zemí	- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04	- prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	

vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
vyučovací předmět:	OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět je vyučován v 6. – 9. ročníku
- zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb
- umožňuje realistické sebepoznání a poznávání osobnosti druhých a pochopení vlastního jednání i jednání druhých v kontextu různých životních situací
- seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možným způsobem zapojení člověka do života občanské společnosti
- klade důraz na respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití
- rozvíjí občanské a právní vědomí žáků
- rozvíjí finanční gramotnost

CLIL (Content and Language Integrated Learning, tj. obsahově a jazykově integrované učení)

- v 6. a 7. ročníku je při výuce za účelem rozvíjení jazykových kompetencí žáků využívána metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning, tj. obsahově a jazykově integrované učení)
- jazykové kompetence žáků jsou posilovány občasnými vstupy v anglickém jazyce, angličtina se používá pro úvod do tematiky nebo ke shrnutí látky
- za účelem seznamování se s cizím jazykem v rámci výuky občanské výchovy jsou realizovány krátké herní aktivity, které nenásilnou formou vybízejí ke komunikaci v cizím jazyce
- učitel užívá anglický jazyk při zadávání pokynů a instrukcí, a tak u žáků posiluje jazykové dovednosti
- žáci také pracují s cizojazyčnými zdroji, díky čemuž jsou vystaveni vyšší míře autentického jazyka.

Využívané postupy a metody:

- zadávání organizačních instrukcí zadávat v anglickém jazyce; využívání výukových materiálů v anglickém originále; některé očekávané výstupy jsou vyžadovány v anglickém jazyce; přiměřeně využívání code-switching (přechod z jednoho jazykového systému do druhého), přičemž však dominuje český jazyk

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 6.-9. ročníku

Místo realizace

- kmenové třídy třídních kolektivů
- učebna s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo se prolíná se všemi vyučovacími předměty

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj

VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ zadává i nabízí společenskovední témata ke zpracování formou referátů, samostatně nebo ve skupinách
- ✓ vede žáky k využívání rozmanitých zdrojů informací (literatura, internet aj.)

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ konzultuje s žáky problémy v průběhu zpracovávání zadaných či vybraných společenskovedních témat a asistuje při nalézání jejich řešení
- ✓ skrze skupinovou práci a diskusi či hraní rolí nabízí příležitosti k promýšlení různých variant k určité modelové situaci ze života žáků či ze společnosti

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede žáky k diskusi z rodinného, společenského a politického prostředí a dále je vede k osvojování pravidel smysluplného, slušného a argumentačně správného dialogu
- ✓ učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, argumentovat a nalézat protiargumenty
- ✓ učí žáky správně vyjednávat, obhajovat vlastní stanovisko a nalézat kompromisní řešení

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ připravuje aktivity (skupinová práce, hraní rolí), skrze které prohlubuje mezilidské vztahy a sounáležitost ke škole apod.
- ✓ vede žáky k promýšlení jednání v modelových situacích popisujících každodenní život

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ seznamuje žáky se způsoby mezilidského styku (jednání na řadech, soudní řízení, volby aj.)
- ✓ pomocí pravidelného komentování společenského dění vede žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace nejen v ČR

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ motivuje žáky k vhodné prezentaci vlastních výtvorů

	Člověk a společnost	OBČANSKÁ VÝCHOVA	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VO-9-1-01	- orientuje se v typech a historii vývoje kalendáře - jmenuje a vyhledává v kalendáři významné dny a svátky, dokáže je spojit se zvyky a tradicemi	Kalendář	
VO-9-1-02 VO-9-1-03	- dokáže vysvětlit pojem domov, přejít k pojmům obec, vlast, Evropa, svět - vlastními slovy dokáže vyjádřit vztah k místu, kde žije - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - vnímá krajinné a ekologické prostředí	Naše obec, region, kraj - obec, obecní zřízení - místo, kde žijeme - zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	VDO 1 (formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci) Z
VO-9-1-06 VO-9-1-07 VO-9-1-10	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině	Rodina - rodina, postavení a role muže a ženy, příbuzenské vztahy, manželství - vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte - komunikace, komunikace v rodině - modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností	OSV 2 (moje vztahy k druhým lidem), OSV 8 (komunikace v různých situacích; efektivní strategie: otevřená a pozitivní komunikace) Rv
VO-9-1-01 VO-9-1-02 VO-9-1-03 VO-9-4-01 VO-9-4-02 VO-9-4-03	- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - uvědomuje si význam úcty ke kulturním památkám, učí se schopnosti vystoupit proti vandalismu - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Naše vlast - má vlast – základní pojmy (vlast a vlastenectví) - má vlast - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti - státní symboly, státní svátky, významné dny - základní funkce složek státní moci - demokratický právní stát a jeho charakteristika	VDO 2 (základní principy a hodnoty demokratického politického systému) VMEGS 2 (naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly) D
VO-9-1-06 VO-9-1-07	- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby	Lidská práva - lidská práva – základní lidská práva a	VDO 2 (Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana)

VO-9-1-08 VO-9-1-09	<p>pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<p>povinnosti vyplývající z rolí člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerance a respekt - projevy netolerance a aktivní postoj proti nim 	<p>MultV 1 (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)</p> <p>MultV 2 (lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy)</p> <p>MultV 3 (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost)</p> <p>MultV 5 (odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým menšinám)</p>
VO-9-1-05 VO-9-1-10 VO-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola, školní pravidla, význam žákovské samosprávy - vklad vzdělání pro život - kamarádství, přátelství, láska - masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá 	<p>VDO 1 (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy)</p>
VO-9-2-03 VO-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby chování v krizových situacích - šikana - dětská krizová centra a linky důvěry 	<p>OSV 4 (hledání pomoci při potížích)</p> <p>Rv</p>

	Člověk a společnost	OBČANSKÁ VÝCHOVA	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VO-9-1-07 VO-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině - rozpozná nežádoucí vlivy okolí a umí se jim bránit 	<p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace (slovní komunikace, mimoslovní komunikace) - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti 	<p>OSV 2 (moje vztahy k druhým lidem)</p> <p>OSV 7 (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování,</p>

			podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída)
VO-9-1-04	- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce - přírodní a kulturní bohatství	EV 3 (ochrana přírody a kulturních památek) Čj, D
VO-9-3-01	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	M
VO-9-4-01 VO-9-4-03 VO-9-4-04	- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam - význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO 2 (občan jako odpovědný člen společnosti; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému)
VO-9-5-01 VO-9-5-02 VO-9-5-06	- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	VMEGS 2 (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy) VMEGS 3 (čtyři svobody a jejich dopad na život jedince) Z
VO-9-4-05	- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv	OSV 7 (lidská práva jako regulativ vztahů) VMEGS 3 (mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže)

	Člověk a společnost	OBČANSKÁ VÝCHOVA	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VO-9-2-01 VO-9-2-02 VO-9-2-03 VO-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p>Osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p>Psychické procesy a stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - smyslové a rozumové poznávání skutečnosti - paměť, pozornost - city, jejich druhy a vlastnosti 	OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí) OSV 3 (regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) Rv
VO-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	<p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování - asertivní, pasivní a agresivní jednání - stres a jeho příčiny - konflikt, způsoby řešení náročných životních situací 	OSV 8 (efektivní komunikační strategie) OSV 11 (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
VO-9-3-03 VO-9-3-04 VO-9-3-06 VO-9-3-08 VO-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží 	<p>Hospodaření</p> <ul style="list-style-type: none"> - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; 	M, Rv

	<p>podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<p>tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p>	
VO-9-4-06 VO-9-4-08	<ul style="list-style-type: none"> - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>Právní minimum</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	Čj, Rv
VO-9-4-02 VO-9-4-05 VO-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>Právní základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu <p>Právní řád České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgány EU a jejich funkce 	<p>VDO 4 (význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti)</p> <p>Z, D</p>

	Člověk a společnost	OBČANSKÁ VÝCHOVA	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VO-9-1-07 VO-9-1-08 VO-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty řeší nenásilným způsobem - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve 	<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - já jako občan obce, na úřadě - jsem občanem státu, Evropské unie - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti 	<p>OSV 7 (chování podporující dobré vztahy, lidská práva jako regulativ vztahů)</p> <p>OSV 8 (komunikace v různých situacích)</p> <p>OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí)</p> <p>OSV 11 (pomáhající a prosociální chování)</p> <p>VDO 1 (formy participace žáků na životě)</p>

	škole, v obci	- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	místní komunity) VDO 2 (principy soužití s minoritami) MultV 1 (respektování zvláštností různých etnik) MultV 3 (postavení národnostních menšin) MultV 5 (nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin)
VO-9-3-01 VO-9-3-02 VO-9-3-04 VO-9-3-05 VO-9-3-07	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásady ochrany duševního vlastnictví a tyto zásady uplatňuje ve svém jednání - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí; uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	Stát a hospodaření - stát a národní hospodářství - státní rozpočet - zachytná sociální síť - peněžní ústavy - právní subjekty podnikání - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	EV 4 (naš životní styl) M, Rv
VO-9-4-01 VO-9-4-02 VO-9-4-03 VO-9-4-04 VO-9-4-05 VO-9-4-07	- rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro	Stát a právo - odpovědní práva - občanskoprávní vztahy - vlastnictví - ochrana majetku - smlouvy	VDO 2 (občan jako odpovědný člen společnosti; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému) VDO 3 (volební systémy a demokratické volby)

VO-9-4-08 VO-9-4-09 VO-9-4-10 VO-9-4-11	<p>každodenní život občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat běžný život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost za škodu - orgány právní ochrany a sankce - státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - přestupky a správní řízení - občanské soudní řízení - trestní právo - pracovní poměr - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví 	<p>VDO 4 (základní kategorie fungování demokracie)</p> <p>D, Z</p>
VO-9-5-01 VO-9-5-03 VO-9-5-04 VO-9-5-05 VO-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení - globální problémy, problémy současného světa - ohrožené životní prostředí 	<p>VMEGS 2 (Evropa a svět; mezinárodní setkávání)</p> <p>VMEGS 3 (instituce Evropské unie a jejich fungování; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže)</p> <p>EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi; lokální ekologických problémů)</p> <p>Př, Z</p>
VO-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů 	<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní plány a cíle 	<p>Pč</p>

vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
vyučovací předmět:	FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět je vyučován v 6.- 9. ročníku
- vzdělávání podporuje hledání a poznávání fyzikálních zákonitostí a jejich vzájemných souvislostí, především ve vztahu ke každodennímu životu
- vede k rozvíjení a upevňování schopností pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- žáci se učí zkoumat přírodní jevy a jejich vzájemné vztahy a souvislosti, osvojují si základní pojmy a odbornou terminologii
- rozvíjí v žácích paměť, schopnost abstraktního myšlení, dedukce, indukce, logického úsudku a kritického uvažování
- vytváří se rysy osobnosti jako je vytrvalost a pracovitost

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku
- 1 hodina týdně v 9. ročníku

Místo realizace

- učebna fyziky
- učebna výpočetní techniky nebo učebna s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná s předměty chemie, přírodopis, zeměpis

Průřezová témata

EV - Základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ vede žáka k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ✓ vede žáka k osvojení obecně užívaných termínů a symbolů ve fyzice
- ✓ vytváří situace a nabízí pomůcky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací a nalézání souvislostí
- ✓ učí žáka práci s chybou

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ zadává takové úkoly, při kterých žáci nalézají problém, formulují, hledají a volí postup řešení, vyhodnocují zjištěné informace
- ✓ učí žáka porozumění různým typům grafů a dovednosti je sestavit
- ✓ učí žáka vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ klade důraz na kulturní úroveň komunikace
- ✓ učí žáka umění spolupráce a práce ve skupině
- ✓ vede žáka při společné práci k takové komunikaci, která umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

-
- ✓ vede žáka k srozumitelné prezentaci výsledků v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ rozvíjí u žáka schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- ✓ učí žáka stanovit si pravidla pro práci a dodržovat je
- ✓ umožňuje žákovi samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu úspěšnosti a posiluje jeho sebedůvěru
- ✓ navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry a zodpovědnosti
- ✓ vede žáky k vzájemné pomoci

Kompetence občanské

učitel

- ✓ rozvíjí v žákovi uvědomování si pracovních povinností a zodpovědnosti za výsledky
- ✓ netoleruje žákovi agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy
- ✓ učí žáka podle jeho možností poskytovat účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- ✓ snaží se žáka vést k šetrnému využívání energie

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ vede žáky k bezpečné práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- ✓ vede žáka ke kritickému přístupu k dosaženým výsledkům

	Člověk a příroda	FYZIKA	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
F-9-1-01	- vysvětlí rozdíl mezi skupenstvími látek, přiřadí k látce vlastnosti, popíše stavbu látek	látka, těleso, atom, molekula pevné látky, kapaliny, plyny	
F-9-1-02	- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - uvede příklady nabitých těles a jejich vznik, předpoví jejich silové působení - orientuje se v základech magnetismu a magnetického pole	- Brownův pohyb, difúze - elektrické vlastnosti látek, el. náboj, nabitě těleso, el. síla a pole - základní vlastnosti magnetického pole, póly, siločáry, pozorování magnetického pole Země	EV 2 (energie) Ch, Př
F-9-1-01	- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- zkoumání a porovnávání společných a různých vlastností látek	Ch, Př
F-9-1-01	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- hustota látek měření hmotnosti a objemu – úvod	
F-9-1-03	- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- teplotní délková roztažnost měření teploty - čas	M -převody jednotek M -výpočty
F-9-5-01 F-9-5-02	- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, diskutuje vliv hluku na životní prostředí	- zdroj, šíření a vlastnosti zvuku zdroje hluku v běžném životě lidský sluch - odraz zvuku, ozvěna, pohlcování, výška tónu	
F-9-6-01	- umí sestavit jednoduchý obvod s podrobným návodem	- schematické značky – vodič, baterie, vypínač, žárovka	
F-9-6-03	- ví, co je bezpečné a nebezpečné napětí - ví, jak správně zacházet s elektrickým zařízením	- jednotka napětí – volt - vlastnosti látek – vodiče a nevodiče - elektromagnet	

	Člověk a příroda	FYZIKA	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
F-9-1-01	- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- hustota látek měření hmotnosti a objemu – rozšíření	
F-9-2-01	- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- zkoumání pohybu různých těles v okolí, druhy pohybů	

F-9-2-02	- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- relativita pojmů klid a pohyb relativní rychlost	
F-9-2-03	- změří velikost působící síly	- úlohy o rovnoměrném pohybu	M – výpočty
F-9-2-04	- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - určí u tělesa přibližnou polohu těžiště	- vzájemné silové působení dvou těles měření síly	M - výpočty
F-9-2-05	- využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	- druhy sil – gravitační, tlaková, třecí síla jako orientovaná úsečka výslednice sil, skládání sil těžiště - Newtonovy zákony	Ch
F-9-2-06	- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - uvede příklady deformačních účinků síly a jejich změny	- zkoumání otáčivých účinků síly na páku, rovnováha sil na páce výpočty momentu síly - tlak v pevných látkách	M –výpočty
F-9-3-01	- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- hydraulické zařízení, hydrostatický tlak, atmosférický tlak podtlak, přetlak	M –výpočty
F-9-3-02	- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- vztlková síla	
F-9-6-08	- rozpozná světelné zdroje a popíše základní chování světelného paprsku - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- světelné zdroje přirozené a umělé, vlastnosti světla, zrcadlo, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce - odraz světla, zrcadla - lom světla, optické čočky lidské oko - rozklad bílého světla hranolem	M – geometrie Př

	Člověk a příroda	FYZIKA	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
F-9-4-01	- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	- práce, energie	M -výpočty
F-9-4-02	- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- závislost mezi výkonem a prací	M -výpočty
F-9-4-03	- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- druhy energie, přeměna energie - příklady využití	EV 2 (energie) Ch, Př
F-9-4-03	- uvede příklad tepelných vodičů a izolantů	- teplo jako forma přenosu energie tepelná výměna	M -výpočty

	- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - popíše souvislost změny vnitřní energie se změnou skupenství	v závislosti na hmotnosti a druhu látky skupenské přeměny	Př
F-9-6-03	- popíše a vysvětlí elektrické působení nabitých těles na okolí, rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	- elektrický náboj vodič, izolant a jejich chování v elektrickém poli - vedení proudu v kapalinách a plynech	
F-9-6-01	- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- základní části elektrického obvodu užití základních schematických značek	
F-9-6-02	- změří elektrický proud a napětí	- stejnosměrný elektrický proud a napětí; ampérmetr, voltmetr	
F-9-6-04	- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- Ohmův zákon	M – výpočty

	Člověk a příroda	FYZIKA	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
F-9-6-02 F-9-6-06	- rozliší stejnosměrný proud od střídavého - zapojí správně diodu	- stejnosměrný a střídavý elektrický proud - polovodiče	
F-9-6-05 F-9-6-01	- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- vlastnosti elektromagnetu, elektromotor - podmínky vzniku indukovaného elektrického proudu, výroba elektrické energie - transformátor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
F-9-4-03	- uvede příklad radioaktivní látky a využití radioaktivity - objasní pojem štěpení a slučování jader - popíše funkci jaderné elektrárny	- izotop radioaktivita a její využití - jaderná reakce jaderná elektrárna	EV 2 (energie) Ch
F-9-4-05	- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- druhy výroby energie ochrana před jaderným zářením	
F-9-7-01	- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- pohyb vesmírných těles - Sluneční soustava	Př, Z
F-9-7-02	- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- planeta, hvězda, družice, vlasatice, létavice	

vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
vyučovací předmět:	CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí s využitím jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy v praktických situacích
- učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemikáliemi
- vede k zodpovědnému zacházení s chemickými látkami a šetrnému přístupu k životnímu prostředí

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku

Místo realizace

- učebna chemie
- učebna výpočetní techniky nebo učebna s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná s předměty fyzika, přírodopis, zeměpis

Průřezová témata

EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ umožňuje žákům samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- ✓ vede žáky k systematickému pozorování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- ✓ učí používat odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ vede žáky k hledání příkladů chemických dějů a jevů z praktického života, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- ✓ umožňuje volit různé způsoby řešení a obhájit svou volbu
- ✓ předkládá problémové situace související s učivem chemie
- ✓ dává důraz na využití poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede ke vzájemné komunikaci při práci ve skupinách
- ✓ vede k formulaci myšlenek, a to jak v písemné tak i verbální formě
- ✓ vede žáky k efektivní diskuzi

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ zadává takové úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- ✓ vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- ✓ používá skupinové a inkluzivní vyučování, a spolupracuje na řešení problémů
- ✓ navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry a zodpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- ✓ vede ke schopnosti vhodného jednání v krizových situacích
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel pro práci s chemickými látkami, řád učebny
- ✓ předkládá situace, kde se žáci učí chápat základní ekologické a environmentální souvislosti
- ✓ vede žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ vede žáky k bezpečnému používání pomůcek a chemických látek
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel bezpečné práce

	Člověk a příroda	CHEMIE	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CH-9-1-01 CH-9-1-02	- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí jejich nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se pracovat nesmí	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - skupenství látek - rozpustnost, hustota, vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - nebezpečnost látek, výstražné symboly - zásady bezpečné práce-ve školní laboratoři i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty , P-věty, piktogramy a jejich význam	EV 4 (prostředí a zdraví) F
CH-9-2-01 CH-9-2-04 CH-9-2-05 CH-9-2-06	- rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Směsi - směsi (rozpuštění, koncentrace roztoku; oddělování složek směsi – filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, usazování) - voda (destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody) - vzduch (složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva)	EV 2 (voda; ovzduší), EV 3 (ochrana přírody) F, PŘ, Z
CH-9-3-01 CH-9-3-02 CH-9-3-03	- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek (molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, el. obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony) - prvky (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků, protonové číslo) - chemické sloučeniny (chemická vazba,názvosloví jednoduchých organických anorganických sloučenin)	F PŘ
CH-9-4-01	- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice	Chemické reakce - chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice)	F
CH-9-5-01 CH-9-5-02	- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů, solí, polokovů,	Anorganické sloučeniny - oxidy (názvosloví, vlastnosti a použití)	EV 2 (voda; ovzduší; půda; přírodní zdroje),

CH-9-5-03	<p>kovů a halogenidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik kyselých dešťů, jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření kterými jim lze předcházet - orientuje se ve stupnici pH, měří reakce roztoku indikátorovým papírkem, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - kyseliny a hydroxidy (pH roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů) - soli kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti a použití, oxidační číslo, názvosloví) - polokovy, kovy, halogenidy - sulfidy 	EV 4 (prostředí a zdraví) Př, Z
CH-9-6-01 CH-9-6-02 CH-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a uvede příklady průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíky (alkany, uhlovodíky s vícenásobnými vazbami,aromatické uhlovodíky) - paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) - deriváty uhlovodíků (alkoholy a karboxylové kyseliny) 	EV 2 (energie; přírodní zdroje) Př, Z
CH-9-7-01 CH-9-7-03	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje života na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - kyselá dešť 	Př, Z

	Člověk a příroda	CHEMIE	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
CH-9-1-01 CH-9-1-02 CH-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí jejich nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupenství látek - rozpustnost, hustota, vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - nebezpečnost látek, výstražné symboly - zásady bezpečné práce - ve školní laboratoři i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty , P-věty, piktogramy a jejich význam 	EV 4 (prostředí a zdraví) F
CH-9-2-02 CH-9-2-03 CH-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi (hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku) - voda (destilovaná, pitná, odpadní) 	EV 2 (voda; ovzduší; půda; přírodní zdroje), EV 4 (prostředí a zdraví) F, Př, Z

	<p>prostředí a domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> - vzduch (složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva) 	
<p>CH-9-4-01 CH-9-4-02 CH-9-4-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní zlomek, látková koncentrace) - klasifikace chemických reakcí (slučování, neutralizace, děje exotermické a endotermické, reakce skladné, rozkladné, vytěšňovací, podvojná záměna), faktory ovlivňující rychlost reakcí (teplota, plocha, katalyzátor) - enzymy, katalyzátory - oxidace, redukce, hoření, koroze - chemie a elektřina (výroba el. proudu chemickou cestou) 	<p>F – Fyzikální vlivy na chemické reakce</p>
<p>CH-9-6-02 CH-9-6-04 CH-9-6-05 CH-9-6-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů - určí podmínky postačující pro akt. fotosyntézu - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva) - fotosyntéza - alkaloidy, hormony - přírodní látky (bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny) 	<p>EV 2 (obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje) Př, Z, Rv</p>
<p>CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-7-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje života na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, keramika, sádra) - plasty a syntetická vlákna - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny; léčiva a návykové látky 	<p>EV 3 (zemědělství a životní prostředí; průmysl a životní prostředí), EV 4 (naš životní styl; prostředí a zdraví) Př, Z</p>

vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
vyučovací předmět:	PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody
- obsahově navazuje na učivo předmětu Člověk a jeho svět a Přírodověda) 1. - 5. ročníku
- smyslem výuky je především naučit žáky chápat děje, které se v přírodě odehrávají
- v počátku výuky se žáci seznamují se stavbou planety Země, následuje porovnání nejjednodušších organizmů, příklady organizmů jednobuněčných a mnohobuněčných a na jednotlivých zástupcích si ukážeme přehled říše rostlin, dále se žáci orientují v říši živočišné od organizmů bezobratlých přes kruhoústé a paryby k obratlovcům, na obratlovce navazuje učivo o původu člověka a přehled jednotlivých soustav člověka, učivo o člověku uzavírají základy genetiky
- výuka předmětu je zakončena učivem o neživé přírodě a základy ekologie, které prolínají do ostatních předmětů tématu Člověk a příroda

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 6.- 8. ročníku
- 1 hodina týdně v 9. ročníku

Místo realizace

- učebna přírodopisu
- učebna výpočetní techniky nebo učebna s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná s předměty fyzika, chemie, zeměpis

Průřezová témata

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ vede žáky k systematickému pozorování živé a neživé přírody a k hledání souvislostí mezi poznanými jevy
- ✓ umožňuje žákům samostatné vyjádření a diskusi na základě jejich pozorování a poznání
- ✓ učí používat odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ vede žáky k pozorování přírodních dějů a k orientaci v přehledu vývoje organizmů
- ✓ umožňuje volit různé způsoby poznávání a obhájit svoje názory
- ✓ předkládá praktické situace související s učivem přírodopisu
- ✓ klade důraz na využití všech poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ podporuje vzájemnou komunikaci mezi žáky ve skupinách a mezi žáky a učitelem
- ✓ vede k přesné formulaci myšlenek v písemné i slovní formě

-
- ✓ vede žáky k efektivní diskusi
 - ✓ učí žáky obhájit vlastní názor

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ zadává takové úkoly, které podporují spolupráci
- ✓ učí žáky respektovat názory druhých
- ✓ používá metody skupinového a projektového vyučování
- ✓ navozuje situace k posílení sebedůvěry a zodpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- ✓ vede ke schopnosti vhodného chování v krizových situacích
- ✓ vede žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí a k ochraně svého zdraví
- ✓ předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické a environmentální souvislosti
- ✓ vede žáky k ochraně živé i neživé přírody

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ vede žáka k pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- ✓ vyžaduje dodržování zásad bezpečnosti práce

	Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
P-9-6-01 P-9-6-06	- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Neživá příroda - Země - vznik a stavba Země - organické a anorganické látky - atmosféra - počasí a podnebí - budoucnost Země, vztahy organismů v přírodě	Z, Ch
P-9-1-01 P-9-1-02 P-9-1-03 P-9-1-04 P-9-1-05 P-9-1-06	- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů, bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Uspořádání živého světa - jednobuněčnost a mnohobuněčnost - buňka – stavba - výživa buňky - rozmnožování	EV 2 (voda; ovzduší; půda; ekosystémy – biodiverzita)
P-9-1-07 P-9-2-01 P-9-2-02 P-9-2-03	- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Bakterie Viry Biologie hub - houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky-stavba, symbióza, výskyt a význam Nižší rostliny - řasy jednobuněčné - řasy mnohobuněčné Prvoci	EV 2 (voda; půda; ekosystémy – biodiverzita) Ch
P-9-4-01	- porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a	Bezobratlí živočichové	EV 2 (voda; ovzduší;

P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - projevy chování živočichů - vývoj, vývin a systém živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, korýši, vzdušnicovci, hmyz, ostnokožci)	půda; vodní zdroje; moře; ekosystémy – biodiverzita)
P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určování klíče a atlasy	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání)

	Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Zoologie Strunatci Obratlovci - obratlovci ve vodě (kruhoústí, paryby, ryby, sladkovodní ryby), hospodářský význam ryb - obratlovci mezi dvěma světy (obojživelníci, obojživelníci ocasatí, obojživelníci bezocasí) - svědkové a potomci dinosaurů (plazi, želvy, krokodýli, šupinatí) - opeření obratlovci (ptáci), chování ptáků	EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les), EV 2 (voda; ovzduší; půda; ekosystémy – biodiverzita) Z
P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03 P-9-3-04 P-9-3-05	- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovnává vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Botanika Zeleň na Zemi - přechod rostlin na souš (mechorosty, plavuně a přesličky, kapradiny) Části rostlinného těla - stavba rostlin (kořen, stonek, list, květ, květenství, opylení a oplození, semena a plody, rozmnožování rostlin)	EV 1 (les; pole; tropický deštný les), EV 2 (voda; ovzduší; půda; ekosystémy – biodiverzita) Ch, Z

	- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Nahosemenné rostliny - semenné rostliny, zástupci jehličnanů, les Krytosemenné rostliny dvouděložné - listnaté stromy a keře, pryskyřníkovité, mákovité, brukvovité, mandloňovité, jablkovité, růžovité, bobovité, miskovité, brutnákovité, lilkovité, hvězdčicovité Krytosemenné rostliny jednoděložné - lilkovité, amarylkovité, lunicovité, vstavačovité Rostliny a lidé - exotické ovoce, koření, léčivé rostliny	
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Základy ekologie - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – chráněná území	EV 3 (ochrana přírody; změny v krajině), EV 4 (prostředí a zdraví; zajišťování ochrany životního prostředí v obci)
P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - klíče a atlasy, herbář - laboratorní práce	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání)

	Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	- porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady	Zoologie Savci - původ savců Vejcorodí a živorodí - vejcorodí, vačnatci Placentální savci - hmyzožravci, letouni, primáti, zajíci, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, lichokopytníci,	EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les), EV 2 (voda; ovzduší; půda; ekosystémy – biodiverzita) Z

	bezpečného chování ve styku se živočichy	sudokopytníci, kytovci - etologie, ekologie, ochrana přírody	
P-9-5-01 P-9-5-02 P-9-5-03 P-9-5-04 P-9-5-05	- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří - rozlišuje příčiny; případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Biologie člověka - fylogeneze a ontogeneze člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých součástí lidského těla, buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí) - nemoci, úrazy a prevence - zdravý životní styl - návykové látky - vnější prostředí a jeho vliv na člověka	EV 4 (prostředí a zdraví; nerovnoměrnost života na Zemi) Rv
P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Laboratorní práce - zjišťování stavby lidské kostry a funkce jednotlivých orgánů	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání)

	Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
P-9-6-01 P-9-6-02 P-9-6-03 P-9-6-04 P-9-6-05 P-9-6-06	- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody - porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními	Neživá příroda - Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, principy krystalografie - vnější a vnitřní geologické procesy - půdy - složení, význam a vlastnosti, devastace, rekultivace - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geol. změny, vznik života - geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku	EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les), EV 2 (voda; ovzduší; půda; energie; přírodní zdroje; ekosystémy – biodiverzita) Z

	jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Základy ekologie - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí –chráněná území	EV 3 (ochrana přírody; změny v krajině; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti)
P-9-8-01 P-9-8-02	- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické poznávání přírody - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určování klíče a atlasy	

vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
vyučovací předmět:	ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět Zeměpis pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a příroda
- svým zaměřením navazuje na učivo předmětu Člověk a jeho svět z 1. stupně
- v poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy)
- žáci získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce
- předmět charakterizuje různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí, studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem v jednotlivých světadílech
- umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi
- prohlubuje ekologické cítění a vztah k ochraně přírody
- do 6. a 7. ročníku je zařazen obecný fyzický zeměpis a regionální zeměpis Afriky, Austrálie a Oceánie, Ameriky, Asie a Evropy
- do učiva 8. a 9. ročníku je zařazena Evropa, Česká republika a místní region a socioekonomický zeměpis světa

Časová dotace

- 2 hodiny týdně v 6.-9. ročníku

Místo realizace

- učebna zeměpisu
- učebna výpočetní techniky nebo učebna s interaktivní tabulí

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná s předměty fyzika, chemie, přírodopis

Průřezová témata

VDO – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MultV – Kulturní diference, Etnický původ

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ učí žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných tématech, získané poznatky propojovat se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenských prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- ✓ seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly a jejich vzájemnou souvislostí
- ✓ vede žáky k využití co nejefektivnějších učebních strategií

-
- ✓ učí žáky manipulaci s pomůckami (kompas, buzola, mapy, jízdní řády, apod.)

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ učí žáky vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- ✓ učí žáky identifikovat problém, vyhledat k němu informace z různých zdrojů, navrhnout více řešení, vybrat funkční řešení a snažit se ho realizovat
- ✓ učí žáky pojmenovat podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede žáky k souvislé a výstižné formulaci a obhajobě svého vlastního názoru
- ✓ vede žáky k pochopení potřeby vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- ✓ vede žáky k osvojení si postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků
- ✓ učí žáky uskutečňovat řízený dialog, vyjadřovat své myšlenky a názory v logických a postupných krocích

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ učí žáky přijímat svoji roli ve skupině a ztotožňují se s ní
- ✓ učí žáky hodnotit výsledky činnosti skupin i jednotlivců, navozovat sebekritiku, chápat potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

učitel

- ✓ snaží se, aby žáci získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti
- ✓ vede žáky k tomu, aby si uvědomili postavení naší země v Evropě a ve světě
- ✓ učí žáky chápat kulturní a mentální zvláštnosti různých národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro rozvoj lidské společnosti
- ✓ vede žáky k pochopení nutnosti ochrany přírodního a životního prostředí

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ učí žáky nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- ✓ vede žáky k osvojení si dovednosti samostatné práce s různými druhy map, grafy a statistickými materiály
- ✓ vede žáky k uvědomění si existence a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií

	Člověk a příroda	ZEMĚPIS	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Z-9-2-01	- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše sluneční soustavu a tělesa sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce a jeho jednotlivé fáze - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě na planetu Zemi - chápe a dokáže vysvětlit pojmy: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie	- planeta Země ve vesmíru	F – Sluneční soustava, gravitační síla Př – Život ve vesmíru M – jednotky vzdálenosti, porovnávání rozměrů EV 2 (voda; ovzduší)
Z-9-2-01	- používá na praktických příkladech znalosti o tvaru planety Země	- tvar a pohyby planety Země	
	- hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi		
Z-9-2-02	- vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - dokáže aplikovat znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi	- střídání dne a noci - roční období	Ov – kalendář Př – roční období
Z-9-1-01 Z-9-1-04	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země	- glóbus - měřítko	VMEGS 2 (evropské krajiny)
Z-9-2-03	- rozlišuje a zhodnotí rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu		
Z-9-1-01 Z-9-1-02	- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	- mapy a plány, mapové měřítko - obsah a grafika map – barvy, výškopis, povrch, polohopis, legenda, síť, ohniska - uzly - světové strany na mapách - orientace plánu a mapy přepočet vzdáleností	M- práce s měřítkem, převody jednotek, poměr
Z-9-7-01 Z-9-7-02 Z-9-7-03	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografická exkurze	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
Z-9-1-01	- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu jednotlivých míst na Zemi	- poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice – síť	M

		- zeměpisná poloha a její určování	
Z-9-2-02	- vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, chápe podstatu časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas	- časová pásma, datová hranice, světový čas	M, F
Z-9-1-02	- rozumí pojmům poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- geografické pásy, geografická šířková pásma, výškové stupně	
Z-9-5-01	- vysvětlí pojem krajinná sféra	- krajinná sféra Země a její složky	Př – krajinné sféry, endogenní a exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů
Z-9-2-03 Z-9-5-01	- rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry	- pevninské a oceánské tvary zemského povrchu	
Z-9-2-03	- posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitějšího působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností		
Z-9-3-02	- porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů		
Z-9-1-03	- s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře	- meteorologie, počasí, podnebí	
Z-9-2-04	- vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je	- podnebné pásy	Př
Z-9-2-03 Z-9-2-04 Z-9-5-03	- rozumí pojmům oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže a umí je vyhledat na mapách - chápe podstatu pohybů mořské vody - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů	- hydrosféra	EV 1 (vodní zdroje; moře), EV 2 (voda - vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
Z-9-2-03 Z-9-2-04	- popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě	- pedosféra	EV 1 (pole), EV 2 (půda - propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí)
Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03	- rozlišuje přírodní krajiny v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí klimatická pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	- přírodní a společenské prostředí, typy krajiny	

	Člověk a příroda	ZEMĚPIS	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy -seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - dokáže rozdělit světadílů na příslušné regiony, určí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	zeměpis světadílů – polární oblasti, Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	<p>MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)</p> <p>EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les; lidské sídlo – město – vesnice)</p> <p>EV 2 (ekosystémy – biodiverzita; energie; přírodní zdroje)</p> <p>EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi)</p>
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-4-03 Z-9-4-04 Z-9-4-05 Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu a rozlohu Ameriky - vyhledá nejrozsáhlejší soustavy (nížiny, pohoří, nejvyšší místa) - dokáže rozdělit světadíl dle podnebných pásů a úmoří oceánů - uvede významné živočichy a rostliny, hlavně specifické pro tento světadíl - popíše obyvatelstvo žijící na tomto světadíle, pochopí termíny kolonie a rasismus - dokáže rozdělit světadíl na příslušné regiony, určí společné znaky daného regionu a porovná jednotlivé regiony - provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - zeměpis světadílu – Amerika: - poloha, rozloha - členitost pobřeží, povrch - podnebí - vodstvo - rostlinstvo, živočišstvo - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - práce s atlasem, mapou 	<p>Pr</p>
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> - určí geologickou polohu a rozlohu Atlantského a Severního ledového oceánu - uvede význam Atlantského, Severního ledového oceánu a Arktida 	<ul style="list-style-type: none"> - Atlantský a Severní ledový oceán- poloha, rozloha, členitost pobřeží, hospodářský význam - práce s atlasem, mapou 	<p>EV 1 (moře)</p> <p>Pr</p>
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-4-03 Z-9-4-04 Z-9-4-05 Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> - určí geologickou polohu a rozlohu Eurasie - dokáže charakterizovat reliéf a vyhledat jednotlivé útvary na mapě - dokáže rozdělit světadíl dle podnebných pásů a úmoří oceánů - uvede významné živočichy a rostliny, hlavně specifické pro tento světadíl a jednotlivé regiony - určí charakter a rozmístění vodstva - dokáže rozdělit Asii na příslušné regiony, určí společné znaky daného regionu a porovná jednotlivé regiony - popíše obyvatelstvo žijící v jednotlivých regionech, jejich náboženství a charakterizuje jejich problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zeměpis Eurasie (Asie): - poloha, rozloha - reliéf - podnebí - vodstvo - rostlinstvo, živočišstvo - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - práce s atlasem, mapou 	<p>MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa)</p> <p>EV 1 (les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les; lidské sídlo – město – vesnice)</p> <p>EV 2 (ekosystémy – biodiverzita;</p>

- stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí - uvede hospodářsky významné oblasti a produkty	energie; přírodní zdroje EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi)
---	--

	Člověk a příroda	ZEMĚPIS	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Z-9-3-01 Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-4-03 Z-9-4-04 Z-9-4-05 Z-9-4-06	- určí geologickou polohu a rozlohu Evropy - dokáže charakterizovat reliéf a vyhledat jednotlivé útvary na mapě - dokáže rozdělit světadíl dle podnebných pásů a úmoří oceánů - uvede významné živočichy a rostliny, hlavně specifické pro tento světadíl a jednotlivé regiony - určí charakter a rozmístění vodstva - dokáže rozdělit Evropu na příslušné regiony, určí společné znaky daného regionu a porovná jednotlivé regiony - popíše obyvatelstvo žijící v jednotlivých regionech, jejich náboženství a charakterizuje jejich problémy - stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí - uvede hospodářsky významné oblasti a produkty	- Zeměpis Eurasie (Evropa): - poloha, rozloha - reliéf - podnebí - vodstvo - rostlinstvo, živočišstvo - přírodní zdroje - obyvatelstvo a hospodářství - práce s atlasem, mapou	MultV 3 (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa) VMEGS 1 (naši sousedé v Evropě) VMEGS 2 (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; státní a evropské symboly) EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi)
Z-9-3-03	- provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí Evropy	- zeměpis Evropy- příroda a život lidí v regionech, hospodářství - práce s atlasem, mapou	Př, Ch
Z-9-4-04	- uvede hospodářsky významné oblasti jednotlivých regionů a jejich produkty		
Z-9-1-04	- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		
Z-9-6-01 Z-9-6-02 Z-9-6-03 Z-9-6-04	- určí geologickou polohu a postavení České republiky ve světě - dokáže charakterizovat přírodní poměry České republiky - seznamuje se s ekologickými problémy ČR a uvádí chráněná území - popíše obyvatelstvo žijící na území ČR + množství - dokáže charakterizovat a určit významné hospodářské lokality na území ČR - umí rozdělit jednotlivé průmyslové odvětví a určí výskyt surovin	Česká republika: - poloha, rozloha, státní hranice - nerostné suroviny – ložiska - povrch, podnebí, vodstvo, půdy, biota, ochrana přírody - obyvatelstvo - základní geografické, demografické a hospodářské	MultV 1 (respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě) MultV 3 (postavení národnostních menšin) EV 1 (les; pole; vodní zdroje; lidské

	<p>na území ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná zemědělské výrobní typy, rozdělí je do zemědělských oblastí - seznámí se s nejpobulárnějšími a nejzajímavějšími místy cestovního ruchu a rekreace - orientuje se v dopravních sítích na území, dokáže je určit podle mapy 	<p>charakteristiky, sídelní poměry</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s atlasem ČR, mapou - hlavní druhy hospodářství - místo výskytu, zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, doprava, průmysl 	<p>sídlo – město – vesnice; kulturní krajina)</p> <p>Př, Ch, Ov</p>
Z-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	<p>VMEGS 2 (naše vlast a Evropa)</p>
Z-9-4-02 Z-9-6-01 Z-9-6-02 Z-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělí Českou republiku do jednotlivých krajů - dokáže charakterizovat reliéf a přírodní podmínky určitého kraje - uvede hospodářsky významné oblasti a produkty - správně vyhledá nejdůležitější města oblasti a orientuje se v průmyslu jednotlivých měst - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> - kraje České republiky (vymezení, lokalizace místní oblasti – regionu): - poloha, rozloha, reliéf, podnebí - hospodářství – průmysl - rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, - obyvatelstvo - práce s atlasem, mapou 	<p>EV 3 (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí)</p> <p>Př, Ch, Ov</p>

	Člověk a příroda	ZEMĚPIS	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Z-9-4-02 Z-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - uvede globální problémy lidí na světě, jazykové a náboženské odlišnosti, určí problémy vznikající těmito odlišnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo a sídla – obyvatelstvo světa, jeho rozmístění, pohyb, lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě - funkce měst, struktura měst, zázemí měst 	<p>MultV 1 (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost)</p> <p>EV 1 (lidské sídlo – město – vesnice)</p>
Z-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářství – světové hospodářství, rostlinná a živočišná výroba, rybolov, průmyslová výroba, energetika, doprava a její rozšíření, služby, cestovní ruch, mezinárodní obchod, hlavní hospodářské organizace 	<p>EV 3 (zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí)</p> <p>EV 4 (nerovnoměrnost života na Zemi)</p> <p>Př, Ch, F, Ov</p>
Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> - uvede některé mezinárodní hospodářské organizace, posoudí jejich význam a popíše výhody spolupráce mezi státy 		
Z-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v možnostech dopravy a cestování, sám vyhledává nejzajímavější místa světa 		

	z hlediska cestovního ruchu		
Z-9-6-05	- uvede příklady významu mezinárodního obchodu a o významu obchodování České republiky s jinými zeměmi		
Z-9-4-01	- orientuje se v politické mapě dnešního světa	- svět dnes – politická mapa současného světa (poloha, rozloha, lidnatost), státní hranice, státní zřízení a správní členění, způsob vlády a stupeň rozvoje států, mezinárodní politické organizace a seskupení, ohniska neklidu v současném světě - mezinárodní organizace NATO, OSN, EU - významné globální problémy Evropy a ve světě	VDO 2 (principy soužití s minoritami - vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) VDO 4 (demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie) VMEGS 3 (co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže)
Z-9-4-06 Z-9-5-03	- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidí		
Z-9-4-06	- uvede příklady mezinárodního terorismu a další konflikty mezi lidmi, zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání		
Z-9-3-01	- umí rozdělit státy světa podle správního členění, státních zřízení, forem vlád, politického systému a politické moci	- státní zřízení, formy vlády, politické systémy, politické moci	Ov
Z-9-5-02	- umí plynule hovořit o ekosystémech planety Země, zná rozdíly mezi přírodní a kulturní krajinou	- lidé a příroda – krajina, příroda a životní prostředí, životní prostředí lidské společnosti - vliv člověka na životní prostředí – přírodní zdroje, energie, význam lesů, vodstva a půd pro životní prostředí	EV 3 (význam ochrany přírody; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích; změny v krajině; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
Z-9-5-03	- orientuje se v ekologických problémech světa, ví jak předcházet těmto problémům do budoucna - uvede možnosti ochrany přírody a chápe význam ochrany přírody ruchu a rekreace	- působení životního prostředí na člověka – působení životního prostředí na člověka, světové ekologické problémy - trvale udržitelný rozvoj	

vzdělávací oblast:	Umění a kultura
vyučovací předmět:	HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- při realizaci tohoto předmětu proto upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí, literární čítárny, krátkodobé projekty, v jejichž rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, výtvarnou technikou, hudebním žánrem apod.
- s příchodem na 2. stupeň se žákům otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění
- připomíná historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu, přičemž inspirací k činnostem se stávají díla literární a dramatická (literární předlohy, divadlo, film), tvorba multimediální.
- nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatnění různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty
- otevírání společného prostoru pro získání dovedností a poznatků překračující rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.
- vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace
- v etapě základního vzdělávání se tyto činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy
- hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými
- prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 1.- 9. ročníku

Místo realizace

- kmenové třídy

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná zejména s českým jazykem, výtvarnou výchovou, praktickými činnostmi, tělesnou výchovou, dějepisem

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

MultV – Multikulturalita

MV - Vnímání autora mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ rozvíjí u žáků vůli a zájem vzdělávat se v oblasti hudební výchovy ve smyslu získávat základní a ucelený přehled všeobecného kulturního a hudebního přehledu
- ✓ dbá na individuální přístup k jednotlivým žákům, na jejich hudební schopnosti a dovednosti, zohledňuje také jejich zájem prezentovat své dosavadní zkušenosti a zájmy v hudební oblasti
- ✓ pracuje s dostupnou odbornou literaturou – hudební slovníky, příručky, encyklopedie, obrazový materiál, divadelní programy a internet
- ✓ v rámci výuky navštěvuje s žáky také vybraná divadelní a kulturní představení, pravidelností jsou exkurze (např. do Národního divadla)
- ✓ sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich snahu a pokrok

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci i samostatnost
- ✓ rozvíjí tvořivost žáků, ukazuje jim možnosti samostatného objevování
- ✓ nabízí možnost využívat různorodé studijní materiály, aby si žáci osvojili způsob jejich zpracování
- ✓ motivuje žáky k samostatnému získávání hudebního rozhledu a návštěvě mimoškolních kulturních představení, podporuje jejich vlastní hudební produkci

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci a diskusi žáků, dbá na toleranci vzájemných vztahů a hudebních zájmů u jednotlivých žáků, učí žáky obhajovat vlastní názor
- ✓ navozuje situace pro poslech hudebních ukázek různých žánrů, vytváří prostor pro jejich interpretaci

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ vede žáky k vyjádření vlastního názoru, k diskusi a konstruktivní kritice s návrhem na řešení dané situace
- ✓ využívá osobní zkušenosti žáků
- ✓ podněcuje u žáků týmovou spolupráci, vedeme je však také k odpovědnosti za své vlastní chování
- ✓ klade důraz na cíl společné činnosti
- ✓ seznamuje žáky s pravidly chování ve školní skupině i mimo ni
- ✓ předem stanovuje pravidla hodnocení a dbáme na jejich srozumitelnost pro žáky, při hodnocení nezapomíná na pozitivní věci, na případných chybách v práci žáků ukazuje cestu k jejich nápravě a řešení

Kompetence občanské

učitel

- ✓ vede žáky k respektování jedince s jeho národnostními, kulturními, sociálními, fyzickými a psychickými rozdíly

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ poskytuje studijní materiály a zdroje informací, učí je žáky zpracovávat
- ✓ vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu
- ✓ seznamuje žáky s pracovním řádem odborných pracoven, školním řádem, jeho právy i povinnostmi z něho vyplývajícími
- ✓ nabízí žákům možnosti uplatnění a využití hudebního vzdělání a dovedností v mimoškolních volnočasových aktivitách, zprostředkovává jim nabídku kulturních akcí v daném regionu, možnost zúčastnit se školou pořádaných exkurzí a rozšiřujeme tímto způsobem jejich všeobecný kulturní přehled.

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	období: 1.- 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-3-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- správné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání a správný pěvecký postoj - rozvoj hlavového tónu – měkké nasazení - rozšíření hlasového rozsahu - jednoduchý kánon, dvojhlas - hlasová hygiena	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (řeč těla, zvuků a slov) Čj – lit.
HV-3-1-02	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- hudební hry, hra na tělo - rytmizace a melodizace jednoduchých slovních spojení a textů	
HV-3-1-03	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje - hra rytmických doprovodů s použitím souzvuků - lidové a umělé písně - kánon	
HV-3-1-04	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohyb podle hudby na místě, dvoudobá chůze (pochod), jednoduchý tanec - základní taneční kroky - pohybové vyjádření znějící hudby, jejího charakteru – stoupavá a klesavá melodie, dynamika, emoce - hra na tělo	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (řeč těla, zvuků a slov) VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
HV-3-1-05	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- výrazové prostředky v hudbě - rozpoznání některých hudebních nástrojů	
HV-3-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	- hudební styly a žánry - poslechové činnosti - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	MV 4 (prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	období: 4.- 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-5-1-01	- zpívá na základě svých dispozic intonačně	- upevňování pěveckých dovedností – dýchání, výslovnost,	

	čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	nasazení a tvorba tónů - rozšíření a sjednocení hlasového rozsahu - hlasová hygiena - hudební rytmus – takty - dvojhlas a vícehlas, kánon - intonace, improvizace, hudební hry	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (řeč těla, zvuků a slov)
HV-5-1-02	- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce - hudební formy - předvěti, závěti, téma, stupnice, předznamenání - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 3 (evropská a světová hudební tradice, české a evropské kulturní kořeny, chápání kulturních souvislostí při respektování národních a regionálních kultur) MV 4 (prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)
HV-5-1-03	- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- hra jednoduchých motivů, témat lidových písní, skladiček na Orffovy nástroje - hudební improvizace - jednoduchý doprovod písní tónikou a dominantou - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů	Vla Čj – lit. Vv Tv
HV-5-1-04	- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozlišování melodie od doprovodu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - lidský hlas – pěvecký sbor (dětský, ženský, mužský, smíšený) - hudební nástroje - hudební styly a žánry – hudba taneční, populární - rozlišování hudby homofonní a polyfonní - hudba chrámová, zámecká, koncertní, taneční, lidová kapela, symfonický orchestr, jazzový orchestr, rocková kapela - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace	
HV-5-1-05	- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- rytmizace a melodizace - hudební improvizace - hudební doprovod – těžká doba - tvořivé hudební hry – ozvěna, písňová forma	

HV-5-1-06	- rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvalita tónů – délka, síla, barva, výška - souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast - pohyb melodie – vzestupná, sestupná - zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny v hudbě	
HV-5-1-07	- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování na čtyři doby - pohybem vyjádřit a doprovodit charakter poslouchané, znějící hudby a emocionální zážitek z ní - jednoduché tance – lidové, společenské pantomima a pohybová improvizace s využitím pohybových, tanečních prvků, kroků	

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-9-1-01 HV-9-1-02	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti - hudebně výrazové prostředky a jejich funkce: melodie, rytmus, harmonie, tempo, dynamika, barva - durová a mollová stupnice, durový a mollový akord, písně - instrumentální a vokální partitura - lidová píseň, umělá píseň, trampská píseň - rozšiřování hlasového rozsahu	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání) OSV 3 (dobrý vztah k sobě samému) OSV 8 (řeč zvuků a slov) VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (jedinečnost každého člověka) Vv
HV-9-1-03	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti - základy taktování - hudební nástroje, složení lidových kapel - obsazení symfonického orchestru - doprovod na Orffovy nástroje	VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) Pč, Vv
HV-9-1-05	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	MultV 1 (zvláštnosti různých etnik)

		- folklórní tanec - country	Tv
HV-9-1-06 HV-9-1-08	-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - vývoj opery, nejznámější operní skladatelé - nejstarší hudební památky: pravěk, starověké civilizace, počátky křesťanství	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evr. civilizace, mezníky evr. historie) MV 4 (postoje a názory autora) D, Čj, Vv

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-9-1-01 HV-9-1-02	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti - správné pěvecké návyky, hlasová hygiena - malá a velká písňová forma - práce s motivem, pěvecký projev - kánon - lidová, umělá, trampská píseň - rozšiřování hlasového rozsahu	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání) OSV 3 (dobrý vztah k sobě samému) OSV 8 (řeč zvuků a slov) VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (jedinečnost každého člověka) Vv
HV-9-1-03 HV-9-1-04	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace -realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Instrumentální činnosti - hra a tvorba doprovodů na Orffovy nástroje - skupinové vokálně instrumentální aktivity - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu - notační programy	VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) PČ, Vv
HV-9-1-05	-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti ° taneční styly a rytmy ° společenský tanec, základní taneční kroky	MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) TV
HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08	-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky -zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - postihování hudebně výrazových prostředků - analýza hudební skladby – sémantické prvky - vývoj baletu - historický vývoj: hudba středověku, renesance, humanismus	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evr. civilizace, mezníky evr. historie) MultV 4 (vyjádření zvuků z hlediska záměrů a významů) D, Čj, Vv

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	Období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-9-1-01 HV-9-1-02	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti - artificiální a neartificiální hudba - populární píseň - základy jazzové písně - spirituál - techniky vokálního projevu a jejich využití - vícehlasý zpěv, deklamace - transpozice melodie	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání) OSV3 (dobrý vztah k sobě samému) OSV 8 (řeč zvuků a slov) VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (jedinečnost každého člověka) Vv
HV-9-1-03 HV-9-1-04	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace -realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Instrumentální činnosti - princip synkopického rytmu - jednoduché synkopické improvizace na Orffovy nástroje - záznam hudby - noty - tvorba doprovodů k hudebně dramatickým aktivitám	VMEGS 1(lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) Pč, Vv
HV-9-1-05	-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod k proudu znějící hudby - moderní tanec - pantomima, improvizace	MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) Tv
HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08	-vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě -zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - interpretace hudby - chápání stylů a žánrů v kontextu doby - vývoj hudby: baroko, osvícenství - vývoj hudby v Americe v 19. století	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evr. civilizace, mezníky evr. historie) MV 4 (vyjádření zvuků z hlediska záměrů a významů) MV 5 (vliv médií na kulturu) D, Čj, Vv

	Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	Období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
HV-9-1-01	- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti	<u>Vokální činnosti</u>	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání)

HV-9-1-02	při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, intonační cvičení - intonace písní v durových a mollových tóninách - česká populární píseň - písně muzikálů - převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy	OSV 3 (dobrý vztah k sobě samému) OSV 8 (řeč zvuků a slov) VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (jedinečnost každého člověka) Vv
HV-9-1-03 HV-9-1-04	- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	<u>Instrumentální činnosti</u> - jednoduchý rytmický doprovod k reprodukci písní oblíbených stylů - technika v hudbě - funkce a význam hudební a zvukové režie - nahrávací studio, způsoby nahrávání hudby	VMEGS 1 (lid. slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) Pč, Vv
HV-9-1-05	- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> - tance různých stylových období - základy společenského tance	MultV 1 (zvláštnosti různých etnik) Tv
HV-9-1-06 HV-9-1-07 HV-9-1-08	- vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Poslechové činnosti</u> - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi - hymnus - hudba 20. století - české divadelní scény 20. století - současná hudební scéna	VMEGS 3 (kořeny a zdroje evr. civilizace, mezníky evr. historie) MV 4 (vyjádření zvuků z hlediska záměrů a významů) MV 5 (vliv médií na kulturu) D, Čj, Vv

vzdělávací oblast:	Umění a kultura
vyučovací předmět:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět je realizován prostřednictvím tvůrčích činností žáka, ve kterých uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazii
- umožňuje žákovi vyjadřovat se k různým tématům a situacím
- svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních
- ve všech formách výtvarného projevu se prezentuje osobnost žáka a dává mu možnost individuálně se vyjádřit
- žák se postupně učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k všimání si okolního světa
- při realizaci tohoto předmětu upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí, literární čítárny, krátkodobé projekty, v jejichž rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, výtvarnou technikou, hudebním žánrem apod.

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 1.- 3. ročníku a v 8. a 9. ročníku
- 2 hodiny týdně ve 4. – 7. ročníku

Místo realizace

- učebna výtvarné výchovy
- kmenové učebny

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná zejména s předměty praktické činnosti, hudební výchova, český jazyk, Člověk a jeho svět, dějepis

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

MultV - Kulturní diferenciaci

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- ✓ vede žáky k pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- ✓ vede žáky k rozvoji jejich tvořivosti aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- ✓ vede žáky k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- ✓ učí žáky poznávat při jejich tvorbě vlastní pokroky a uvědomovat si při konečném výstupu problémy související s realizací
- ✓ zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- ✓ využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována
- ✓ učí žáky poznávat možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- ✓ vede žáky k osvojení kritického myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- ✓ zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede žáky k vyjádření vlastního názoru při práci ve skupině, učí je vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- ✓ dává žákům možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- ✓ vede žáky k rozvoji dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- ✓ klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- ✓ dává prostor pro osobité výtvarné projevy
- ✓ učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností ovlivňovat kladně kvalitu práce
- ✓ dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ✓ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- ✓ vytváří v žácích potřebu návštěv výstav výtvarných prací
- ✓ dává žákům prostor k prezentaci prací i účasti v soutěžích
- ✓ vede žáky k respektování názoru jiných
- ✓ podporuje občanské cítění žáků při prezentacích

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- ✓ učí žáky osvojovat si výtvarné techniky
- ✓ vede žáky k tvorbě pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- ✓ vyžaduje dodržování hygienických zásad při práci s výtvarným materiálem
- ✓ vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupu

	Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	období: 1.- 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VV-3-1-01	- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování - kresba, modelování, malba ... - hra s barvou – barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 5 (kreativita rozvoj smyslového vnímání a kreativity, utváření
VV-3-1-02	- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- pozorování přírodních útvarů živé a neživé přírody, rozlišování a hodnocení tvarů, barvy a struktury - frotáž - hra s linií, tvary - poznávání základních vlastností plastických materiálů - modelovací hmota, keramická hlína - poznává, zobrazuje, sleduje tvary a funkce užitkových předmětů, lidských výtvorů	mimouměleckého estetická) OSV 8 (chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa; řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) MV 3 (stavba mediálních sdělení)
VV-3-1-03	- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- rozvíjení citů pro prostor, jednoduché architektonické formy – modelování, konstruování - seznamuje se s různými druhy umění – malířství, grafika, sochařství - práce s ilustrací, funkce ilustrace a její výrazové prostředky - poznávání vyjadřovacích prostředků prostřednictvím pozorování - vnímá výtvarný rytmus, rytmické řešení plochy	MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce)
VV-3-1-04	- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů. - pozorování a manipulace s objekty (hračky, předměty, objekty, ilustrace textů, ...) kompoziční zákonitosti	Pč Čj - Čtení, sloh
VV-3-1-05	- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým i druhých v rámci skupin v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - poznávání některých aspektů kultury odívání a bydlení - návštěvy výstav a galerií - besedy nad výtvarnými díly	Hv

	Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	období: 4.- 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VV-5-1-01	- Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	- výtvarné vyjádření linie, tvary, barvy, objemy - světelný a barevný kontrast - jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus - kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu - výběr a uplatnění hračky, objektu, ilustrace, malby, comicsu, reklamy	OSV 1 (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění) OSV 5 (kreativita rozvoj smyslového vnímání a kreativity, utváření mimouměleckého estetického)
VV-5-1-02	- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba, kresba - akční tvar malby a kresby - proporce lidské postavy	OSV 8 (chápaní umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa; řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) EV 4 (vztah člověka k prostředí)
VV-5-1-03	- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - elementární poučení o teorii barev - písmo	Tv Čj Hv
VV-5-1-04	- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- vzájemné výtvarné vnímání všemi smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových, prostředky vnímatelné ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - volné výtvarné umění, barevné dekorativní kompozice	MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení) MV 2 (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) MV 7 (utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu)
VV-5-1-05	- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně	- vizuální přístupy a hlediska vnímání (vizuální, haptické, statické dynamické), motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání),	komunikace a spolupráce v týmu)

	obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba, comics, reklama, ... - volné a užité umění – kultura bydlení, odívání, ... - design - písmo	Pč Hv
VV-5-1-06	- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- osobní postoj, jeho utváření, proměny a obhajování odlišné interpretace obsahu výtvarných děl svých, vytvořených samostatně, v rámci skupiny i přejetých (jejich porovnání s vlastní interpretací)	OSV 5 (kreativita rozvoj smyslového vnímání a kreativity, utváření mimouměleckého estetického) OSV 8 (chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa)
VV-5-1-07	- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vysvětlení výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - osobní postoj chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	

	Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	období: 6.- 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-04	<p>- uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací a používá běžné pojmy z nauky o barvách</p> <p>- užívá výtvarné výrazové prostředky k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie (uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu)</p> <p>- uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie, orientuje se v prostorových a barevných vztazích</p> <p>- je seznámen s proporcemi lidského těla a hlavy</p>	<p>Výtvarné vyjádření skutečnosti</p> <p>- výtvarné pozorování skutečnosti - vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí - základní kompoziční principy a prostorové a dějové vztahy - expresivní volný výtvarný projev (citový zážitek, psychické stavy a dojmy), výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých tvarů, fantazijní práce, konfrontace představy a skutečnosti - barva a její expresivní, emocionální a psychologická funkce - vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů - rozvíjení prostorového vidění, cítění, vyjadřování - proporce lidské postavy a hlavy, pohyb lidské postavy konfrontace představy a skutečnosti - výtvarné vyjadřování věcí, základní tvarové znaky a</p>	<p>OSV 1 (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 (jak se promítá mé já v mém chování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích) OSV 8 (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) VMEGS 1 (zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace)</p>

		prostorové principy	MultV 1 (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) EV 3 (změny v krajině) MV 1 (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) MV 4 (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace obrazů z hlediska záměru a hodnotového významu) MV 6 (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení) MV 7 (utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu)
VV-9-1-05	- projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy)	Užité práce prostorové a dekorativní - teorie barev - dekorativní práce plošné	
VV-9-1-01 VV-9-1-02	- rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení v krátkých nápisech a užívá hotového písma - orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše - orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů	- lineární výtvarné vyjadřování - písmo a jeho funkce, plošná kompozice, experiment - materiály a jejich výrazové možnosti, technologie jejich zpracování - užitá grafika a její možnosti, kompozice motivu a písma v ploše - výtvarné pozorování funkce a formy objektu	
VV-9-1-05	- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi		
VV-9-1-06 VV-9-1-07	- rozezná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, reliéf, busta), ve volné grafice (základní druhy a techniky), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy) - orientuje se v oblasti výtvarné kultury, pozná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění - citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost, projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně	- umělecké vyjadřování a skutečnost - malířství, sochařství, volná a užitá grafika - umění a jeho proměny v dějinách lidstva (významná období českého a světového výtvarného umění) - lidové umění a tradice - architektura, užité umění, reklama, design	
VV-9-1-08	- prezentuje, hodnotí a obhajuje svůj výtvarný projev		
VV-9-1-07	- porovnává a hodnotí práce ostatních, vytváří si vlastní názory a postoje k výtvarnému umění okolního světa	- estetický a etický vztah k přírodě a životnímu prostředí	
VV-9-1-08	- se svými pracemi se podílí na dotváření okolního prostředí		
VV-9-1-05 VV-9-1-06	- osvojí si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě	- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, comics; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	
VV-9-1-01 VV-9-1-02 VV-9-1-04	- ovládá základní výtvarné techniky - zná možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků	Výtvarné techniky - kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, fix aj.) - malba (tempera, krycí barva, akvarel aj.)	

	- rozvíjí tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik	- kombinované techniky (koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování, kašírování, prostorové vytváření apod.)	Čj, D, Pč, Ov, Z, Hv
VV-9-1-03	- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	typy vizuálně obrazných vyjádření – animovaný film, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	

vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
vyučovací předmět:	PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- předmět Praktické činnosti je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce
- postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních a uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků
- vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické a pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění v dalším životě a ve společnosti a odlišuje se tak od ostatních vzdělávacích oblastí a je určitou protíváhou
- oblast je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 1.- 9. ročníku

Místo realizace

- učebna výtvarné výchovy, učebna praktických činností
- kmenové učebny

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná zejména s předměty výtvarná výchova a Člověk a jeho svět

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- ✓ podporuje tvořivost žáků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ vede žáky k promýšlení si činnosti, jejímu naplánování i realizaci
- ✓ nechává žáky pracovat samostatně i ve skupinách a učí je vzájemné spolupráci a domluvě v rámci skupiny

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ vede žáky k rozvoji dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse
- ✓ klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ vede žáky k respektování práce učitele i spolužáků

Kompetence občanské

učitel

- ✓ učí žáky poskytovat dle jeho možností ostatním účinnou pomoc
- ✓ učí žáky rozumět různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ snaží se, aby žáci rozvíjeli své schopnosti a možnosti a uplatňovali je
- ✓ vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů
- ✓ vyžaduje dodržování vymezených pravidel
- ✓ pomáhá žákům v rozvoji jejich schopností – chválí a povzbuzuje je
- ✓ vede děti k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

	Člověk a svět práce	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	období: 1.- 3. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČSP-3-1-01	- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem: - práce s různými materiály přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, korálky - vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi (tvar, barva, tvrdost, povrch) - lidové zvyky, tradice, řemesla (ukázky techniky zpracování v muzeích)	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 9 (rozvoj
ČSP-3-1-02	- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- jednoduché pracovní postupy (stříhání, ohýbání, spojování, propíchování ..), překládání, trhání, sešívání, navlékání, svazování, slepování - plánování a organizace práce - způsoby ovládání a vhodný výběr používání pracovních nástrojů a pomůcek - základy bezpečnosti a hygieny při práci	individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) EV 4 (naš životní styl) Vv
ČSP-3-2-01	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti: - sestavování modelů, stavebnice plošné, prostorové, konstrukční – práce s návodem a předlohou stavebnic, jednotlivé části a jejich využití - montáž, demontáž a údržba některých předmětů, vlastnosti materiálů - pracovní dovednosti a návyky, bezpečnost a hygiena při plánování vlastní činnosti	Vv
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce: - pokusy a pozorování – základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen (hrách, fazole, ...) - péče a ošetřování pokojových rostlin	EV 2 (voda; ovzduší; půda) ČaS
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	- Připraví tabuli pro jednoduché stolování - Chová se vhodně při stolování	- jednoduché prostírání a úprava stolu – každodenní rodinné stolování, základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin, skladování potravin - příprava zdravých svačtin - pravidla a kultura správného stolování - rodinné zvyky při stolování (svátky, narozeniny, Vánoce, Velikonoce, oslavy)	EV 4 (prostředí a zdraví) ČaS

	Člověk a svět práce	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	období: 4.- 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)

<p>ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04</p>	<p>- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představitosti různé výrobky z daného materiálu</p> <p>- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>- volí vhodně pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Práce s drobným materiálem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s různými materiály (přírodní a technické, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, korálky) - vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi – tvar, barva, povrch, tvrdost - lidové zvyky, tradice a řemesla – ukázky technik zpracování v muzeích, skanzenech, - techniky zpracování a ukázky: tkaní, drhání, batikování, kraslice, přírodniny - druhy a způsoby použití, vhodný výběr pracovních pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů - základní uživatelské dovednosti s nimi - bezpečnost a hygiena při práci, plánování, organizace práce 	<p>OSV 3 (organizace vlastního času, plánování)</p> <p>OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p> <p>OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p> <p>VMEGS 1 (lidové zvyky a tradice národů Evropy)</p> <p>EV 4 (naš životní styl)</p>
<p>ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03</p>	<p>- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Konstrukční činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - použití logického myšlení, postupů při konstrukci předmětů, objektů, při práci se stavebnicí, ... - vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnic - návody, předlohy, jednoduché náčrty, vlastní představy při pracovních postupech - plánování práce - bezpečnost a hygiena při práci, první pomoc při zranění 	<p>ČaS</p> <p>Vv</p>
<p>ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04</p>	<p>- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Pěstitelské práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokusy s rostlinami a jejich pozorování - ošetřování pokojových rostlin - nářadí při práci s rostlinami - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie - bezpečnost, pracovní hygiena, organizace pracovního místa, poskytnutí první pomoci při zranění 	<p>EV 2 (voda; ovzduší; půda)</p> <p>ČaS</p>
<p>ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04</p>	<p>- orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>- připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce,</p>	<p>Příprava pokrmů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika v kuchyni – vybavení kuchyně elektrickými spotřebiči, kuchyňské náčiní a manipulace s nimi - příprava jednoduché snídaně a svačiny - jednoduché pohoštění ze studené kuchyně - úprava ovoce a zeleniny za studena 	<p>EV 4 (prostředí a zdraví)</p>

	poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> - základy společenského chování, pravidla stolování - společenské normy - čistota pracovního místa v prostorách kuchyně - znalost úklidových čisticích prostředků - základy hygieny a bezpečnosti práce při manipulaci s kuchyňskými spotřebiči a předměty - první pomoc při úrazu 	
--	--	---	--

	Člověk a svět práce	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	období: 6.- 8. ROČNÍK (dívky)
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČSP-9-3-05	- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstitelské práce, chovatelství: - bezpečnost a hygiena při práci s rostlinným materiálem i se zvířaty	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) EV 1 (les; pole; kulturní krajina) EV 2 (voda; ovzduší; půda) EV 4 (náš životní styl; prostředí a zdraví) Př – růst a rozmnožování rostlin
ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-03	- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie 	
ČSP-9-3-04	- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	
ČSP-9-5-04	- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Příprava pokrmů: - bezpečnost a při práci v kuchyni	

ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-02	- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	základních rysů kreativity) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) VMEGS 1 (lidové zvyky a tradice národů Evropy) EV 4 (naš životní styl)
ČSP-9-5-03	- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-8-01	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Svět práce: trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)

	Člověk a svět práce	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	období: 6.- 8. ROČNÍK (chlapci)
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČSP-9-2-04	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- bezpečnostní předpisy a postupy	
ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-02 ČSP-9-1-03 ČSP-9-1-04 ČSP-9-1-05	- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály: - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) Př, Ch, F
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-03	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Design a konstruování: - organizace práce, časové rozvržení a následnost	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování)

ČSP-9-2-02	- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	pracovního postupu - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)
ČSP-9-6-01 ČSP-9-6-02 ČSP-9-6-03 ČSP-9-6-04 ČSP-9-6-05	- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Práce s laboratorní technikou: - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) Př, Ch, F
ČSP-9-8-01	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Svět práce: trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	VMEGS – objevujeme Evropu a svět

	Člověk a svět práce	PRAKTICKÉ ČINNOSTI	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ČSP-9-8-01	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Svět práce: trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	OSV 3 (organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV 8 (komunikace v různých situacích) OSV 10 (dovednosti pro řešení
ČSP-9-8-02	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	

<p>ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-04</p>	<p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>- informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci) Čj – životopis, motivační dopis Ov – vzdělávací systém v ČR</p>
----------------------------------	---	--	--

vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
vyučovací předmět:	RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat aplikovat v běžném životě
- vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví
- žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, aby získali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- jde o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi, přičemž důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě
- přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví
- učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný
- žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích, rozšiřují a prohlubují se poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb s životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví
- jelikož je v této oblasti kladen důraz především na praktické dovednosti, probíhá výuka často formou různých her, technik, interaktivních programů, projektů, skupinové práce apod. Výuka je také těsně spjata se školními preventivními programy a projekty.

Projekt Přípravení pro život

- Jedná se o preventivně výchovný program, který podporuje harmonický rozvoj mladých lidí, posiluje jejich psychosociální kompetence a usiluje o jejich ochranu před sociálně patologickými vlivy. Koresponduje s Národním programem rozvoje vzdělávání v ČR, který vymezuje nové vzdělávací a kurikulární politiky, a s připravovaným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. MŠMT ČR potvrdilo soulad programu se stávajícími vzdělávacími programy i s připravovaným RVP.
- Program vznikl díky spolupráci dvou organizací, Lions Club International (LCI) a Quest International (QI). LCI je největší světová humanitární a servisní organizace pomáhající mládeži, zdravotně postiženým a seniorům, která dále podporuje svými zdroji občanský, kulturní a sociální rozvoj společností a národů, QI je nezisková organizace zaměřená na výchovu dětí a mládeže.
- Program se soustředí na sedm specifických oblastí: pochopení veškerých změn, jimiž dospívající procházejí, budování sebevědomí a komunikačních schopností, usměrňování emocí pozitivním směrem, zlepšování přátelství a odolnosti proti negativním nátlakům vrstevníků, upevňování vztahů v rodině, osvojování dovedností potřebných pro správné

rozhodování, osvojování dovedností potřebných ke stanovení správných životních cílů napomáhajících k realizaci zdravého životního stylu.

- žáci 7. ročníku ve školním roce 2016/2017 se učí podle učebního plánu 7. ročník (B), v němž navazují na výuku rodinné výchovy v 6. ročníku ve školním roce 2015/2016; žáci 7. ročníků od školního roku 2017/2018 se učí podle učebního plánu 7. ročník (A)

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7.- 9. ročníku

Místo realizace

- kmenové učebny

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná s předměty občanská výchova, tělesná výchova, praktické činnosti

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj

EV - Vztah člověka k prostředí

MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ vede žáky k efektivnímu učení
- ✓ vede žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich využívání v procesu učení
- ✓ vede žáky k vytváření si komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
- ✓ vede žáky k plánování, organizování a řízení vlastního učení
- ✓ zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- ✓ zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- ✓ zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci
- ✓ sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ vede žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací (mimořádné situace, krizové situace) a k plánování způsobu řešení problémů efektivním učením
- ✓ učí žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- ✓ vede žáky ke kritickému myšlení
- ✓ učí žáky obhájit svá rozhodnutí
- ✓ klade otevřené otázky
- ✓ ukazuje žákovi cestu k správnému řešení prostřednictvím jeho chyb, podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- ✓ vede žáky ke kultivovanému ústnímu projevu
- ✓ učí žáky účinně se zapojovat do diskuse
- ✓ vede žáky k výstižnému, souvislému, kultivovanému projevu
- ✓ vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- ✓ vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ vyžaduje spolupráci ve skupině
- ✓ vede žáky k tomu, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- ✓ vede žáky k poskytnutí pomoci v případě potřeby nebo k požádání o ni
- ✓ zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování názorů ostatních
- ✓ snaží se formovat v žácích volní a charakterové rysy
- ✓ učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- ✓ učí žáky základním ekologickým souvislostem
- ✓ učí žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- ✓ vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- ✓ umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky ke zdokonalování se v grafickém projevu
- ✓ vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- ✓ dává žákům možnost využít ICT pro hledání informací
- ✓ vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- ✓ učí žáky ovládat základní postupy první pomoci
- ✓ umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi aj.
- ✓ vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- ✓ vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

	Člověk a zdraví	RODINNÁ VÝCHOVA	období: 7. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-03 VZ-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> - účastní se a podílí se na transformaci třídy na společenství žáků vzájemně se podporujících v učení i běžném životě - dokáže vymezit přirozené změny, ke kterým dochází v průběhu dospívání - vnímá odpovědnost za zdravý způsob života - dokáže stanovit vlastnosti pro zdravý růst a vývoj jedince 	Projekt Přípravení pro život 1. část - Vstup do druhého desetiletí, „Cesta k dospělosti“	OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí)
VZ-9-1-04 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s faktory, které posilují sebedůvěru - procvičí se v naslouchání a efektivních odpovědích - seznámí se se způsoby zodpovědného chování - pochopí důležitost respektování sebe a ostatních - osvojí si a procvičí metodu pozitivního rozhodování 	Projekt Přípravení pro život 2. část - Budování sebedůvěry a komunikativních dovedností	OSV 3 (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-04 VZ-9-1-08 VZ-9-1-14	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí tomu, že mladí lidé prožívají širokou škálu emocí a že tyto emoce jsou normální - uvědomí si širokou škálu emocí, které mohou prožívat lidé v téže situaci - lépe porozumí způsobu, jakým mohou slova a činy druhých ovlivnit naše emoce a jak naše slova a emoce ovlivňují druhé - pochopí, jak spolu emoce, myšlenky a činy souvisejí a jak mohou pozitivní myšlenky vést k pozitivnějším výsledkům - nacvičí pozitivní rozhodnutí v situacích vyvolávajících silné emoce 	Projekt Přípravení pro život 3. část - Zvládání emocí	OSV 4 (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) OSV 5 (tvořivost v mezilidských vztazích)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-13 VZ-9-1-14 VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat význam kamarádského vztahu a uvědomuje si možný dopad nekamarádského vztahu - umí vytvářet a posilovat zdravé kamarádské vztahy založené na vzájemném respektu - rozpozná vrstevnický nátlak a osvojí si způsoby, jak se mu bránit - rozezná šikanu a umí na ni vhodným způsobem reagovat stejně tak jako na různé podoby zastrašování - umí vhodným způsobem řešit vrstevnické konflikty 	Projekt Přípravení pro život 4. část - Budování vrstevnických vztahů	OSV 6 (vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí) OSV 7 (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> - rozumí úloze rodiny ve výchově dospívajícího dítěte a rozvoji ostatních rodinných členů - uvědomuje si význam dědictví a historie vlastní rodiny i rodin jiných - orientuje se v základních změnách, ke kterým v rodinách v minulosti došlo 	Projekt Přípravení pro život 5. část - Posilování rodinných vztahů	OSV 8 (komunikace v různých situacích; efektivní komunikační strategie)

	- osvojí si způsoby, jak v rodině příjemně trávit společný volný čas		OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)
VZ-9-1-13 VZ-9-1-14 VZ-9-1-16	- uvědomuje si, že užívání alkoholu, tabáku, jiných drog není mezi mladými lidmi normou, vytváří si osobní přesvědčení drogy neužívat - zná sociální tlaky, které ovlivňují zneužívání tabáku, alkoholu, marihuany a jiných drog, preferuje zdravý životní styl bez drog - posiluje sebeovládání a asertivní dovednosti, rozvíjí schopnosti řešit problémy a zvládat stres - má věku přiměřené informace o vlivech zneužívání návykových látek na zdraví, přátelství, zájmech a životních cílech mladého člověka - posiluje vztahy s přáteli, rodinou a dalšími lidmi v okolí, s těmi, kteří se odpovědně rozhodují v prospěch ochrany svého zdraví a jiných lidí	Projekt Připravení pro život 6. část - Volby pro zdraví - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí	OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů; problémy v seberegulaci) OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-03	- má plány do budoucnosti - uvědomuje si, že dosažení cílů vyžaduje smysl pro záměr, závazek, disciplínu - zná proces stanovování cílů - rozpozná a umí vyhledat pozitivní vzory - dokáže se vyrovnat s problémy, které při snaze o dosažení cíle objeví	Projekt Připravení pro život 7. část - Stanovování životních cílů	EV 4(zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)
VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	- reaguje vhodně na změny v období dospívání, dovede je vysvětlit (chápe jejich příčiny a důležitost) a toleruje tyto změny u svých vrstevníků, chová se kultivovaně k opačnému pohlaví, učí se o tématech sexuální výchovy otevřeně hovořit - dokáže popsat mužské a ženské pohlavní orgány a vysvětlit jejich funkci - zná základní informace o sexualitě, orientuje se v základních pojmech - dokáže uvést argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti, zná metody nekoitálních aktivit jakožto vhodné předstupu pohlavního styku - uvědomuje si nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech	Sexuální výchova - puberta – období velkých změn, vztahy mezi lidmi – k druhému pohlaví, partnerské vztahy, první sexuální kontakty, zakládání rodiny - anatomie mužských a ženských pohlavních orgánů a jejich funkce v těle, nekoitální aktivity – líbání, mazlení, dotýkání, masturbace	Př, Tv, Ov
VZ-9-1-08	- uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní hygieně, k základům kosmetické péče a orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich užívání	Péče o zdraví - osobní hygiena – intimní hygiena chlapců a dívek	
VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-03 VZ-9-1-04	- dokáže popsat složení stravy, objasní vliv jednotlivých jejích složek na náš zdravotní stav - dokáže popsat, jakým způsobem je potrava v těle zpracována, přeměňována a využívána	Zdravá výživa - výživová hodnota potravy, zpracování a přeměna potravy - poruchy příjmu potravy,	

VZ-9-1-07 VZ-9-1-13	- uvědomuje si nebezpečí mentální anorexie a bulimie nejen v období puberty, zná jejich rizika a podle změn, ke kterým u člověka dochází, je umí rozpoznat - rozezná principy prospěšné a neprospěšné, někdy až zdraví škodlivé	fenomén diet	
------------------------	--	--------------	--

	Člověk a zdraví	RODINNÁ VÝCHOVA	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-08 VZ-9-1-14	- chápe, že v souvislosti se změnami v rodině se mění i struktura rodiny a její vnitřní život - uvědomuje si význam komunikace uvnitř rodiny a dokáže vysvětlit, jak se mohou vzájemně ovlivňovat a působit na sebe členové rodiny - vysvětlí, proč se potřeby rodin vzhledem k bydlení v průběhu času vyvíjí a mění - uplatňuje některé hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení jednotlivých částí bytu a uplatňuje zásady hygieny a ochrany zdraví při práci, včetně dodržování zásad bezpečného bydlení - rámcově se orientuje v problematice týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte	Rodina a širší sociální prostředí - vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti - změny v rodině – narození dítěte, adopce, nemoc, rozvod, úmrtí - sociální komunikace uvnitř rodiny - potřeby rodiny vzhledem k bydlení - syndrom CAN	OSV 7 (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy) OSV 8 (komunikace v různých situacích; pravda, lež a předstírání v komunikaci) OSV 10 (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích)
VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-10	- chápe pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti, orientuje se ve zvláštěnostech vývoje osobnosti a uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit, snaží se o konkrétní ovlivnění některé své stránky osobnosti, se kterou je nespokojen, působí mu problémy apod. - zná základní způsoby ovlivňování negativních duševních a tělesných stavů (pravidelný režim, odpočinek, pohybové aktivity, regenerace, relaxace, nekonzfliktní způsoby jednání, odborná pomoc) a snaží se je využívat ve svém životě	Rozvoj osobnosti - osobnost člověka - duševní a tělesné zdraví	OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému/mu; zdravé a vyrovnané sebepojetí) OSV 3 (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02	- dokáže rozpoznat své silné a slabé stránky a na základě toho uvažuje o vhodnosti svého dalšího zaměření - ví, kdo na škole zastává funkci výchovného poradce pro volbu povolání, a zná možné zdroje informací o středních školách,	Volba povolání - sebepoznání, silné a slabé stránky osobnosti, - rozhodování o budoucím zaměření, zdroje informací	OSV 3 (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) Pě – Člověk a svět práce

	gymnáziích, středních odborných učilištích		
VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví – osobní a duševní hygiena, zdravý způsob stravování aj. - dokáže optimálně rozvrhnout svůj režim dne - zařazuje formy aktivního odpočinku do svého režimu dne, využívá kompenzačních technik a relaxace k překonávání psychické únavy a stresu - podle možností se chrání před škodlivými vlivy vnějšího prostředí - uvědomuje si základní požadavky na oděv a jeho vhodnost pro určité příležitosti 	<p>Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a nemoc, zdroje a příčiny nemocí, prevence; cesty přenosu nákaz a jejich prevence - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy - proměny životního stylu v důsledku rozvoje civilizace - režim dne, volný čas, hygiena a kultura odívání - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	<p>OSV 4 (dobrá organizace času; dovednosti zvládnání stresových situací)</p> <p>OSV 11 (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.)</p> <p>EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>Tv, Ov</p>
VZ-9-1-15 VZ-9-1-16	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná situaci ohrožující jeho bezpečnost, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví - uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v podmínkách silničního provozu, při pobytu v přírodě, na výletech apod. - zná principy první pomoci a dokáže je použít - ovládá a v běžném životě uplatňuje pravidla bezpečného silničního provozu 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>OSV 8 (komunikace v různých situacích)</p> <p>EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>Ov</p>
VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam pohybové aktivity v životě člověka a dokáže ho vysvětlit, uvědomuje si základní rozdíly v pohybové úrovni a výkonnosti různých skupin lidí, rozumí jim a respektuje je - využívá základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí 	<p>Pohybová aktivita a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybové aktivity, fair play jednání, hygiena pohybové činnosti, instituce provozující sport - doping ve sportu 	<p>OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro</p>

			etické zvládání situací soutěže, konkurence)
VZ-9-1-13 VZ-9-1-14	- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivy mladých lidí - zná mechanismy vzniku rozvoje závislosti a možnosti léčení - orientuje se v zákonech týkajících se kouření, alkoholu a jiných návykových látek - dokáže kriticky posoudit reklamy na cigarety a alkohol - dokáže samostatně v případě potřeby vyhledat specializovanou pomoc sobě nebo druhým	Prevence zneužívání návykových látek - nejčastěji zneužívané látky v ČR – rizika jejich užívání, dopad na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenos infekcí - závislost, centra odborné pomoci, linky důvěry, zákon a drogy, drogy a reklama	Př, Ch, Ov
VZ-9-1-11 VZ-9-1-12	- chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení pohlavního života - uvědomuje si rozdíl mezi pouhou zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se hlubokým, trvalým citem - umí popsat a vysvětlit princip menstruace (ovulace) - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti, spolehlivosti jejich použití	Sexuální výchova - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - plánované rodičovství - antikoncepce - rozhodování v oblasti sexuálního chování	OSV 11 (vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.) Př
VZ-9-1-04 VZ-9-1-05 VZ-9-1-06	- vysvětlí nevhodnost častého stravování v tzv. fast foodech a interpretuje svůj názor na danou problematiku - dokáže vymezit základní zásady zdravé výživy a srovnat je se současnými převažujícími stravovacími zvyklostmi v populaci - dokáže podle zásad zdravé výživy sestavit jídelníček pro rodinné stravování	Zdravá výživa - způsoby rychlého občerstvení - zásady zdravé výživy - sestavování jídelníčku	EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence) Př, Ch

	Člověk a zdraví	RODINNÁ VÝCHOVA	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
VZ-9-1-01 VZ-9-1-02 VZ-9-1-12	- zná podoby náhradní rodinné péče u nás a dokáže vysvětlit význam této péče pro děti vyrůstající mimo rodinu - uvědomuje si, že manželství vyžaduje od partnerů vzájemné	Rodina a širší sociální prostředí - náhradní rodinná péče - předčasná těhotenství	OSV 7 (péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy)

	<p>pochopení, toleranci, podobné zájmy a životní cíle, vzájemnou podporu a sexuální přitažlivost</p> <p>- zná hlavní důvody častějšího rozpadu nezralých manželství</p>	<p>- manželství nezletilých a jejich důsledky</p> <p>ekonomické a právní otázky rodinného života</p>	<p>OSV 8 (komunikace v různých situacích; pravda, lež a předstírání v komunikaci)</p>
<p>VZ-9-1-14</p> <p>VZ-9-1-15</p> <p>VZ-9-1-16</p>	<p>- uplatňuje naučená pravidla bezpečného chování a osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s vrstevníky a neznámými lidmi, projevuje odpovědné chování v konfliktních a krizových situacích</p> <p>- zná možnosti odborné pomoci</p>	<p>Osobní bezpečí</p> <p>- chování v krizových situacích, prostředky a způsoby sebeobrany, centra odborné pomoci, linky důvěry</p> <p>- nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	<p>MV 4 (identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci)</p> <p>Inf, Ov</p>
<p>VZ-9-1-13</p> <p>VZ-9-1-14</p>	<p>- zná některé z principů řešení problémů, dokáže rozlišit adekvátní způsoby od neadekvátních způsobů řešení problémů, které vlastně nic neřeší, pouze problém odsouvají či potlačují</p> <p>- uvědomuje si, že nekritické odmítání názorů dospělých nebo únik od problému situaci neřeší, ale spíše ji zhoršují</p>	<p>Rozvoj osobnosti</p> <p>- situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti, možnosti jejich předcházení, řešení, vyrovnání se s problémem, únik do uzavřenosti, agrese, toxikomanie atd.</p> <p>- násilí mířené proti sobě samému</p>	<p>OSV 4 (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích)</p>
<p>VZ-9-1-04</p> <p>VZ-9-1-05</p> <p>VZ-9-1-08</p>	<p>- orientuje se v základních příčinách nemocí, zná rizikové faktory a vhodným chováním dokáže omezit působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob, žák se chrání před infekčními chorobami a přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních lidí</p> <p>- chápe pocity a potřeby lidí tělesně, smyslově, mentálně postižených</p>	<p>Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne</p> <p>- civilizační a infekční choroby</p> <p>- etické vztahy k nemocnému, postiženému</p> <p>- smrtelné choroby</p> <p>- denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p>	<p>EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>Tv, Př</p>
<p>VZ-9-1-13</p> <p>VZ-9-1-14</p>	<p>- dokáže pomoci vrstevníkovi nebo jiné osobě při problémech s návykovými látkami – odkázání na odbornou pomoc, přivolání pomoci při otravě návykovými látkami, poskytnutí první pomoci</p> <p>- vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty</p> <p>- uvědomuje si možná rizika působení náboženských sekt a zná kroky, jak se jim bránit, vyhnout</p>	<p>Prevence zneužívání návykových látek</p> <p>- první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami</p> <p>- méně známé formy závislosti - hazardní hry a gambling, netolismus</p> <p>- sekty</p>	<p>OSV 4 (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích)</p> <p>Ov</p>
<p>VZ-9-1-08</p> <p>VZ-9-1-09</p> <p>VZ-9-1-11</p> <p>VZ-9-1-12</p>	<p>- vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů, zná zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob, pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit, použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc</p>	<p>Sexuální výchova</p> <p>- pohlavně přenosné choroby, HIV/AIDS</p> <p>- sexuální orientace, promiskuita, prostitute, pornografie, deviantní chování – sexuální</p>	<p>OSV 2 (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo, moje psychika; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, v případě zneužití ví, kam se má obrátit, orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte - umí kriticky posoudit problematiku pornografie a prostituce, dokáže vyjádřit svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - dokáže rozeznat deviace v oblasti sexuality - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou 	<p>zneužívání a způsoby ochrany před ním,</p> <ul style="list-style-type: none"> - interrupce - etická stránka sexuality, sexualita a zákon 	<p>mně samé/mu; zdravé a vyrovnané sebepojetí)</p> <p>EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>Př</p>
<p>VZ-9-1-05 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rámcově se orientuje v alternativních výživových směrech, dokáže posoudit jejich přednosti a nedostatky a dokáže vymezit jejich vliv na zdraví člověka - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor 	<p>Zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> - alternativní výživové směry - biopotraviny - reklama ve výživě 	<p>EV 4 (zdravý způsob života péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)</p> <p>MV 1 (kritický přístup k reklamě)</p> <p>MV 4 (výrazové prostředky a jejich uplatnění)</p>

vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
vyučovací předmět:	TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a schopností pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- komunikaci a spolupráci při pohybu

Časová dotace

- 2 hodina týdně v 1.- 2. ročníku
- 3 hodiny týdně ve 3. ročníku
- 2. hodiny týdně ve 4. – 9. ročníku

Místo realizace

- Tělocvična
- Gymnastický sál
- Venkovní hřiště s umělým povrchem

Mezipředmětové vztahy

- učivo vzájemně prolíná především s předměty rodinná výchova, praktické činnosti, hudební výchova, přírodopis, chemie

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

MultV – Lidské vztahy

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ učí žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit
- ✓ vede žáky k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- ✓ vede žáky k užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- ✓ učí žáky různým způsobem zpracovat informace o pohybových aktivitách ve škole
- ✓ hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní zlepšení
- ✓ stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- ✓ dodává žákům sebedůvěru a odvahu
- ✓ sleduje zdokonalování všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ učí žáky vnímat nejrůznější problémové situace a plánovat způsob řešení problémů
- ✓ vede žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím a k jejich obhajobě
- ✓ vytváří v žácích vědomí zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- ✓ vede žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí
- ✓ s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- ✓ vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- ✓ vede žáky k účinné spolupráci při řešení problémů
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a fair-play
- ✓ zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a pomáhat si

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ vyžaduje spolupráci ve skupině
- ✓ dává možnost podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- ✓ vede žáky k poskytnutí pomoci v případě potřeby nebo k požádání o ni
- ✓ pomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ✓ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ vybírá činnosti, při kterých mohou žáci spolupracovat
- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování názorů ostatních
- ✓ snaží se formovat v žácích volní a charakterové rysy
- ✓ učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- ✓ učí žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- ✓ vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- ✓ vede žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ✓ umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- ✓ dává žákům možnost spoluorganizovat svůj pohybový režim
- ✓ vede žáky k využití znalostí a dovedností v běžné praxi
- ✓ učí je ovládat základní postupy první pomoci
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ✓ vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

	Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	období: 1.- 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
TV-3-1-01	- spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	OSV 3 (cvičení sebekontroly; sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (komunikace v různých situacích) OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence)
TV-5-1-01	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- relaxační cvičení - zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	
TV-5-1-02	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		
TV-3-1-04 TV-5-1-04	- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy, v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje při úrazu spolužáka	- bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV	MultV 2 (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého) EV 3 (lidské aktivity a problémy životního prostředí) EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby
TV-3-1-03	- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla her a soutěží - organizace při TV (prostor, hry) - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zdroje informací o pohybových činnostech - komunikace v TV, hodnocení výkonu	
TV-5-1-06	- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy - pravidla her	
TV-5-1-08	- zorganizuje nenáročnou pohybovou	Pohybové hry	

	činnosti a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> - pro osvojování různých způsobů lokomoce - pro manipulaci s různým náčiním - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - se specifickým účinkem (vyrovňovacím, relaxačním, motivačním) 	ochrany zdraví)
TV-5-1-10	- orientuje se v informačních zdrojích, pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	<p>Základy gymnastiky:</p> <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad - kotoul vpřed a kotoul vzad, jejich modifikace <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou; stoj na rukou - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky 	
TV-3-1-05	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<p>Hrazda</p> <ul style="list-style-type: none"> - ručkování ve visu - průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo - shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj - shyb stojmo - přešvihy do svisu střemhlav a zpět do stoje - ze svisu stojmo – náskok do vzporu – sešín <p>Kladinka</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s dopomocí, bez dopomoci <p>Rytmické cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění na hudební a rytmičtý doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmizovaný pohyb - tance založené na taneční chůzi a běhu <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravné úpoly a přetlaky <p>Šplh</p> <ul style="list-style-type: none"> - šplh na tyči, na laně – základní techniky šplhu 	
TV-5-1-05	- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
TV-5-1-07	- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<p>Základy atletiky:</p> <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý běh na 20 až 60 m 	Hv

		<ul style="list-style-type: none"> - motivovaný běh v terénu až do 10 min. - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh do 60 m 	
TV-3-1-02	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> - vytrvalý běh do 1000 m na dráze - běh v terénu až do 15 min. - nízký a polovysoký start <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky z rozběhu; spojení běhu s odrazem - skok do výšky z krátkého rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - hod míčkem z místa, hod z chůze; hod míčkem z rozběhu 	
TV-5-1-06	- zná pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	<p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní sportovní hry – vybíjená, kopaná, minifotbal, miniházená, minibasketball - držení a manipulace míče jednoruč a obouruč - základní přihrávky rukou a nohou 	
TV-5-1-03	- vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč, obouruč; přihrávka vnitřním nártem - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče – driblinkem, nohou - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč na branku, střelba vnitřním nártem na branku 	
TV-5-1-09	- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení a jednoduché hry na bruslích <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - stravování a pití na turistické akci; táboření; ochrana přírody - orientace v přírodě podle přírodních úkazů - chůze v terénu - chůze, běh po vyznačené trase - aplikace pohybových her v přírodním prostředí - měření pohybového výkonu 	Př – ochrana přírody
TV-5-1-11 TV-5-1-12	- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena plavání 	

	<p>souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>- adaptace na vodní prostředí</p> <p>- průpravná cvičení na suchu</p> <p>- průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností</p> <p>- základní plavecké dovednosti</p> <p>- jeden plavecký způsob (z výběru prsa, znak, kraul)</p> <p>- plavání úseků od 10 m do 100 m</p> <p>- obrátka</p> <p>- prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	
--	---	---	--

	Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	období: 6.- 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
TV-9-1-01 TV-9-1-02 TV-9-1-03 TV-9-1-04	<p>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p> <p>- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p> <p>- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p> <p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p> <p>- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením</p> <p>- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného</p>	OSV 3 (cvičení sebekontroly; sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (komunikace v různých situacích) OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
TV-9-2-01	<p>- podle svých předpokladů zvládá základní HČJ dané sportovní hry, zvládá základní kombinace a má základní taktické vědomosti, které je schopen uplatnit v utkání</p> <p>- podle svých předpokladů zvládá a zlepšuje úroveň svých dovedností v daných disciplínách atletiky</p>	<p>- fotbal, florbal, basketbal, házená, volejbal, vybíjená, futsal, softbal</p> <p>- běhy - speciální běžecká cvičení; běh na 50m (60m, 100m, 200m); vytrvalostní běh na 600 m (800m, 1000m, 1500 m)</p> <p>- skoky – do dálky (z místa, z rozběhu); do výšky (různé styly)</p>	OSV 3 (cvičení sebekontroly; sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV 8 (komunikace v různých situacích) OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence) MultV 2 (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi,

		<ul style="list-style-type: none"> - hody – hod kriketovým míčkem, granátem - vrh koulí 	<p>bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)</p> <p>EV 3 (lidské aktivity a problémy životního prostředí)</p> <p>EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p>
	- podle svých předpokladů zvládá a zlepšuje úroveň svých dovedností v daných disciplínách gymnastiky	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie – kotouly vpřed, vzad, letmo; stoj na rukou; přemet stranou, vpřed; salto vpřed (odrazem z trampolíny) - přeskoky – roznožka, skrčka přes kozu - hrazda – výmyk; vzpor; ručkování; toč vzad; podmet; seskok zákmihem - kruhy – komihání; svis střemhlav, vznesmo; houpání; přednos - kladina – chůze a její obměny, rovnováha, náskok, obrat, seskok, nácvik jednoduché sestavy - šplh na tyči, na laně – základní techniky šplhu 	
	- podle svých předpokladů zvládá a zlepšuje úroveň svých dovedností při cvičení s hudbou	- rytmická gymnastika; cvičení s náčiním a s hudbou, tance	
	- podle svých předpokladů zvládá a zlepšuje základy svých dovedností v úpolech	- průpravné úpoly – přetahy, úpolové odpory, přetlaky; pády vzad, pády kotoulem přes rameno...	
TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> - podle svých předpokladů zvládá a zlepšuje úroveň svých běžeckých a sjezdových dovedností, popřípadě svých snowboardových dovedností - zná pravidla pohybu, chování, oblékání atd. na horách - ovládá mazání lyží a snowboardu 	<ul style="list-style-type: none"> - základy běžecké techniky v hodinách tělesné výchovy (dle sněhových možností); - běžecký, sjezdový nebo snowboardový výcvik v průběhu lyžařského kursu 	<p>Ov</p> <p>Rv</p> <p>D</p>
	- zvládá a zlepšuje úroveň svých bruslařských dovedností, zná základní pravidla bezpečnosti při bruslení	- základy bruslení: jízda vpřed, jízda vzad, přešlapování vpřed, přešlapování vzad, zastavení, jednoduché hry na bruslích	
TV-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry- žák je schopen zhodnotit svůj výkon a identifikovat své nedostatky a příčiny - při opakování odbourává své nedostatky z pohybové činnosti - při hrách je schopen poučit se ze svých pohybů a postojů - rozpozná špatné od správných, analyzuje příčiny a při dalších pohybech a postojích své chyby postupně odstraňuje 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry pro osvojení různých způsobů lokomoce - pohybové hry s různým náčiním - pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností - pohybové hry soutěživé a bojové - pohybové hry kontaktní – pro procit'ování vzájemné energie, blízkosti - pohybové hry se specifickým účinkem – vyrovnávací, 	

		relaxační, motivační	
TV-9-2-01	- podle svých předpokladů zvládá a na základě zkušeností a zpětných vazeb zlepšuje úroveň svých dovedností v daných disciplínách gymnastiky	- akrobacie- kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou (CH) přemet stranou (vlevo, vpravo) - 6.-7.roč.-stoj na lopatkách, stoj na rukou - 8.-9.roč.- i s výdrží, samostatně - rovnovážné polohy v postojích - skoky na místě a z místa	
TV-9-1-01	- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- rozdíly mezi výkonnostním a rekreačním sportem, sportem dívek a chlapců - význam pravidelné pohybové činnosti - cvičení vyrovnávací, relaxační, průpravná, kompenzační a zdravotně zaměřená cvičení - organizace části hodiny (ve dvojicích, skup.) ze strany žáků	
TV-9-1-02	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- klady udržování i zlepšování tělesné zdatnosti - výběr vhodného cvičení pro potřeby svého pohybového rozvoje	
TV-9-1-03	- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- význam kondiční přípravy, použití - organizace vyučovací hodiny (skupina, dvojice)	
TV-9-1-05	- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- hygiena při pohybových činnostech - bezpečnost při pohybových činnostech – záchrana při cvičení, přiměřenost - první pomoc při TV a sportu - základní znalosti - bezpečnost v nestandardním prostředí - improvizované ošetření; transport zraněného	
TV-9-3-01	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - při hře uplatňuje znalosti základních pravidel sportovních her	- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - základní pravidla sportovních her	
TV-9-3-02	- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
TV-9-3-03	- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající	- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - organizace prostoru a pohybových činností –	

	<p>z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <ul style="list-style-type: none"> - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování</p>	
TV-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	

vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
vyučovací předmět:	INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- vzdělávací obsah předmětu Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 5., 6., 8. a 9. ročníku

Místo realizace

- Učebna výpočetní techniky
- Multimediální učebny (s interaktivní tabulí, s dataprojektorem)

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná především s předměty Čj, M, Ov, Rv

Průřezová témata

OSV –Komunikace

VDO – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- ✓ nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- ✓ vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- ✓ vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- ✓ ukáže žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- ✓ zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a z vlastního úsudku

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

- ✓ vede žáky k osvojení kultivovaného ústního projevu
- ✓ vede žáky k účinné spolupráci při řešení problémů
- ✓ zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a pomáhat si

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ zařazuje práci ve skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- ✓ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ✓ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ✓ podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- ✓ vede žáky k využití znalostí a dovedností v běžné praxi
- ✓ kontroluje samostatná práce žáka

	Informační a komunikační technologie	INFORMATIKA	období: 5. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ICT-5-1-01 ICT-5-1-02 ICT-5-1-03	- využívá standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zničením	- hardware (struktura, funkce a popis PC a přídatných zařízení) a software (operační systém a druhy programů) - multimediální využití počítače - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software - zásady bezpečnosti práce, prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním VT - seznámení se základními formáty souborů	OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 2 (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů) MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 2 (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
ICT-5-2-01 ICT-5-2-02 ICT-5-2-03	- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- informace (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - školní síť, zásady práce ve školní síti, - autorská práva - nástroje vyhledávání: internetový prohlížeč, jeho funkce a možnosti, atributy vyhledávání - formulace požadavku při vyhledávání - metody vyhledávání: internetové rozcestníky, portály - způsoby komunikace: e-mail, chat	MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení) MV 5 (fungování a vliv médií ve společnosti) Čj, Vla, Přv
ICT-5-3-01	- pracuje s textem a obrázkem v příslušném editoru	- textový editor, grafický editor: základy práce	

	Informační a komunikační technologie	INFORMATIKA	období: 6. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ICT-9-2-01	- ovládá práci s textovými, tabulkovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací	- pokročilejší práce s textovým editorem - počítačová grafika: pokročilejší práce; rastrové a vektorové programy - tabulkový editor - základy práce	OSV 8 (komunikace v různých situacích) MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení)
ICT-9-2-02	- uplatňuje základní typografická a estetická pravidla pro práci s textem a obrazem	- typografická a estetická pravidla	MV 2 (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
ICT-9-2-03	- pracuje s informacemi v souladu se zákony	- autorská práva, copyright, informační etika (netiketa)	MV 3 (stavba mediálních sdělení)

	o duševním vlastnictví		MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení)
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost	- komparace různých informačních zdrojů - vývojové trendy informačních technologií - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - internet	MV 5 (fungování a vliv médií ve společnosti) Čj, M

	Informační a komunikační technologie	INFORMATIKA	období: 8. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ICT-9-2-01	- ovládá práci s tabulkovými editory	- tabulkový editor - pokročilejší práce (data, filtry, funkce), vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	OSV 8 (komunikace v různých situacích)
ICT-9-2-04	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- informační zdroje, informační etika - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 2 (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)
ICT-9-2-05	- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- prezentace informací – webové stránky, prezentační programy, multimedia	MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení)
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost	- hodnota a relevance informací a informačních zdrojů	MV 5 (fungování a vliv médií ve společnosti) MV 6 (tvorba mediálního sdělení) MV 7 (Práce v realizačním týmu) Čj, M

	Informační a komunikační technologie	INFORMATIKA	období: 9. ROČNÍK
	školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
ICT-9-1-01	- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich	- hodnota a relevance informací a informačních zdrojů - fake news	OSV 8 (komunikace v různých situacích)

	závažnost a vzájemnou návaznost	- orientace v prostředí sociálních sítí	MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) MV 2 (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) MV 3 (stavba mediálních sdělení) MV 4 (vnímání autora mediálních sdělení) MV 5 (fungování a vliv médií ve společnosti) MV 6 (tvorba mediálního sdělení) MV 7 (práce v realizačním týmu) Čj, M
ICT-9-2-03	- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- autorská práva, copyright, informační etika (netiketa)	
ICT-9-2-04	- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- informační zdroje, informační etika - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování - tvorba vlastního portfolia během školního roku	
ICT-9-2-05	- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- prezentace informací - webové stránky, prezentační programy, multimedia - prezentace vlastní ročníkové práce	

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových schopností, psychomotorických (herních) dovedností a získávání znalostí o daných sportovních hrách
- uvědomění si faktu, že zdraví je jednou z nejdůležitějších životních hodnot
- komunikaci a spolupráci v průběhu sportovních aktivit

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7. - 9. ročníku

Místo realizace

- Tělocvična
- Gymnastický sál
- Venkovní hřiště s umělým povrchem

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná především s předměty Tv, Rv

Průřezová témata

OSV – tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

MultV – Lidské vztahy

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ učí žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit
- ✓ vede žáky k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- ✓ vede žáky k užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- ✓ učí žáky různým způsobem zpracovat informace o pohybových aktivitách ve škole
- ✓ hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní zlepšení
- ✓ stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- ✓ dodává žákům sebedůvěru a odvalu
- ✓ sleduje zdokonalování všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ učí žáky vnímat nejrůznější problémové situace a plánovat způsob řešení problémů
- ✓ vede žáky ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím a k jejich obhajobě
- ✓ vytváří v žácích vědomí zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- ✓ vede žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí
- ✓ s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- ✓ vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- ✓ vede žáky k účinné spolupráci při řešení problémů
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a fair-play
- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ✓ zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a pomáhat si

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ vyžaduje spolupráci ve skupině
- ✓ dává možnost podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- ✓ vede žáky k poskytnutí pomoci v případě potřeby nebo k požádání o ni
- ✓ pomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ✓ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ vybírá činnosti, při kterých mohou žáci spolupracovat
- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování názorů ostatních
- ✓ snaží se formovat v žácích volní a charakterové rysy
- ✓ učí žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- ✓ nabízí možnost aktivně se zapojovat do sportovních aktivit
- ✓ učí žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- ✓ vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- ✓ vede žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ✓ umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- ✓ dává žákům možnost spoluorganizovat svůj pohybový režim
- ✓ vede žáky k využití znalostí a dovedností v běžné praxi
- ✓ učí je ovládat základní postupy první pomoci
- ✓ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- ✓ vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Volitelný předmět	SPORTOVNÍ HRY	období: 7. - 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
<p>- posuzuje provedené pohybové činnosti, HČJ, práci s míčem a spolupráci mezi hráči</p>	<p>Házená</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: uvolňování s míčem, bez míče; přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu, ve výskoku, po uvolnění); střelba vrchní jednoruč: ze země, z výskoku, po uvolnění 2-3 kroky - postoj brankáře - herní kombinace: útočná kombinace založená na přihrávání; kombinace obranná - základy herních systémů: osobní obranný na celém hřišti; postupný útok proti osobní obraně - utkání 	<p>OSV 3 (cvičení sebekontroly; sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání; vůle)</p> <p>OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)</p> <p>OSV 8 (komunikace v různých situacích)</p> <p>OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)</p> <p>MultV 2 (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého)</p>
<p>- hodnotí sám sebe, své nedostatky a rezervy v jednotlivých odvětvích sportovních her</p>	<p>Přehazovaná</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: přihrávky jednoruč, obouruč, přihrávky o zem (smeč), blokování u sítě bez míče; podání - herní kombinace: s nahrávačem u sítě - smeč, vybírání podání, blokování míče - základy herních systémů: hráč který nepřijímá je nahrávačem (2:2), střední u sítě nahrávačem 3:3- 6:6 - utkání 	<p>EV 3 (lidské aktivity a problémy životního prostředí)</p> <p>EV 4 (prostředí a zdraví – možnosti a způsoby ochrany zdraví)</p>
<p>- pohybové hry- žák je schopen zhodnotit svůj výkon a identifikovat své nedostatky a příčiny</p>	<p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: odbití obouruč vrchem a spodem; - podání spodní a vrchní; přihrávka, nahrávka - herní kombinace: s nahrávačem u sítě, postavení při příjmu podání - základy herních systémů: hráč který nepřijímá je nahrávačem (2:2), střední u sítě nahrávačem 3:3- 6:6 	
<p>- při opakování odbourává své nedostatky z pohybové činnosti</p>	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: uvolňování bez míče a s míčem (driblingem, obrátkou); přihrávka jednoruč a obouruč (na místě i za pohybu); střelba jednoruč, obouruč z místa; krytí útočníka bez míče, s míčem, prostoru; - herní kombinace 	

	<ul style="list-style-type: none"> - základy herních systémů: osobní obranný systém, útočný systém; - utkání 	
<p>- při hrách je schopen poučit se ze svých pohybů a postojů</p>	<p>Fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: vedení míče, zpracování míče, přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, obcházení; - herní kombinace: útočná hra založená na přihrávce, útočná kombinace založená na přihrávce a běž; - obranná kombinace založená na zajišťování a přebírání do šířky a do hloubky soupeře, střelba - základní herní systémy: postupný útok, rychlý protiútok, územní obrana; - utkání 	
<p>- rozpozná špatné od správných, analyzuje příčiny a při dalších pohybech a postojích své chyby postupně odstraňuje</p>	<p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: vedení míčku, zpracování míčku, přihrávka, obcházení soupeře, střelba; - herní kombinace: útočná hra založená na přihrávce, útočná kombinace založená na přihrávce a běž - obranná kombinace založená na zajišťování a přebírání hráče - utkání <p>Softball</p> <ul style="list-style-type: none"> - herní činnost jednotlivce: hod softballovým míčem, chytání do rukavice (chytání míče letícího přímo, horním obloukem, po zemi, do stran), odpalování míče (ze stativu, z nadhozu), běh po metách; - herní kombinace: přihrázování míče po metách, odpal a běh, chycení odpáleného míče a příhoz na metu; - pravidla hry, hra 	

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	VAŘENÍ A STOLOVÁNÍ

Vzdělávací obsah předmětu

- vyučovací předmět Vaření a stolování má za úkol shrnout a utřídit poznatky získané v nižších ročnících
- současně poskytuje prostor pro získání dalších praktických dovedností spojených s vařením, stolováním a osvojením si pracovních postupů při různých činnostech v domácnosti
- předmět jako celek se má podílet na vytváření postojů ke zdravému způsobu života, pozitivně ovlivnit jejich vztah k praktickým činnostem a vytvářet podmínky pro cílenou životní a profesní orientaci

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7.- 9. ročníku

Místo realizace

- Cvičná kuchyňka
- Kmenové třídy

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná především s předměty Pč, Rv

Průřezová témata

- OSV – Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
- VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ podporuje samostatnost a tvořivost
- ✓ zaměřuje se na aktivní dovednosti
- ✓ podporuje různé přijatelné způsoby dosažení cíle

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ učí žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování
- ✓ vede žáky k týmové spolupráci při řešení problémů
- ✓ vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni a učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- ✓ vede žáky k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- ✓ vede žáky k obhajování svého názoru
- ✓ učí žáky naslouchat druhým
- ✓ netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ učí žáky pracovat ve dvojicích nebo menších skupinkách

- ✓ vede žáky k poznání, že v příjemné atmosféře a ochotě pomoci druhému se pracuje lépe
- ✓ učí žáky toleranci k druhým lidem
- ✓ zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování názorů ostatních
- ✓ učí žáky respektovat druhé, vážit si vnitřních hodnot člověka
- ✓ upevňuje v žácích pocit hrdosti na svou osobu, rodinu, obec a stát
- ✓ učí žáky netolerovat hrubé, vulgární a agresivní chování

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ seznamuje žáky s vlastnostmi materiálů, se kterými pracují
- ✓ vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých i své vlastní
- ✓ poukazuje na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci

Volitelný předmět	VAŘENÍ A STOLOVÁNÍ	období: 7. – 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní inventář cvičné kuchyňky - používá různé technologie přípravy pokrmů - respektuje postupy práce při přípravě jídel i úklidu 	<p>Seznámení se s vybavením cvičné kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při práci v kuchyni - postupy prací v kuchyni - různé technologické postupy při přípravě pokrmů 	OSV 9 (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci)
<ul style="list-style-type: none"> - šetrně zachází s potravinami a vhodně je skladuje 	<p>Výběr, nákup a skladování potravin a pochutin</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny a pochutiny - výběr, nákup a skladování potravin a pochutin 	Ch Př Rv
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si zásady zdravého životního stylu a zdravé výživy - zná pravidla racionální výživy - vybere vhodné druhy ovoce a zeleniny pro doplnění vitamínů 	<p>Zásady zdravé výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv stravování, stravovací a pitný režim - denní stravovací režim - zásady pro sestavování jídelníčku - alternativní způsoby výživy 	Př Rv
<ul style="list-style-type: none"> - připravuje jednoduché i složitější pokrmy - ovládá jednoduché pracovní postupy - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	<p>Technologie přípravy pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - přípravné práce v kuchyni - studená kuchyně - rychlé občerstvení - tepelná úprava pokrmů – pečení, vaření a dušení, zapékání - příprava pohoštění 	Pč VMEGS 2 (Objevujeme Evropu a svět)
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy stolu ve společnosti - vyzná se ve sledu chodů při stolování 	<p>Kultura stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní inventář pro prostírání a stolování 	OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	ANGLICKÁ KONVERZACE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj receptivních řečových dovedností (čtení jednoduchých textů, porozumění mluvenému projevu, práce s texty, používání dvojjazyčných a výkladových slovníků)
- rozvoj produktivních řečových dovedností (vytvoření ústního nebo písemného projevu na patřičné úrovni jazykové a slohové)
- rozvíjí interaktivní řečové dovednosti (schopnost komunikace v běžných každodenních situacích)

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7.- 9. ročníku

Místo realizace

- Kmenové třídy

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace, především s Aj
- učivo úzce souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a společnost, výuka poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků se zeměmi v rámci integrované Evropy, pomáhá odbourávat jazykové bariéry v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích

Průřezová témata

OSV - tematické okruhy Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj

MultV - Kulturní diference, Multikulturalita

VMEGS - Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

EV – Vztah člověka k prostředí

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ vede žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopností komunikovat v anglickém jazyce pro další studium i praktický život
- ✓ zadává žákům úkoly, při kterých získávají další poznatky, propojují probraná témata, prakticky využívají získanou slovní zásobu a procvičují gramatické jevy
- ✓ nabízí různé metody výuky
- ✓ pomáhá žákům vybírat si a využívat vhodné strategie učení
- ✓ podněcuje srovnání s češtinou
- ✓ vede žáky k samostatné práci s cizojazyčnými texty

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ navozuje situace, v nichž žák samostatně řeší problémy
- ✓ vytváří příležitosti k překonání ostychu mluvit anglicky s cizincem
- ✓ učí žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat v praxi

- ✓ vede žáky k tomu, aby v případě chybějící slovní zásoby dokázali vyjádřit myšlenku dostupnými jazykovými prostředky.

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vede žáky k porozumění přiměřeně obtížnému sdělení a textu, kladením vhodných otázek je učí komunikovat s lidmi
- ✓ zajímavými náměty k rozhovorům podporuje schopnost zformulovat myšlenky na odpovídající úrovni v anglickém jazyce
- ✓ vybízí žáky k praktickému využívání osvojených znalostí v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ používá skupinovou práci žáků a vede žáky k spoluvytváření pravidel práce v týmu
- ✓ vede žáky k dodržování zásad slušného chování, podporuje ohleduplnost a úctu v jednání
- ✓ zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k samostatnému řešení situací, učí se vyžádat a poskytnout pomoc

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vhodnými texty a rozhovory vede žáky k respektování druhých lidí a národností, k respektování zákonů a norem
- ✓ umožňuje žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky u nás

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- ✓ zadává žákům úkoly, při nichž využívají anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí
- ✓ podporuje využití znalostí a praktických zkušeností v profesní orientaci

Volitelný předmět	ANGLICKÁ KONVERZACE	období: 7. – 9. ROČNÍK
Školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje složitější pozdravy a oslovení, strukturované představování - vyjádří souhlas a nesouhlas, obavy, lítost, překvapení, prosby, pozvání 	<ul style="list-style-type: none"> - General Expressions 	OSV 1 OSV 6 (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) OSV 8 (komunikace) VMEGS 1 - 3 MultV 2 (lidské vztahy) MultV 3 MultV 4 EV 4 (naš životní styl) MV 1 (rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje potraviny a hotová jídla - vypráví o svých stravovacích návycích - formuluje objednávku v restauraci - vyjádří svůj názor na pokrmy 	<ul style="list-style-type: none"> - Restaurant - Menu guide 	
<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o zájmech svých i jiných osob - vypráví o plánech do budoucna - popisuje a charakterizuje osoby - napíše soukromý dopis, pohlednici 	<ul style="list-style-type: none"> - Visit - Family - Relationships 	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části těla, běžné nemoci, popíše je, sdělí, jak se cítí - podává informace o zdravotních problémech, jejich následcích, navrhuje řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - Health - Body 	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje místa a instituce ve městě - popíše polohu institucí a památek ve městě - ptá se na cestu a odpovídá na podobné otázky - ptá se na dopravní prostředky a odpovídá na tyto otázky - vypráví, co nalézá ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> - Housing - Travelling - Public transport - Tourist guide 	
<ul style="list-style-type: none"> - zorganizuje anketu o trávení volného času - popíše místa výletu - formuluje návrhy na cestování o prázdninách s přihlédnutím k počasí - prezentuje Českou republiku, hlavní město, svůj region, své město 	<ul style="list-style-type: none"> - Time - Holiday, vacation - Travel agency 	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje obchody, druhy zboží - formuluje nabídku (přijme ji nebo odmítne) - porovná osoby (oblečení a vlastnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> - Shopping 	
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje místa a instituce v anglicky mluvících zemích - popíše polohu památek v anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - Realie anglicky mluvících zemí 	

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	UŽITÉ VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- podstatou Užitých výtvarných činností je, aby si žáci vyzkoušeli ty výtvarné techniky, na které v běžných hodinách výtvarné výchovy nezbyvá čas a které nelze v hodinách z organizačních důvodů či pro velký počet žáků provádět. Velký prostor je dán lidovým zvykům, tradicím a řemeslům
- samy děti mohou náplň hodin částečně v průběhu školního roku ovlivňovat
- cílem předmětu je převážně vzbudit v dětech zájem o výtvarnou činnost, aktivitu, vést je k dialogu a i případnému nesouhlasu a diskusi, cílem jednotlivých hodin je pak navození pocitu zajímavě prožitého času, pocitu, že si děti vyzkoušely něco zajímavého, na co si třeba za pár let vzpomenou a třeba se k dané aktivitě i vrátí a budou ji šířit i dál

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7.- 9. ročníku

Místo realizace

- Učebna výtvarné výchovy
- Keramická dílna
- Cvičná kuchyňka
- Kmenové třídy

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná především s předměty Pč, Vv

Průřezová témata

OSV – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Kooperace a kompetice

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

MultV – Kulturní diference

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- ✓ vede žáky k rozvoji jejich tvořivosti aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- ✓ učí žáky poznávat při jejich tvorbě vlastní pokroky a uvědomovat si při konečném výstupu problémy související s realizací
- ✓ zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- ✓ využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ učí žáky poznávat možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- ✓ zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- ✓ vede žáky k osvojení kritického myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vede žáky k vyjádření vlastního názoru při práci ve skupině, učí je vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- ✓ klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami
- ✓ dohlíží na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- ✓ dává prostor pro osobité výtvarné projevy
- ✓ učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností ovlivňovat kladně kvalitu práce
- ✓ dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- ✓ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- ✓ zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ dává žákům prostor k prezentaci prací i účasti v soutěžích
- ✓ vede žáky k respektování názoru jiných
- ✓ podporuje občanské cítění žáků při prezentacích

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- ✓ učí žáky osvojovat si výtvarné techniky
- ✓ vede žáky k tvorbě pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- ✓ vyžaduje dodržování hygienických zásad při práci s výtvarným materiálem
- ✓ vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
- ✓ požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Volitelný předmět	UŽITÉ VÝTVARNÉ ČINNOSTI	období: 7. – 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
<p>- orientuje se v práci s různými materiály, prakticky i teoreticky ovládá jednotlivé probírané techniky práce, které jsou náročné na čas a organizaci (viz. učivo)</p>	<p>Práce s papírem a kartonem - origami - vystřihovánky a skládky - koláže</p>	<p>OSV 1 (rozvoj schopností poznávání) OSV 2 (jak se promítá mé já v mém chování) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; tvořivost v mezilidských vztazích)</p>
<p>- seznámí se s lidovými zvyky a tradicemi, dokáže některé z nich aplikovat v praxi, dokáže je jednou naučit vlastní děti, své výtvary využívá k tradiční velikonoční a vánoční výzdobě školy</p>	<p>- ruční ozdobný balicí papír - kaširování</p> <p>Práce s modelovací hmotou - těsto (slané, vizovické) - hlína, modurit</p>	<p>OSV 8 (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem) OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci)</p>
<p>- osvojí si základy dobrého vkusu a dokáže je uplatnit v praktickém životě</p>	<p>Práce se sádrou</p>	<p>VMEGS 1 (zvyky a tradice národů Evropy)</p>
<p>- podílí na výzdobě školy a instalaci prací žáků 2. stupně</p>	<p>Práce s textilem - batika, technika savem</p>	<p>VMEGS 3 (kořeny a zdroje evropské civilizace)</p>
<p>- orientuje se v „moderních“ výtvarných technikách užívaných k dekorativní práci v interiéru</p>	<p>Drátkování</p> <p>Grafika</p>	<p>MultV 1 (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) EV 3 (změny v krajině)</p>
<p>- pracuje na svém sebevyjádření</p>	<p>Lidové zvyky a tradice - sláma, šustí - lidové pečivo</p>	<p>Vv</p>
<p>- potlačuje konkurenční prostředí a nepracuje „na výkon“</p>	<p>- kraslice - drhání - vánoční ozdoby a výzdoba</p> <p>Práce se sušenými květinami a přírodním materiálem</p> <p>Ubrousková technika</p> <p>Malba a kresba, využití atypických materiálů - dřevo, kameny, textil, plast, sklo</p>	<p>Pč</p>

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

- smyslem semináře je procvičování, upřesňování a prohlubování dosud získaných znalostí
- jeho cílem je upevnit a prohloubit učivo i klíčové kompetence osvojované žáky během školní výuky
- žáci jsou vedeni prostřednictvím různých metod a aktivit k samostatnému a kritickému myšlení.
- umožňuje volnějším tempem a střídáním různých typů cvičení upevňovat a procvičovat základní učivo
- rozvíjí logické myšlení a vyjadřovací schopnosti na vyšší úrovni prostřednictvím náročnějších a netradičních typů úkolů
- v rámci předmětu se vyučují všechny tři složky jazyka

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 9. ročníku

Místo realizace

- ve třídě s interaktivní tabulí, v počítačové učebně

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná všemi předměty

Průřezová témata

OSV –Komunikace, Kreativita, Hodnoty, postoje a praktická etika

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané

MultV- Multikulturalita

MV – Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

učitel

- ✓ klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- ✓ využívá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- ✓ předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů

Kompetence k řešení problémů

učitel

- ✓ motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- ✓ zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- ✓ předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ✓ klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu,

porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

učitel

- ✓ zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- ✓ zařazuje diskusní kroužky a besedy
- ✓ nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

učitel

- ✓ zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- ✓ uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- ✓ vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- ✓ posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

učitel

- ✓ respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- ✓ podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- ✓ aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

učitel

- ✓ rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- ✓ kontroluje samostatné práce žáka

Volitelný předmět	SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA	období: 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
Jazyková výchova		
<ul style="list-style-type: none"> - má adekvátní úroveň vyjadřování ve spisovném jazyce - rozlišuje spisovnou češtinu od obecné a nářečí - má vypěstovaný náležitý vztah k mateřskému jazyku - zná jazyková pravidla a využívá jich při jazykových projevech - používá jazykové příručky - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - skloňuje slova přejatá podle vzorů 	<ul style="list-style-type: none"> - útvary ČJ, jazyková kultura - skloňování a jeho nepravidelnosti - slova přejatá - cizí vlastní jména 	<p>MultV 4 (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)</p> <p>Aj – tvorba slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce a orientuje se v jednotlivých jevech - at' už gramatických či pravopisných souvisejících se slovními druhy 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy slov ohebných - druhy slov neohebných 	<p>Z, M</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně píše jednoslovné a víceslovné názvy jmen vlastních 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis - velká písmena 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat a určit podmět a přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení, doplněk (+ všechny druhy) 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní větné členy - rozvíjející větné členy 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit větu jednočlennou, dvojčlennou, větný ekvivalent a vhodně jich používá 	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a v písemné formě používá správná znaménka v druzích vět dle postoje mluvčího 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle mluvčího 	
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří souvětí z vět jednoduchých, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje několikanásobný větný člen a používá správné spojovací výrazy - rozlišuje významové vztahy v souvětí, užívá správné spojovací výrazy, doplňuje interpunkci 	<ul style="list-style-type: none"> - významový poměr v několikanásobném větném členu - souvětí podřadné - souvětí souřadné - vedlejší věty 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a vysvětluje rčení, pranostiku, pořekadlo, přísloví - vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozumí jim 	<p>Význam slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovo, sousloví, lidová slovesnost - slova jednoznačná, mnohoznačná 	<p>Hv, D, Aj</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí ve větách vhodně použít synonyma, homonyma, antonyma 	<ul style="list-style-type: none"> - synonyma, homonyma, antonyma 	

- vyhledává slova citově zbarvená v literárních dílech, užívá jich ve slohových útvarech	- slova citově zbarvená	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba, tvoření slov - obohacování slovní zásoby	
Komunikační a slohová výchova		
- rozpozná zprávu a oznámení	- zpráva a oznámení	OSV 8 (dialog; asertivní komunikace, otevřená a pozitivní komunikace; specifické komunikační dovednosti), MV 4 (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov z hlediska záměru a hodnotového významu) MV 6 (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení)
- napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary	- popis - charakteristika - vypravování - líčení	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - srozumitelně a přehledně umí zpracovat hlavní myšlenky textu - pracuje s odbornou literaturou - odlišuje rozdílné zpracování výpisků a výtahu	- výpisky a výtah	
- zpracuje úvahu a výklad na základě uplatnění vlastních zkušeností, názorů a postojů	- úvaha - výklad	
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení s pomocí učitele - klade si otázky týkající se jeho vnímání textu - vyhledává odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře	- kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu, promluvy)	
Literární výchova		
- rozliší základní literární druhy a žánry - přiřadí literární text k literárnímu žánru - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - vlastními slovy interpretuje význam díla	- poezie - próza - drama	VMEGS 1 (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) VMEGS 3 (co Evropu spojuje a co ji rozděluje) OSV 5 (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
- přednáší vhodný literární text, volně reprodukuje literární text - vyhledává informace v knihovně i dalších informačních zdrojích - vytváří jednoduchý záznam o přečteném textu	- tvořivé činnosti s literárním textem	OSV 11 (analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů v chování)

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poskytnutí hlubších přírodovědných a ekologických vědomostí a dovedností žákům
- rozvíjení vhledu do environmentálních souvislostí
- vytváření žádoucích postojů k životnímu prostředí v místě, kde žijí, v Evropě a ve světě
- sledování a uvědomování si vztahů a souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy
- podpoření komunikace a spolupráce v průběhu badatelských aktivit a simulačních her
- využívání vhodných technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

- vybavuje žáky specifickými kompetencemi, které směřují k odpovědnému environmentálnímu chování (berou při svém rozhodování v potaz dopady možných řešení na životní prostředí a zapojují se do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí a kvality vlastního života)

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 7. – 9. ročníku

Místo realizace

- Kmenové třídy
- Učebna výpočetní techniky
- Zahrada školy

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná především s předměty Př, Z, Ov

Průřezová témata

OSV – Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

MultV – Kulturní diference

EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí,

Vztah člověka k prostředí

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ učí žáky používat dostupné informační zdroje a kriticky posuzovat jejich kvalitu
- ✓ vede žáky k samostatnosti při vyhledávání a zpracování informací
- ✓ napomáhá rozvíjení logického a kritického myšlení
- ✓ vede žáky k učení se prostřednictvím simulačních her a badatelských aktivit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ vede žáky k týmové spolupráci při řešení problémů

- ✓ podněcuje k hledání různých řešení problémů a schopnosti řešení je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vede žáky k vyjádření vlastního názoru
- ✓ zdůrazňuje nutnost komunikace způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle, vede žáky k pravdivé a věcné argumentaci, vede žáky k obhajování svého názoru
- ✓ učí žáky naslouchat druhým
- ✓ neustále zdůrazňuje etické zásady v mezilidské komunikaci
- ✓ klade důraz na kulturu komunikace a projevu
- ✓ vede žáky k různým formám kvalitní prezentace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ učí žáky pracovat ve dvojicích nebo menších skupinkách
- ✓ učí žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností ovlivňovat kladně kvalitu práce
- ✓ podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vede žáky k respektování názoru jiných
- ✓ vychovává environmentálně smýšlejícího jedince
- ✓ vede k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- ✓ vede žáky k utváření přátelské a otevřené atmosféry ve třídě
- ✓ dává žákům prostor k prezentaci prací

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vždy pochválí kvalitně odvedenou práci, v opačném případě konstruktivní kritikou poukáže na její nedostatky
- ✓ při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- ✓ při výuce vytváří podnětné pracovní prostředí
- ✓ důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel

Volitelný předmět	PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ	období: 7. - 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
<ul style="list-style-type: none"> - popíše místní krajinu - popíše hlavní biomy světa - vnímá rozdíly životní úrovně různých zemí - chápe význam ochrany pohody zvířat 	Příroda kolem nás <ul style="list-style-type: none"> - místní krajina - Evropa a svět - welfare zvířat 	OSV 9 (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci) OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování)
<ul style="list-style-type: none"> - nalezne vztah mezi přírodními ději a jejich vlivem na civilizaci - zná základní ekosystémy ČR a popíše jejich strukturu - popíše vliv člověka na přírodu 	Zákonitosti <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - ekologické děje a zákonitosti - jejich význam pro život člověka 	OSV 11 (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování)
<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje o potřebě vody v životě člověka, její spotřebě, způsobu zpracování, o vlivu čistoty vody na život v přírodě - porovná propustnost různých městských povrchů a popíše jejich vliv na koloběh vody - uvede zdroje elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí - popíše příčiny a důsledky lidské aktivity ve vztahu k přírodě - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - změří a porovná teploty a relativní vlhkosti vzduchu na různých místech a vyjmenuje hlavní faktory, které teplotu a vlhkost vzduchu ovlivňují 	Vybrané environmentálních problémy a konflikty <ul style="list-style-type: none"> - voda a půda - energie - změna klimatu, mitigace, adaptace - udržitelný rozvoj, odpady - fairtrade - tropické deštné pralesy a problematika odlesňování 	VMEGS 2 (evropské krajiny) EV 1, EV 2, EV 3, EV 4 - ve všech oblastech MV 1 (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní důležitost ochrany přírody - navrhne opatření pro ochranu přírody, pro šetrnější zacházení s přírodou nebo spotřebitelské chování 	Životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - principy ochrany životního prostředí - velkoplošně chráněná území ČR - problémy spojené s ochranou životního prostředí - šetrné zacházení s přírodou, přírodními zdroji 	Př, Z, Ov

vzdělávací oblast:	Volitelný předmět
vyučovací předmět:	KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj receptivních řečových dovedností (čtení jednoduchých textů, porozumění mluvenému projevu, práce s texty, používání dvojjazyčných a výkladových slovníků)
- rozvoj produktivních řečových dovedností (vytvoření ústního nebo písemného projevu na patřičné úrovni jazykové a slohové)
- rozvíjí interaktivní řečové dovednosti (schopnost komunikace v běžných každodenních situacích)

Časová dotace

- 1 hodina týdně v 8. – 9. ročníku

Místo realizace

- Kmenové třídy

Mezipředmětové vztahy

- učivo se vzájemně prolíná se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace, především s Nj
- učivo úzce souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a společnost, výuka poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků se zeměmi v rámci integrované Evropy, pomáhá odbourávat jazykové bariéry v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice v anglicky mluvících zemích

Průřezová témata

OSV - Komunikace

MultV – Etnický původ, Multikulturalita

VMEGS - Objevujeme Evropu a svět

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- ✓ vede žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopnosti komunikovat v německém jazyce pro další studium i praktický život
- ✓ zadává žákům úkoly, při kterých získávají další poznatky, propojují probraná témata, prakticky využívají získanou slovní zásobu a procvičují gramatické jevy
- ✓ nabízí různé metody výuky
- ✓ pomáhá žákům vybírat si a využívat vhodné strategie učení
- ✓ vede žáky k samostatné práci s cizojazyčnými texty

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ✓ navozuje situace, v nichž žák samostatně řeší problémy
- ✓ vytváří příležitosti k překonání ostychu mluvit německy s cizincem
- ✓ učí žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je a využívat v praxi

- ✓ vede žáky k tomu, aby v případě chybějící slovní zásoby dokázali vyjádřit myšlenku dostupnými jazykovými prostředky

Kompetence komunikativní

Učitel

- ✓ vede žáky k porozumění přiměřeně obtížnému sdělení a textu, kladením vhodných otázek je učí komunikovat s lidmi
- ✓ zajímavými náměty k rozhovorům podporuje schopnost zformulovat myšlenky na odpovídající úrovni v německém jazyce
- ✓ vybízí žáky k praktickému využívání osvojených znalostí v německém jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- ✓ používá skupinovou práci žáků a vede žáky k spoluvytváření pravidel práce v týmu
- ✓ vede žáky k dodržování zásad slušného chování, podporuje ohleduplnost a úctu v jednání
- ✓ zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k samostatnému řešení situací, učí se vyžádat a poskytnout pomoc

Kompetence občanské

Učitel

- ✓ vhodnými texty a rozhovory vede žáky k respektování druhých lidí a národností, k respektování zákonů a norem
- ✓ umožňuje žákům získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky u nás

Kompetence pracovní

Učitel

- ✓ vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- ✓ zadává žákům úkoly, při nichž využívají německý jazyk k získávání informací z různých oblastí
- ✓ podporuje využití znalostí a praktických zkušeností v profesní orientaci

Volitelný předmět	KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	období: 8. - 9. ROČNÍK
školní výstupy	učivo	průřezová témata (přesahy a vazby)
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Rodina a vztahy - rodinné a životní události, mezilidské vztahy Německá frazeologie - důležité fráze, vybraná přísloví a rčení Trocha z minulosti - pohled do doby rytířů a hradů Němčina na filmovém plátně Internet a média -software, hardware, internet a sociální síť V nemoci a ve zdraví - popis lidského těla, nemoci, rozhovor u lékaře Co jíme? Potraviny a nápoje - česká kuchyně versus kuchyně německy mluvících zemí Naše příroda - les, zvířata, rostliny, houby a něco z ekologie Město -orientace na mapě, jak poradit cestu Cestování - doprava, země a kontinenty	OSV 8 (komunikace v různých situacích) VMEGS 2 (život Evropanů) MultV 3 (odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost) MultV 4 (multikulturalita) MV 1 (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) Čj - komunikace, jazykový projev Př – člověk, živočichové, rostliny Ov – lidé kolem nás, přátelství
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci		
- rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných, pronášeným v přirozeném tempu různými jednajícími osobami (žena, muž, dítě) i obsahujícím několik neznámých výrazů snadno pochopitelných z kontextu, situace nebo na základě podobnosti s mezinárodně užívanými výrazy		
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku		
- ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu		
- písemně obměňuje krátké probrané texty		
- rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce - používá dvojjazyčný slovník		

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Úvod

Hodnocení žáků je důležitou součástí školního vzdělávání. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu : informace o tom, jak dané učivo zvládá, jak dokáže využít v praxi to, co se naučil. Ukázat mu, v čem se zlepšil a naopak v čem ještě chybuje a pomoci mu případné nedostatky odstranit.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Pravidla hodnocení klasifikace žáka ZŠ se řídí vyhl. MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. ze dne 18. 1. 2005, konkrétně zněním § 14 – 23.

6.2 Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žák má nárok na spravedlivé a objektivní hodnocení své práce. Hodnotíme pouze probranou a procvičenou látku.

Porovnáváme aktuální výkon s předchozím a hodnotíme konkrétně individuální pokrok žáka. Hodnocení je veřejné a každý má možnost srovnání s ostatními členy skupiny (třídy). Žákovi je dán prostor pro sebehodnocení, nikoli však pro spolurozhodování o známce.

Hodnocení nesmí sloužit ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Vyučující důsledně uplatňuje pedagogický takt vůči žákům, bere v úvahu individuální zvláštnosti žáka. Při hodnocení žáka motivuje takovým způsobem, aby žáka nepoháněla pouze touha po dobré známce, ale naopak zájem se co nejvíce dozvědět a naučit.

Hodnocení je ve všech vyučovacích předmětech prováděno standardní klasifikací. K hodnocení používáme různé formy ověřování znalostí a dovedností podle povahy předmětu (testy, skupinovou práci, ústní zkoušení, projekty, práci s PC, prezentace). Klademe důraz na povzbuzení, ocenění a pozitivní vyjádření.

Důležité pro dosahování úspěchů je, aby žáci byli předem seznámeni s cíli výuky, kterých je třeba v daném ročníku dosáhnout, a s očekávanými výstupy pro hodnocené období. Žák i rodiče jsou seznámeni s pravidly hodnocení.

6.3 Formy hodnocení

Průběžné hodnocení žáků

Během celého roku jsou žáci klasifikováni za každý hodnocený výkon známkami ve stupnici od 1 do 5 a motivováni k tomu, aby své neúspěchy brali jako výzvu ke snaze zlepšit svůj výkon. Alespoň 1 x v průběhu každého pololetí je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů pro dané období. Vyučující toto hodnocení doplní o doporučení, na co se má žák nejvíce zaměřit, případně ocení žákovu snahu a píli ve výuce a během školního roku. Vyučující oznamuje každý výsledek klasifikace, při ústním zkoušení okamžitě, při písemném zkoušení do 14 dnů.

Průběžné ústní hodnocení slouží během jednotlivých činností žáka jako motivační složka a zpětná vazba na konci činnosti.

Vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení je provedeno standardní klasifikací – tedy známkami od 1 do 5, kdy známka musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl v jednotlivých vyučovacích předmětech ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí během daného pololetí v příslušném školním roce.

Sebehodnocení žáků

Sebehodnocení může probíhat ústní i písemnou formou.

Vede žáka k reálnému posouzení svých výkonů.

Vzhledem k jeho náročnosti je sebehodnocení zařazováno do procesu vzdělávání průběžně s přihlédnutím k věku žáků.

Hodnocení skupinové práce probíhá po jejím ukončení. Sebehodnocení je jednou z kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.

6.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka, jeho zájmu, snahy a připravenosti na vyučování, včetně plnění domácích úkolů, nošení pomůcek
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testy
- analýzou činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko – psychologických poraden a zdravotnických zařízení – zejména u žáků s příznámi podpůrnými opatřeními
- rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci

Učitel

- ✓ musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka. Termíny kontrolních písemných prací oznámí učitel předem. Tyto práce je nutné uchovávat pro potřebu zpětné kontroly po dobu jednoho roku. Na požádání je povinen předložit je zákonným zástupcům žáka, vedení školy a kontrolnímu orgánu.
- ✓ upozorňuje na klady a zápory hodnocených projevů, výkonů a výtvorů a oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací či praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, včetně předložení opravené práce.
- ✓ kontrolní práce a další druhy zkoušek rozvrhne rovnoměrně na celý školní rok, aby se příliš nehromadily v určitém období.
- ✓ je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

6.5 Klasifikace a hodnocení žáků

Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Klasifikační stupeň určí učitel, vyučující konkrétnímu předmětu. V předmětu, který vyučuje více vyučujících je výsledný klasifikační stupeň za určité období stanoven po jejich vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a výsledky, kterých žák dosáhl během celého klasifikačního období. Učitel posuzuje při určování klasifikačního stupně výsledky práce žáka objektivně bez jakýchkoli subjektivních či vnějších vlivů. Zároveň sleduje a hodnotí i chování žáků .

Zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování jsou projednány na pedagogické radě. Rodiče jsou následně informováni třídním učitelem.

Stupeň 1 (výborný)

Žák:

- řeší zadané úkoly samostatně
- dokáže aplikovat získané vědomosti při řešení problémů a úkolů (i nových, nejen typových)
- úkoly řeší bez chyb nebo jen s drobnými chybami
- dokáže sám vyvozovat závěry
- používá správnou terminologii
- chápe souvislosti a je schopen vidět daný problém v širším kontextu
- je schopen samostatně hovořit o daném problému, na doplňující otázky odpovídá bez potíží
- při práci je aktivní, iniciativní, tvořivý
- dokáže vyjadřovat své názory a používat argumenty na jejich podporu
- dokáže aktivně a efektivně spolupracovat s dalšími členy skupiny
- vždy používá správně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- má esteticky působivý, originální, přesný a procítěný projev
- se aktivně zajímá o umění, společenské dění, kulturu a zdravý životní styl

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák:

- řeší zadané úkoly téměř samostatně
- získané vědomosti dokáže aplikovat většinou jen na úkoly již známého typu, výjimečně úkoly neznámé
- chápe souvislosti a je schopen vidět daný problém v širším kontextu
- dopouští se občasných závažnějších chyb nebo častěji drobných chyb, ale dokáže je sám opravit
- používá ne vždy úplně přesnou terminologii
- o problému je schopen hovořit vcelku samostatně, ale občas potřebuje doplňující otázky
- při práci je spíše aktivní a iniciativní
- většinou dokáže vyjadřovat své názory a argumentovat na jejich podporu
- většinou dokáže aktivně a efektivně spolupracovat v rámci skupiny
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- má umělecky působivý a originální projev s menšími nedostatky

Stupeň 3 (dobrý)

Žák:

- řeší samostatně jen některé, jednodušší úkoly
- získané vědomosti dokáže aplikovat jen v některých případech, někdy problémům příliš nerozumí
- mívá drobné potíže se zařazením problému do systému a jeho chápání souvislostí není úplné.
- dopouští se i závažnějších chyb nebo častěji drobných chyb
- o problému není schopen hovořit zcela samostatně, je nutné pokládat náhodné otázky, na které odpovídá často s potížemi a ne zcela správně
- málokdy je schopen zobecňování
- při práci je aktivní a iniciativní jen někdy
- občas dokáže podpořit své názory argumentací
- ve skupině dokáže spolupracovat s častějšími obtížemi, má problémy například s organizací práce a s komunikací s ostatními
- nemá aktivní zájem o umění, společenské dění, kulturu, tělesnou kulturu a zdravý životní styl
- materiály, nástroje a vybavení účinně používá pouze někdy

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák:

- nedokáže většinu úkolů samostatně vyřešit a je při řešení závislý na pomoci učitele
- získané vědomosti nedokáže aplikovat při řešení daného problému
- má závažnější problémy se zařazením problému do systému, nechápe souvislosti v podstatných věcech
- o problému není schopen hovořit samostatně, na doplňující a návodné otázky odpovídá s obtížemi a ve většině případů chybně
- dokáže řešit jen úkoly velmi jednoduché
- dopouští se závažných chyb a v řešení úkolů jsou vážné nedostatky
- při práci je většinou pasivní a málo iniciativní
- má problémy s vyjádřením svých názorů a argumentací
- většinou nedokáže efektivně spolupracovat ve skupině
- většinou nedokáže správně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák:

- samostatně nevyřeší téměř žádný úkol
- většinu úkolů nevyřeší ani s pomocí
- není schopen aplikovat ani nejjednodušší vědomosti a informace
- nerozumí terminologii
- nedokáže reagovat na náhodné otázky a nápovědu
- je při práci pasivní
- nedokáže spolupracovat ve skupině
- má minimální osvojené vědomosti a dovednosti a nedovede je aplikovat
- má většinou chybný projev bez estetické hodnoty
- téměř nikdy nepoužívá materiály, nástroje a vybavení předepsaným způsobem

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- Písemným průběžným hodnocením.
- Možností individuálních konzultací s vyučujícími.
- Na třídních schůzkách.
- Možností nahlédnutí do významnějších testů žáka resp. portfolia žáka.
- Vysvědčením za I. a II. pololetí příslušného roku.

6.5.1 Klasifikace a hodnocení chování žáků

- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích pořádaných školou.
- Průběžné hodnocení chování je prováděno zpravidla ústně, případně písemně do žákovské knížky.
- V rámci průběžného hodnocení jsou udělována tzv. výchovná opatření k posílení kázně nebo pochvaly a jiná ocenění. Udělení výchovného opatření je vždy zaznamenáno do katalogového listu žáka a prokazatelným způsobem sděleno zákonným zástupcům.
- Výchovná opatření k posílení kázně mají 3 stupně, které jsou udělovány podle závažnosti přestupků a míry jejich opakování:
 1. *napomenutí třídního učitele* – je v kompetenci třídního učitele.
 2. *důtka třídního učitele* - je v kompetenci třídního učitele, po udělení oznámí třídní učitel tuto skutečnost řediteli školy.
 3. *důtka ředitele školy* – v kompetenci ředitele školy, po projednání v pedagogické radě.
- Na konci 1. a 2. pololetí je žák hodnocen z chování klasifikačním stupněm. Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel (po projednání s ostatními učiteli, kteří ve třídě působí) a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Stupeň 1 (chování velmi dobré)

- nedochází k častějšímu nebo závažnějšímu porušování pravidel.
- žák dokáže aplikovat pravidla chování do praktického života ve škole.
- v případě porušování pravidel je žák schopen rychle a účinně na základě upozornění své jednatelky změnit.
- po udělení výchovného opatření dojde k výraznému zlepšení chování.

Stupeň 2 (chování uspokojivé)

- dopouští se opakovaných drobnějších přestupků, po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy nenastalo zlepšení
- dopustil se závažného porušení pravidel .
- opakovaně byla v průběhu pololetí udělena důtka ředitele školy.

Stupeň 3 (chování neuspokojivé)

- žák se opakovaně dopouští hrubého porušování pravidel.
- nedokáže své chování korigovat ani po udělení důtky ředitele školy.
- dopustil se mimořádně závažného porušení pravidel, s vysokou mírou nebezpečnosti pro školu, třídu nebo zdraví žáků.

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění k posílení kázně žáků.

- Třídní učitel, ředitel školy a zástupce obce může žákovi po projednání na pedagogické radě udělit za mimořádný projev lidskosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo jiný statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu či jiné ocenění – „pochvala“.
- Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku třídního učitele. Udělení důtky je neprodleně oznámeno řediteli školy. Ředitel školy pak může žákovi po projednání na pedagogické radě udělit ředitelskou důtku.
- Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření zákonnému zástupci žáka prokazatelným a jasným způsobem.
- Třídní učitel zaznamenává udělení výchovného opatření do katalogového listu žáka.
- Za jeden přestupek se žákovi uděluje pouze jedno opatření k posílení kázně.

Hodnocení rizikového chování

Mezi rizikové chování patří neomluvená absence, přestupky v oblastech drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality a delikvence, šikanování, vandalismu a jiných forem násilného chování, xenofobie, rasismu a intolerance. Hodnocení chování každého žáka za výše uvedené přestupky na půdě školy bude individuální, v rozmezí od ředitelské důtky po třetí stupeň z chování. Při prvotním zjištění závažného chování podle závažnosti se svolává jednání s rodiči, popřípadě výchovná komise. Pokud se bude jednat o trestný čin, bude tato skutečnost nahlášena Policii ČR.

6.6 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování. Výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům. Slovní hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace lze použít na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do 15. října. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák opakuje ročník

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může požádat ředitele školy do tří dnů od vydání vysvědčení o komisionální přezkoušení žáka.

Celkový prospěch žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) Prospěl(a) s vyznamenáním
- b) Prospěl(a).
- c) Neprospěl(a).

Způsob celkového hodnocení daným stupněm:

a) *Prospěl(a) s vyznamenáním* pokud ve všech oblastech výuky dosahuje vysokou úroveň osvojení očekávaných výstupů (žák, který prospěl s vyznamenáním, nesmí být v žádném povinném předmětu hodnocen horším stupněm než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré).

b) *Prospěl(a)*, pokud naplnil(a) očekávané výstupy v povinných oblastech vzdělávání.

c) *Neprospěl(a)*, pokud nenaplnil(a) očekávané výstupy v některé z povinných oblastí výuky (pokud má žák v některém povinném předmětu stupeň nedostatečný, neprospěl).

Hodnocení provádí třídní učitel na základě podkladů celého týmu učitelů, kteří daného žáka učí v hodnoceném období.

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku žák postupuje v případě, že:

a) při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení „prospěl“.

b) při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí byl hodnocen „neprospěl“, ale již jednou na daném stupni ročník opakovat.

Opakování 1. ročníku

Opakování 1. ročníku je možné pouze ve výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Žák však nesmí být postižen některou konkrétní diagnostikovanou poruchou. Žákův celkový a mentální vývoj neodpovídá jeho věku a je zřejmé, že postup do vyššího ročníku by vedl k prohloubení jeho zaostávání či k poruchám vývoje. Opakování je umožněno na základě vyšetření Pedagogicko psychologické poradny a po projednání se zákonnými zástupci žáka. Cílem opakování ročníku je vyrovnání úrovně žákovy osobnosti s požadavky školní docházky. Žák je v tomto případě hodnocen stupněm „neprospěl“ s poznámkou „ze zdravotních důvodů“.

Opravné zkoušky

Žákovi, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech stupněm „nedostatečný“, ředitel školy umožní vykonat opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Nemůže-li se žák z vážných důvodů dostavit, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek nejpozději do 15. září.

Komisionální zkoušky a přezkoušení

Komisionální zkoušky a přezkoušení se konají v těchto případech:

- při přezkoušení žáka, má-li zástupce pochybnosti o správnosti celkové klasifikace.
- při zkoušení žáka, kterého nebylo možno klasifikovat v řádném termínu na konci prvního nebo druhého pololetí.
- při zařazování žáka do vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku.
- při zkoušení žáka, který plní povinnou školní docházku mimo ČR.
- při zkoušení žáka, který je osvobozen od povinnosti docházet do školy.
- při opravných zkouškách.

- při přezkoušení dětí českých občanů, při jejichž vzdělávání v zahraničí nebylo postupováno podle platných předpisů.
- při přezkoušení, nařídil-li je inspektor nebo ředitel školy.

Organizace a sestavování komisí vychází z vyhlášky o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky jmenuje ředitel školy; v případě, že je ředitel školy vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji *předseda* (ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel), *zkoušející učitel* (vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu) a *přisedící* (další vyučující s odbornou kvalifikací pro výuku daného předmětu). Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

6.7 Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1) Hodnocení vychází z PLPP a IVP.

2) Na základě speciálních vzdělávacích potřeb a přiznaného stupně podpůrných opatření by mělo dojít k úpravě metod, obsahu a ověřování dosažených výsledků žáků.

3) Při hodnocení a klasifikaci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlédne k charakteru přiznaných podpůrných opatření. Na základě doporučení psychologa školy, pedagogicko - psychologické poradny (PPP), speciálního pedagoga, výchovného poradce, třídního učitele nebo žádosti zástupce žáka ředitel školy rozhodne o použití slovního hodnocení. Podobně se postupuje u žáků talentovaných a mimořádně nadaných.

Při slovním hodnocení žáka se uvádí:

- ovládnutí učiva předepsaného osnovami:
 - ovládá bezpečně
 - ovládá
 - v podstatě ovládá
 - ovládá se značnými mezerami
 - neovládá
- úroveň myšlení:
 - pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky

- úroveň vyjadřování:
 - výstižné, poměrně přesné
 - celkem výstižné
 - ne dost přesné
 - vyjadřuje se s potížemi
 - nesprávné i na návodné otázky

- úroveň aplikace vědomostí:
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se jen menších chyb
 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

- píle a zájem o učení:
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
 - pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami blíže specifikuje vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Klasifikace těchto žáků se řídí metodickým pokynem MŠMT ČR č.j.23 472/92-21.

Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Dětem a žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování znalostí, rozvíjených dovedností a postojů, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude žák s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena slovním hodnocením, které klasifikaci může zcela nahradit, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

U žáka prvního až devátého ročníku s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Žáci, u kterých je diagnostikována specifická porucha učení, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceni z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U žáků s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny.

Žáka lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá.

Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci.

6.8 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mírnější klasifikace je uplatňována v souladu s individuálním vzdělávacím plánem (IVP), a to v případě, kdy diagnostikovaný handicap znevýhodňuje žáka při hodnocení. Výhodnější je v tomto případě použití slovního hodnocení, které pomocí popisného jazyka hodnotí s přihlédnutím k IVP žákovy výsledky. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka.

Ředitel školy může povolit, aby pro žáka se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, přičemž v případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci žáka; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření vztahující se k výuce, školní úspěšnosti aj. se zásadně projednávají se zákonnými zástupci žáka. Společně i ve spolupráci s dalšími odborníky hledají možná řešení. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Žáci jsou hodnoceni na základě portfolia, což je soubor materiálů, které dokumentují vzdělávací činnost za určité období. Hodnocení proběhne vždy na konci pololetí. V odůvodněných případech, kdy nelze žáka hodnotit na konci pololetí, určí ředitel školy náhradní termín tak, aby hodnocení proběhlo do dvou měsíců po skončení pololetí. Komisionální zkouška bude nařízena pouze v případě pochybností zákonného zástupce žáka o správnosti hodnocení. Podkladem pro pololetní hodnocení bude donesené portfolio a pohovor se žákem a vzdělávajícím nad donesenými materiály. V případě, že žáka vzdělává jiná osoba než rodič, může být rodič také přítomen.

Pololetní hodnocení bude sloužit jako zpětná vazba po žáka, vzdělávajícího a školu.

Portfoliové hodnocení vytváří předpoklady pro vytváření pravidel a zásad sebehodnocení žáků. při pohovoru se žákem bude kladen důraz na další rozvoj těchto dovedností. Na základě portfoliového hodnocení a výsledků vzdělávání bude vydáno hodnocení na vysvědčení.

Vzdělávající se rozhodne pro formu hodnocení:

- slovní hodnocení
- klasifikaci
- kombinaci slovního hodnocení a klasifikace.

Při volbě slovního hodnocení si vzdělávající může zvolit způsob zápisu a připraví si návrh slovního hodnocení, které by mělo kromě úrovně vzdělávání žáka popsat také dosažený pokrok ve vývoji, jeho přístup ke vzdělávání, jeho píli a mělo by naznačit další cesty jeho rozvoje.

V případě slovního a kombinovaného hodnocení může vzdělávající určit celkové hodnocení žáka tak, aby odpovídalo slovnímu hodnocení klasifikovaných žáků:

- prospěl (a) s vyznamenáním

- prospěl (a)
- neprospěl (a)

Chování žáka se na vysvědčení hodnotí stupni:

- velmi uspokojivé
- uspokojivé
- neuspokojivé

Případné pochvaly a kázeňská opatření navrhuje vzdělávající.

6.9 Hodnocení a klasifikace cizinců

Hodnocení a klasifikace žáků základní nebo střední školy – občanů Slovenské republiky – z předmětu „Český jazyk a literatura“ se řídí ustanovením čl. 2 Dohody mezi vládou ČR a vládou SR o spolupráci v oblasti vzdělávání ze dne 29. října 1992, které stanoví: *Žák základní nebo střední školy má právo při výchově a vzdělávání používat český nebo slovenský jazyk mimo vyučovacích předmětů „Český jazyk a literatura“ a „Slovenský jazyk a literatura“. Z těchto předmětů se nedostatečné vědomosti žáka základní nebo střední školy v průběhu prvních tří let docházky do některé z uvedených škol od povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu považují za důvody, pro které nemusí být žák klasifikován.*“

Při hodnocení ostatních cizinců v základní, střední nebo vyšší odborné škole z předmětu „Český jazyk a literatura“ se závažné nedostatky v osvojených vědomostech z tohoto předmětu považují za objektivní příčinu, pro kterou žák nemusí být na konci 1. pololetí prvního školního roku ve škole v ČR z tohoto předmětu klasifikován. Na konci 2. pololetí, případně v náhradním termínu, který určí ředitel školy podle vyhlášky MŠMT ČR č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání, je žák – cizinec z předmětu „Český jazyk a literatura“ klasifikován s přihlédnutím k jeho jazykovému handicapu a k jeho vzdělávacím výsledkům v ostatních předmětech. Nemůže-li být žák z výše uvedené objektivní příčiny klasifikován, opakuje ročník.

Škola nemá povinnost žáka doučovat českému jazyku mimořádnou formou studia.

PŘEHLED ZMĚN ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Pro školní rok 2015/2016

1) Kapitola 5. Učební osnovy – k výstupům přidány čísla podle RVP ZV

Pro školní rok 2016/2017

1) Kapitola 4. Učební plán

- vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Fyzika) a Člověk a zdraví (Rodinná výchova); posílení hodinové týdenní dotace u vyučovacího předmětu Fyzika v 6. ročníku z 1 na 2 hodiny týdně na úkor hodinové dotace vyučovacího předmětu Rodinná výchova – Rodinná výchova od školního roku 2016/2017 vyučována v 7. – 9. ročníku; celkový počet hodin v jednotlivých ročnících beze změny

- vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (Přírodověda) a Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura); posílení hodinové dotace u vyučovacího předmětu Přírodověda ve 4. a 5. ročníku z 1 na 2 hodiny týdně na úkor hodinové dotace vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura ve 4. – 5. ročníku; celkový počet hodin v jednotlivých ročnících beze změny

2) S ohledem na nově platnou Vyhlášku 27/2016 nabývající účinnosti 1. 9. 2016 (Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) byly upraveny kapitoly 3. 3 (Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami) a 6. 8 (Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)

2) Kapitola 5. Učební osnovy (v návaznosti upravena kapitola 3.4 Začlenění průřezových témat)

- v souvislosti s rozšířením nabídky povinně volitelných předmětů byly doplněny vyučovací předměty Dramatická výchova, Mediální výchova, Anglická konverzace

Pro školní rok 2017/2018

1) Kapitola 4. Učební plán

- z učebního plánu vypuštěn nepovinný předmět Anglický jazyk v 1. ročníku (a následně vypuštěn i z kapitoly 5. Učební osnovy)

- nové znění kapitoly 4.2 Poznámky k učebnímu plánu: přidán odstavec týkající se vzdělávání i mimo sídlo školy příp. i jindy než v pracovní dny (týká se zejm. škol v přírodě a lyžařských výcvikových kurzů)

Pro školní rok 2018/2019

1) Kapitola 4. Učební plán

- vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace (Anglický jazyk) a Informační a komunikační technologie (Informatika); v rámci disponibilní dotace snížen počet hodin Aj v 9. ročníku ze 4 na 3 hodiny, posílena výuka Inf na 2. stupni jednou hodinou v 9. ročníku; celkový počet hodin v jednotlivých ročnících beze změny

2) Kapitola 5. Učební osnovy (v návaznosti upravena kapitola 3.4 Začlenění průřezových témat)

Občanský výchova – zařazení metody CLIL do výuky Ov v 6. a 7. ročníku

Tělesná výchova – přidáno učivo šplh a bruslení

Informatika – výuka informatiky v 9. ročníku (viz bod 1)

Vaření a stolování – nový povinně volitelný předmět

Pro školní rok 2020/2021

1) Kapitola 4. Učební plán

- rozšířena nabídka volitelných předmětů

2) Kapitola 5. Učební osnovy (v návaznosti upravena kapitola 3.4 Začlenění průřezových témat)

Seminář z českého jazyka – nový povinně volitelný předmět

Přírodovědný seminář – nový povinně volitelný předmět

Konverzace v německém jazyce – nový povinně volitelný předmět

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
2.1 Úplnost a velikost školy	2
2.2 Vybavení školy	2
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	2
2.4 Charakteristika žáků	2
2.5 Dlouhodobé projekty	3
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	3
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	
3.1 Zaměření školy	4
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	5
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)	9
3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	10
3.4 Začlenění průřezových témat	11
4. UČEBNÍ PLÁN	
4.1 Tabulace učebního plánu	15
4.2 Poznámky k učebnímu plánu	17
5. UČEBNÍ OSNOVY	
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	18
ANGLICKÝ JAZYK	34
NĚMECKÝ JAZYK	41
MATEMATIKA	47
ČLOVĚK A JEHO SVĚT, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA	61
DĚJEPIS	75
OBČANSKÁ VÝCHOVA	81
FYZIKA	90
CHEMIE	95
PŘÍRODOPIS	100
ZEMĚPIS	107
HUDEBNÍ VÝCHOVA	115
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	124
PRAKTICKÉ ČINNOSTI	131
RODINNÁ VÝCHOVA	139
TĚLESNÁ VÝCHOVA	149
INFORMATIKA	158
SPORTOVNÍ HRY	163
VAŘENÍ A STOLOVÁNÍ	167
ANGLICKÁ KONVERZACE	170
UŽITÉ VÝTVARNÉ ČINNOSTI	173
SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA	176
PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ	180
KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	183

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	
6.1 Úvod	186
6.2 Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků	186
6.3 Formy hodnocení	186
6.4 Získávání podkladů pro klasifikaci	187
6.5 Klasifikace a hodnocení žáka	188
6.5.1 Klasifikace a hodnocení chování žáků	190
6.6 Celkové hodnocení žáka	191
6.7 Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	193
6.8 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	195
6.9 Hodnocení a klasifikace cizinců	196
PŘEHLED ZMĚN ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	197